Al. Mitru

joc

scrisul românesc

Al. Mitru

Joc

Coperta: EUSTAŢIU GREGORIAN
SCRISUL ROMÂNESC Craiova, 1977

Vârful de creangă pe creştetul pomului leagănă dulcea Taină a mărului rumen. Şi culegătorii-l uitară…
Chiar l-au uitat? Cine-ar crede? Ei n-au izbutit să-l ajungă!

(Sappho)

SĂRIND DIN TREI ÎN TREI TREPTE, ÎN câteva clipe am urcat până la etajul superior. Am apăsat pe buton.

S-a repezit, speriată, la uşă, fiindcă sunasem ca un sălbatic.

— Ce e?

— Silvia! i-am strigat. Plec.

— La tatăl tău?

— Fireşte.

— Şi mama? Ce spune?

— Ei, parcă tu nu ştii?

— Vino-năuntru.

Glasul îi tremura.

— Mai e cineva acasă?

— Bunica.

— N-ai vrea, mai bine, să ne plimbăm?

— Aşteaptă-mă aici. (Ne găseam în vestibul.)

— Te-aştept.

A intrat în dormitor. Prin glasvand am văzut-o azvârlindu-şi capotul şi punându-şi o rochiţă. S-a întors. Am coborât. Ne-am îndreptai spre Olt, dar până să ajungem acolo i-am şi istorisit tot.

Silvia cunoaşte, de fapt, personajele principale, ca şi unele detalii de fond. O ştie şi pe Melania care, ca student, în practică, stătuse în gazdă la noi. A fost, într-un anumit fel, martoră la ceea ce s-a petrecut în ziua când mama, întorcându-se mai devreme de la şcoală (avusese o oră liberă), a găsit-o de gâtul tatii.

A poftit-o pe Melania ca, numaidecât, să plece. Şi a rugat-o pe Silvia s-o ajute ca să-şi facă mai repede bagajul. De altfel, Melania a dormit în noaptea aceea la părinţii Silviei. A doua zi a plecat la Craiova. Practica se sfârşise. Şi ea mai rămăsese la Râmnic, probabil, numai cu scopul de a se mai afla câteva zile în preajma tatii.

N-a trecut mult şi tata, nu se ştie prin ce miracol, a fost şi el transferat la Craiova.

La divorţ – fiindcă mama a cerut imediat divorţul şi tata a fost de acord – s-a hotărât ca eu să rămân la mama până la împlinirea vârstei de optsprezece ani. De-atunci înainte să mă mut la tata.

Vârsta de optsprezece ani o împlinesc abia peste câteva luni, Dar tata m-a şi chemat la ei. „Devreme ce Adrian (Adrian sunt eu) intră în ultimul an de liceu, ne-a scris el, este bine să vie încă din septembrie la Craiova. Mutarea într-un alt liceu, dintr-o altă localitate, în mijlocul anului şcolar, s-ar putea să-i dăuneze. Şi faptul s-ar răsfrânge, desigur, negativ asupra pregătirii lui. Să nu uităm că fiind elev umanist, şansele lui de a intra, la sfârşitul ciclului liceal, eventual, direct în producţie sunt mai mici decât acelea ale colegilor săi de la secţia reală. Este deci cazul ca Adrian să vină cât mai curând, aşa cum sună hotărârea judecătorească şi cum este, neîndoielnic, mai folositor pentru el“.

La drept vorbind, într-o oarecare măsură, tata avea dreptate. Am ajuns la vârsta opţiunilor. Şi, din moment ce tot urma să plec la Craiova, era mai bine să fac lucrul acesta din timp.

Numai că mama, cum e mama… Să se despartă ea de mine cu câteva luni mai devreme decât termenul prevăzut de justiţie? Şi să locuiesc în aceeaşi casă cu ea? Ce se va alege de mine, de educaţia mea? Şi, tot aşa mai departe. A trebuit să dau o luptă crâncenă, m-a ajutat, nu-i vorbă, şi unchiul, şi, până în cele din urmă, am reuşit s-o conving.

S-a hotărât plecarea. Faptul acesta îmi da o anumită fervoare, o bună dispoziţie. Eram, fireşte, şi puţin îngrijorat asupra a ceea ce-mi rezerva viitorul. Voi avea oare capacitatea necesară de a mă realiza ca om? Voi corespunde întrutotul speranţelor pe care mama şi chiar tata şi le puneau în mine? Însă această mică îngrijorare nu era nicidecum în stare să-mi înfrângă veselia care, fără de voia mea, mă stăpânea.

Vorbeam, povesteam, croiam planuri, demonstram de ce era mai bine să plec încă de la începutul anului, şi nu observasem că Silvia, care mă asculta în tăcere, se întristase.

Se răzimase de trunchiul unui copac şi mă privea melancolic.

— De ce te-ai întristat?

— Tu te bucuri?

De-abia în clipa aceea mi-am dat seama că veselia mea exagerată nu era câtuşi de puţin potrivită cu starea ei de suflet.

Mi-am schimbat tonul.

— Nu cred că-i bucurie, i-am răspuns.

— Dar ce?

— Este febrilitatea firească a celui sortit să intre într-un climat nou, necunoscut şi unde nu ştie ce-l aşteaptă. Deşi, am continuat, hotărându-ma, totuşi, să-i mărturisesc adevărul, am şi o anumită senzaţie de uşurare.

Glasul i se taiase cu totul.

— Cum se explică?

— Aici, acasă, s-au petrecut destule lucruri enigmatice, apăsătoare, şi cărora nu le-am putut găsi încă dezlegarea.

— Adică?

— Mama-l acuză pe tata despre ceea ce ştim.

— E clar.

— Dar şi tata a învinuit-o pe mama. „Tu m-ai adus aici! i-a strigat. Cunoşti foarte bine adevărul!”

— Ce adevăr?

— Iată enigma. Ce adevăr? N-am aflat. Tata n-a mai urmat. Mama a tăcut.

— Şi crezi că, plecând la Craiova, ai s-o descoperi?

— Sper. În minte mi s-au născut atâtea întrebări, atâtea obsesii.

Dinspre apă venea un miros sălciu. Se însera. Aerul se răcise, şi ea era îmbrăcată foarte subţire. Am cuprins-o pe după umeri.

— Iar tu ştiai că, până la urmă, va trebui să plec.

— E foarte adevărat! Cu toate astea…

— Fără să mai vorbim că peste doi ani ai să vii şi tu, am continuat. Vom fi iarăşi colegi… de data asta, la Universitate.. Fiindcă nici nu pun problema că nu vom reuşi amândoi…

A oftat.

— De ce oftezi? Şi de ce te-ndoieşti? Ai să vezi, toate au să se aranjeze cu bine…

A oftat din nou, mai din adânc, şi s-a lăsat uşor cu capul pe pieptul meu.

Am strâns-o delicat, este atât de fragilă, şi, pentru întâia oară, şi-a lăsat trupul moale în voia braţelor mele, făcând, fără îndoială, cel mai mare sacrificiu din viaţa ei (şaisprezece ani).

— Sa nu mă minţi! m-a rugat. Ştii bine că nu pot suferi minciuna sub nici o formă. Şi, dacă n-ai să mă mai iubeşti, dacă ai să te-ndrăgosteşti, pe-acolo pe unde te duci, de vreo altă fată, să mi-o

spui direct. Am să sufăr, dar n-am să te silesc să te-ntorci. Am să plâng, dar lacrimile mele tu n-ai să le vezi.

Spusese că lacrimile n-am să i le pot vedea. Nu i le vedem. I le simţeam însă în glas.

— Silvia!

— Sunt a ta! Voi fi întotdeauna a ta! i-am mai auzit glasul.

Am sărutat-o pe frunte.

Vântul răcoros de pe malul râului îi flutura părul. Negurile începuseră să se încâlcească în ramurile copacilor. Frunzişul suspina.

— Nu mai putem întârzia. Mama m-a rugat să vin mai devreme acasă. Să facem împreună bagajele.

— Vin şi eu să-ţi ajut.

— Mai bine nu veni, mama ca de obicei, vrea să-mi mai dea o mie de sfaturi.

Ne-am depărtat de râu, îndreptându-ne agale către centrul oraşului.

—Să-mi scrii! Să-mi povesteşti primele impresii despre Craiova, cum te-a primit tatăl tău, unde stai, şi tot ce ştii că mă poate interesa. Vreau să fiu mereu alături de tine, cel puţin în gând.

— Bine, i-am făgăduit, deşi, cu gândul la plecare, şi începusem să fiu cu mintea puţin aiurea Dar ea m-a strâns, recunoscătoare, de mână.

Pe drum, de teamă să nu ne vadă vreun profesor sau altcineva mergând atât de intim, îmi desfăcuse braţul. N-o mai ţineam de mijloc. Păşeam însă alături, ea uşor sprijinită de mine.

Ne apropiam de casă.

— Te rog şi eu ceva.

S-a întors puţin mirată.

— Aş vrea să nu mă conduci la gară.

— Nu vrei să ne luăm rămas-bun?

— Ba da, însă acasă. Nu vreau să mă-nsoţească nimeni. Nici tu, nici mama, nici unchiul. Nimeni.

Privea tot mai nedumerită, şi ochii ei căprui, frumoşi, îi scânteiau, umezi, în lumina aceea

lăptoasă şi rece a becurilor cu neon.

— Vreau să plec aşa, singur, neplâns, stăpânit, neînduioşat. Ca un bărbat…

☆

Potrivit promisiunii, primele rânduri i le adresez Silviei.

Mi-am pus planşeta pe genunchi şi scriu.

„Scumpa mea. Mă aflu la ferestruica mansardei unei case mari, albe, în care locuieşte tata. Craiova, cu clădirile ei somptuoase, cu uzinele fremătătoare de energie şi cartierele noi de locuinţe înconjurate de parcuri şi grădini, îşi desfăşoară înaintea mea splendoarea. Chiar la poalele clădirii unde voi locui, de-acum înainte, vreme de cinci ani, se întinde o grădină. Aceasta mi-a furat ochii încă de-aseară, de la sosire. Are în mijloc o fântână care, din trei globuri metalice, împodobite cu raze, azvârle neîncetat jerbe fluide, scânteietoare, într-un havuz. Este o imagine feerică. Pe-o latură a grădinii, aceea dinspre artera principală, se înalţă statuia impresionantă a lui Alexandru Ioan Cuza.

Pe stradă, în spaţiul de parcare din faţa statuii, identific maşina tatii.

Aseară, când am sosit în gara uriaşă de beton, a oraşului, tata, îmbrăcat elegant, în nişte haine bej, parcă prea tinereşti pentru vârsta lui, mă aştepta pe peron. Vizibil nervos. Palid. Fără îndoială nu-i venea deloc bine. (În definitiv nu ne-am mai văzut de când a plecat de-acasă).

Mi-a ieşit înainte. M-a îmbrăţişat. Mi-a luat, servil, unul dintre bagaje. Se bâlbâia:

— Cum să nu te-ajut? Ce crezi, fiindcă sunt mai în vârstă? Uite-te ce muşchi am!

Mi-a făcut milă. Însă un fel de milă răutăcioasă.

„Lasă, lasă, mă gândeam, nu mai face pe junele. Muşchii ţi s-au cam muiat. Şi obrazul ţi s-a lăsat. Săracul de tine! Cât te mai zbaţi. Eşti la

strâmtoare. Se vede bine. Şi nu ştii cum s-aduci vorba despre ea. În sfârşit, te-ai hotărât".

— Ştii? a început. Ea s-a ţinut tot timpul de capul meu: „Adu-ţi băiatul mai devreme! zicea. (Tatii i se uscaseră buzele!) Trebuie să se obişnuiască băiatul cu oraşul, cu şcoala. Gândeşte-te, a intrat în ultimul an. O să vină bacalaureatul, examenul de admitere… Şi să aibă complexe atunci?…".

Tata mă iubeşte. Ştiu bine asta. A fost întotdeauna mândru de înfăţişarea şi de succesele mele la învăţătură. Acum se află însă între ea şi mine. Şi se teme. De cine? De mine? De ea? Şi pentru ce? Eu n-am s-o incomodez. Dar nici nu pot s-o iert. Pentru ceea ce i-a pricinuit mamei. Mie. Nouă. De altfel, unchiul s-a înţeles cu tata, în scris, ca eu să nu locuiesc în vecinătatea lor. Voi sta într-o odăiţă izolată de la mansardă. Şi de mâncare mi se va aduce în cameră. Au o femeie de serviciu. Ea se va ocupa de mine. Îmi va spăla, va călca, mă va îngriji.

— Astă-seară, nu te speria, a continuat tata, numai astă-seară, vei lua masa cu noi. (Nu mi-a plăcut că mi-a pus aşa problema, mai ales că înţelegerea fusese alta.) Crede-mă, e mai bine aşa, şi îmi uşurezi şi mie situaţia. Ce să-i faci? Aşa e viaţa!

— Viaţa-i după cum şi-o face omul, i-am dat imediat replica. Aşa-mi spuneai când eram mic. Văd că ţi-ai cam schimbat părerile.

Tata s-a făcut ş mai palid.

— La vârsta asta, nu poţi să-ţi dai seama că viaţa… viaţa îţi oferă surprize.

— Sau le oferi tu altora.

— Cred că e timpul să încheiem pace, m-a rugat el. Uite, am ajuns. Maşina se oprise pn faţa casei. Cămăruţa ta ştii unde e? Sus. Acolo, deasupra coloanelor din stânga. Fereastra ta e chiar aceea de sub acoperiş.

— Voi fi la înălţime!

— Ha, ha, ha!… a râs tata fals, în vreme ce cuvintele i se subţiaseră în gât. Să intrăm.

Am urcat o scară scurtă, de zece sau douăsprezece trepte. Am dat într-un hol. De-acolo, o altă scară ne-a dus la etaj. În capul scărilor, ne aştepta ea. Zâmbitoare. Într-un capot roşcat.

— Adrian!

Îşi deschisese spre mine, maternă, braţele.

Tata avea o înfăţişare jalnică. Mă privea implorator.

L-am lăsat să mă privească aşa cum poftea. N-am vrut să-şi închipuie că, gata, cum am ajuns aici, am şters tot cu buretele. Şi-a făcut socoteala greşit.

M-am aplecat să-mi pun jos geamantanul. Şi am lăsat-o pe ea, ridicolă, cu braţele desfăcute.

Ne-am aşezat la masă în sufragerie. De dincolo s-a auzit un copil plângând. Femeia de serviciu s-a repezit.

— Coniţă, fetiţa!

A cui fetiţă? A lor? N-am aflat nimic. Mama o fi ştiind? Cu siguranţă că nu ştie nici ea. Am să păstrez deocamdată tăcere asupra acestui amănunt care ar întrista-o mai mult.

— Fetiţa noastră! s-a scuzat tata. Nu vrei s-o vezi?

I-am tăiat-o scurt:

— Aş vrea să mă culc. Am călătorit în picioare, înţepenit şi înghiontit, lângă o fereastră.

— M-am oferit să te-aduc cu maşina.

— Mulţumesc, n-a fost nevoie…

Tata nu mai ştia ce atitudine să ia.

— Îţi mai trebuie ceva? m-a întrebat.

— Nu, i-am răspuns tăios.

— Maria, a chemat-o pe femeia de serviciu. Condu-l pe Adrian în cămăruţa lui.

Femeia, cu o figură blajină, de om cumsecade, dar nu cine ştie ce dezmierdată de bucuriile vieţii, m-a condus, pe scăriţa de serviciu, în odăiţa de sub acoperiş.

Am privit interiorul. Un şifonier, un divan, o măsuţă, două fotolii (unul de răchită), o etajeră pentru cărţi şi o lădiţă îngustă – nu ştiu pentru ce-o fi! Alături, într-o nişă, ascunsă de o perdea, un mic grup sanitar (cu o cuvetă, duş şi ce mai trebuie).

Cameră liliputană. Fereastra la fel. De la fereastră imaginea fermecătoare a grădinii situată între casa unde locuiesc şi clădirile monumentale de pe celelalte trei laturi.

Şi-acum, draga mea Silvia, te las.

Mai am de pus la punct o mulţime de lucruri, mâine este deschiderea şcolilor".

☆

În curtea laterală, loc de recreaţie şi, în acelaşi limp, teren de sport al liceului, pătrunzând în şuvoaie, fluviul gălăgios al elevilor se revărsă fără încetare.

Primul lucru de care se îngrijeşte fiecare elev, când intră în curte, este acela de a-şi căuta colegii şi clasa din care face parte.

Deşi este încă foarte de dimineaţă, majoritatea elevilor sunt prezenţi. Curtea e aproape plină. Glasurile se întretaie.

Îmbrăţişări, strângeri de mâini ce nu mai contenesc. Glume spuse de unii şi de alţii. Aud pe un băiat cu păr roşcat şi o figură de mucalit întrebând

— Nota zece?

— Veche. Gustul mierii, răspunde spontan o fată..

— Dar cinci?

— Comoara din lacul de argint.

— Bravo! Bravo! aplaudă ceilalţi.

— Elevul scos la tablă? continuă mucalitul.

— Omul care a văzut moartea.

— Şi cel chemat în faţa consiliului pedagogic?

— Nu ştiu!

— Vezi? Singur printre duşmani.

Hohote.

— Perioada tezelor?

— Ape tulburi.

— Sunteţi instruiţi temeinic.

— Altceva? Altceva?

— Elevul la lecţie?

— Lumea tăcerii.

— Catalogul?

— Cartea junglei!

— Extemporalul?

— Albă ca zăpada!

Râsetele nu mai contenesc.

— Linişte, vă rog, linişte! se aude glasul unui profesor tânăr, aferat.

Se fac câteva clipe de tăcere. Dar zgomotul plăcut al glasurilor tinereşti reîncepe de cum profesorul se îndepărtează puţin.

Colegii se revăd bucuroşi, după cele aproape trei luni de despărţire ale vacanţei. În faţa avizierului, unde înştiinţările bătute la maşină se suprapun, s-a strâns un grup de fete. Obrajii albi sau bruni, rumeni ori palizi, buzele umede, sânii şăgalnici ascunşi sub şorţ, genunchii dezgoliţi sunt ţinta privirilor băieţilor din preajmă.

Pe unde ar putea fi grupul elevilor umanişti din anul IV E? Nu reuşesc să descopăr. Întreb.

— Uite, elevii care se strâng acolo, pe terenul de tenis, îmi arată, binevoitor, un băiat.

Mă apropii, prudent.

— Ne-au mutat la etaj. Oh! Ce plictiseală! se plânge, cu glas piţigăiat, o puştoaică a cărei codiţă castanie saltă, cu fiece mişcare din cap a stăpânei sale, de pe un umăr pe celălalt.

— Pe Eva n-aţi văzut-o?

— Ba da. Era la intrare.

— Uite-o!

— Eva!… Eva!… Eva!…

Eva, o fată înaltă, graţioasă, cu ochi strălucitori, dar şi cu ceva arogant în ei, se apropie.

Fetele din grup o privesc şopăcăind între ele. Un baiat drăguţ, brunet, cu o privire inteligentă, îi iese înainte.

— Alaltăieri seara te-am căutat la telefon! Şi mama ta mi-a răspuns…

— Tocmai intrasem în baie.

Eva surâde candid. Băiatul înghite în sec.

— Cum a fost călătoria?

— Ţi-am trimis o vedere. N-ai primit-o?

— Ba da… îţi mulţumesc.

Fetele îi înconjoară.

— Acum gata. Eşti a noastră. Lasă-ne-o, Radule!

Eva se lasă, cu plăcere, târâtă de colege. Trupul subţire îi freamătă pe picioarele zvelte, ca pe nişte arcuri.

Întreaga curte zumzăie.

— Lehmanul l-ai văzut?

— Am dansat, într-o seară, pe malul lui. Voi știţi cât îmi place dansul.

— Ştim!... ciripesc fetele.

— Ei, şi? Mai departe? tremură de nerăbdare puştoaica de adineauri. Cu cine-ai dansat?

— Am dansat, îşi ridica ea, neglijent, o mână, dându-şi ochii peste cap şi abia ţinându-se să nu râdă. Cu un… tânar…

— Ce spui?

— Un tânăr cam de vreo… Eva face o strâmbătură nostimă şi îşi clatină capul. Fetele ascultă numai ochi şi urechi… de vreo patruzeci şi cinci de ani…

Un hohot formidabil de râs.

— Se mai ţinea pe picioare?

Eva mimează pe un moşneag şchiopătând şi spri- jinindu-se într-un baston.

— Oarecum, fetelor!… Oarecum!… Se ţinea cam aşa…

Hohotele cunosc o nouă creştere, ceea ce are drept urmare intervenţia unei profesoare micuţe şi

zvelte (despre care am aflat ulterior că predă fizica şi se numeşte tovarăşa Manole).

— Fetelor, ce-nseamnă asta? le dojeneşte ea, zâmbind însă îngăduitor.

Urmează iarăşi câteva momente de linişte.

— Numai că, la fiecare doi-trei paşi, se-mpiedeca, şopteşte Eva mai departe.

Elevele pufnesc în râs. Ochii uşor migdalaţi, aprinşi, ca de linx, ai Evei caută, şireţi, în jur.

—Atât de bătrân era? se îngrozeşte o altă fată. Atunci înseamnă că era cu un picior în groapă.

—Anul întâi… doi… trei… patru… Pe litere!… anunţă o voce bărbătească.

O lumină caldă şi transparentă, de sfârşit de vară, curge în valuri deasupra capetelor elevilor, dând strălucire cosiţelor bălaie şi întunecându-le, parcă, mai mult pe cele brune.

Elevii se grămădesc spre clase. Fetele mai întârzie să-i privească, pe îndelete, pantofii Evei.

— De unde i-ai cumpărat?

— Din Lausanne.

Pantofii vernil, cu catarame mari, argintii, făceau senzaţie.

— Ce tocuri!

— Şi ce piele!

— Sunt grozavi, tu!

Cu prilejul acesta, colegele îi admiră şi ciorapii.

— Şi ţi-ai cumpărat mulţi?

— Vreo câteva duzini!

— Ferice de tine!

— Voi ştiţi câţi prăpădesc!

— Eşti o risipitoare!

Zâmbete linguşitoare şi râsete.

— Ridică-ţi, puţin, marginea şorţului să-i vedem si mai sus.

Eva râde mărunt. Îşi aruncă ochii în jur.

— Este destul de scurt şi-aşa! Cu minijupa asta…

Făcu, totuşi, gestul, măcar că îl zărise pe Radu, băiatul care adineauri îi tăiase calea, privindu-i cu

ochii în flăcări piciorul.

— Fetelor! Băieţi! Pe clase!

Profesorii s-au adunat pe peronul mai înalt al curţii de la intrare, în faţa terenului de sport. Aici, la o masă lungă, vor lua loc inspectorul general, directorul şi alţi invitaţi. Diriginţii cercetează ţinuta elevilor. Cei mai mulţi dintre ei au braţele încărcate cu flori.

(Toate grădinile Craiovei au fost, dealtfel, unele încă de aseară, altele astăzi în zori, jefuite, iar florăriile devastate).

Acelaşi profesor tânăr şi aferat de-adineauri traversează în grabă curtea.

— Linişte! Tu cine eşti? (Mi s-a adresat mie).

— Mă numesc Adrian Comănescu.

— Nu te cunosc.

— Sunt nou. Am fost transferat din Râmnicu Vâlcea.

— Si-n ce clasă ai fost repartizat?

— În anul IV E.

— Te-ai găsit pe listă?

— Da.

— Vino. Te rog, încoace… Uite un loc. Lasă-l lângă tine, Bogdănescu!

Eva îmi face loc.

— Un elev nou în clasă? o aud şuşotind intrigată pe puştoaica neastâmpărată.

— Cum ai spus că te numeşti? mă întreabă cu un aer superior Eva.

— Adrian Comănescu.

În acest moment, cineva, cred că directorul adjunct, face un semn. Profesorul tânăr şi aferat din preajma noastră îşi ridică braţul. Comandă:

— Alinierea!

— Vine.

— Iată-l!

— Cine?

— Inspectorul general.

— Linişte! mai recomandă, dar imperativ de tot, tânărul profesor aferat.

— Dragi elevi! a început, cu o voce sonoră, inspectorul, un bărbat nu prea vârstnic, cu o bărbie proeminentă. Trăim zile de-o importanţă istorică…

Spune lucruri interesante. Este vorba de planurile largi de perspectivă ale noului învăţământ românesc.

Cea mai mare parte dintre elevi sunt numai ochi şi urechi.

Mai sunt însă şi unii care – se vede bine după privirile lor visătoare – deşi se fac că ascultă cu atenţie cuvintele inspectorului, îşi retrăiesc în minte crâmpeie din dulcea perioadă lipsită de constrângeri şi obligaţii a vacanţei.

— O vară… numai o vară… şi toate colegele ne-au devenit nişte flori, şopteşte, destul de tare, un băiat.

Fetele îşi întorc capetele.

— Cine a spus asta?

— Mircea!

Radu s-a tras la chip. Căci vorbele lui Mircea, un băiat cu ochii mari, albaştri – despre care, ulterior, voi afla că este scriitorul clasei – s-au adresat pare-se, direct, Evei.

— Vreţi să vă facem şi noi, fetele, vouă, băieţilor, complimente? întreabă ea încet.

— Eu unul n-am nevoie. Cine are nevoie s-o spună, bodogăneşte Radu.

Mircea face colegilor din jurul lui un semn ironic spre Radu. În chip de: „ Ia uitaţi-vă, cât de gelos e!"

Radu îl surprinde şi îi arată pumnul. Cred că Mircea are de ce să se teamă. Radu are o alură sportivă. Umerii largi. Muşchiulatura dezvoltată. Mai târziu aveam să aflu că este unul dintre cei mai buni sportivi nu numai ai şcolii, ci ai oraşului.

Totuşi, Mircea continuă:

— Ştii, Eva. Scriu o piesă, unde aş vrea să joci tu rolul principal, în regia mea, la serbarea de sfârşit de an a şcolii… Te-anunţ de pe-acum… Personajul va purta chiar numele tău!…

— Zău? chicoteşte Eva. Îl joc. Poate mă prezint cu el şi la examenul de admitere.

— Dai la teatru? întreabă fata din spate. Te-ai hotărât?

— M-am hotărât! La actorie.

— Şi eu la regie de teatru, o informează Mircea pe Eva.

— Asta numai ca să fii cu ea în aceeaşi facultate? sesizează o fată.

— Numai…

— Vezi c-o să reuşească, bombăne Radu. El crede că dacă-i secretarul clasei… Te lăudai anul trecut că te duci la filologie.

— Mă lăudam, când spunea şi Eva c-o să dea acolo, îi face în necaz Mircea.

— Toţi numai Eva, Eva, Eva, parcă n-ar mai fi şi alte fete-n clasă, se iţeşte o elevă micuţă din grup.

Eva zâmbeşte satisfăcută, uitându-se, să vadă dacă m-au impresionat sentimentele de admiraţie ale colegilor faţă de ea. Fac pe indiferentul.

Festivitatea deschiderii şcolii s-a terminat cu o rostire patetică şi impresionantă a directorului şcolii, un bărbat înalt, cu o privire vioaie.

Inspectorul general a plecat. Oamenii de serviciu au început să strângă ghivecele de flori şi covoarele. Noi, elevii din IV E, ca şi toţi ceilalţi elevi ai şcolii, încolonaţi câte doi, am început să ne croim loc prin mulţime, îndreptându-ne spre uşa de intrare de la parter.

☆

Le-am scris iar Silviei si mamei. Pe mama am liniştit-o în privinţa Melaniei, care văd că nu urmărește să se insinueze în viata mea. Silviei i-am mărturisit că mă simt încă singur. Nu prea mi-am făcut prieteni, cu toate că am fost primit cu căldură. „Îmi lipseşti tu şi sfaturile tale bune. Ţi-am pus fotografia pe-o etajeră şi, poate ai să râzi,

uneori stau de vorbă eu tine. Te întreb câte ceva şi mi se pare că tu-mi răspunzi. De fapt, vreau numai să-mi închipui cam ce m-ai sfătui tu în cutare sau cutare împrejurare. Şi, potrivit sfatului tău imaginar, încerc să mă comport. Aştept şi de la tine noi veşti. Etc. Etc.!“

☆

Un fragment dintr-o altă scrisoare adresată Silviei:

„Fiindcă sunt transferat, anul acesta nu primesc cărţi. M-am dus să mi le cumpăr.

— Nu vrei să te-însoţesc? m-a întrebat tata, care se poartă cu mine deosebit de amabil, după ce a urcat astăzi după-amiază în odăiţa de la mansardă.

L-am refuzat categoric.

— Bani îţi trebuie?

— Da. (Da, bani îmi trebuie, să-mi dea! Atâta timp nu s-a îngrijit de mine).

— Cât?

Am precizat suma Mi-a dat, adăugând trei sute de lei: „Aşa, să ai de cheltuială, ca băieţii!“ I-am luat. Pe de-o parte, îmi părea bine. Pe de alta, nu. Mă tem să nu fie iniţiativa ei şi să mă atragă într-o cursă.

Am intrat într-o librărie, într-alta. Am rezistat, deocamdată, tentaţiei de a-mi cumpăra, suplimentar,o seamă de cărţi despre care sunt încredinţat că-mi vor fi mai târziu de folos.

M-am plimbat multă vreme, singur, prin Craiova.

Vara întârzie pe străzile pline de soare şi zgomot ale oraşului. Pe arterele largi, luminoase, prin şuvoiul neîntrerupt al mulţimii, grupuri de elevi se perindă fără încetare, cu acel început de nervozitate şi freamăt, ce caracterizează deschiderea fiecărui nou an şcolar. Prin Parcul Poporului, pe sub coroanele umbroase ale copacilor, ori pe malul lacului, ţinându-se de

mână, râzând sau şoptindu-şi cuvinte tainice, trec perechi de tineri.

M-am întors spre casă şi am urcat în odăiţă. De-aici, de sus, am marele avantaj că pot privi, oricând, grădina de vis „1 Mai“, de la poalele clădirii, panaşele încă verzi şi legănătoare ale copacilor, florile strălucind în soare şi oglinda metalică, uşor încreţită a havuzului. În copacii grădinii, păsărelele ciripesc fără încetare. Ştiu că, foarte curând, cele mai multe dintre ele vor pleca, dar, deocamdată, îmi vrăjesc sufletul cu ultimele lor cântece“.

☆

„Îmi dau seama că pe oriunde umblu paşii mei calcă numai pe urme istorice. Mă gândesc că aici a fost Pelendava. Curând se vor împlini 1750 de ani de când e amintită vestita cetate dacică. Deşi, cu siguranţă, această aşezare a strămoşilor noştri este cu mult mai veche, poate dinainte de Decebal şi de Burebista.

Şi astăzi! Să mai vorbim de astăzi? Marile artere: Severinului, Bucureşti, cartierele Craioviţei, Electroputere şi toate celelalte! Uzinele. Instituţiile de cultură. Muzeul de artă. Mi se pare, în spaţiul acesta oltenesc, prin comorile de artă pe care le conţine, fără egal. (Mai ales prin prezenţa puternică a geniului brâncuşian. Brâncuşi continuă să trăiască aici. — «Craiova e oraşul în care m-am născut a doua oară», «Vitelius» – cea mai veche sculptură. «Capul de copil». «Sărutul».) Apoi Biblioteca municipal (Aman). Şi-aici amintirea Elenei Farago. Măsuţa la care-a scris până la moarte poeta. Teatrul. O scenă demnă de a face să răsune cel mai inspirat verb al celor mai mari dramaturgi ai lumii. Muzeul Olteniei. Uluitor. Universitatea. Coloanele ei înalte. Fântâna cu apă vie la care visez cu ochii deschişi, în fiecare zi.

Dar aşa, tot povestind, nu voi mai termina niciodată. Sunt prea multe de văzut şi înţeles, aici, draga mea Silvia.

Singurul meu regret este că, deocamdată, nu putem fi încă împreună. Să ne minunăm de toate (bucuria împărtăşită este de zece ori mai mare!). Să colindăm oraşul, la braţ, să ne încântăm ochii la fiecare pas.

Şi oamenii… par buni. Sunt buni şi îngăduitori. Sau, cel puţin, repet, aşa mi se pare mie.

Am fost şi la Muzeul de artă modernă «Ion Ţuculescu». Mai văzusem şi înainte unele reproduceri ale picturilor sale. Dar niciodată încă nu privisem originale. Sufletul oltenesc, dragă Silvia, aici mi se pare că poate fi înţeles în toată plenitudinea lui.

Aştept şi de la tine noutăţi, draga mea Silvia. Mi-e tare dor de tine, să ştii. Şi-abia am răbdare să treacă timpul acesta atât de leneş, ce încă ne desparte de ceasul când amândoi ne vom vedea zilnic. Salutări tuturor, ş.a.m.d."

☆

Sunt în grădină şi visez. Gândul îmi fuge la Silvia.

— Hei, domnule, ce faci? Aşa îţi pregăteşti lecţiile?

Nu ştiu cum s-a întâmplat că, fiind în acelaşi rând cu Eva, în prima zi de şcoală, la intrarea în clasă, profesoara de fizică, domnişoara Manole („Manole, Manole“, aşa cum o poreclesc în glumă, însă fără nicio răutate, elevii), care ne este şi dirigintă, m-a aşezat în bancă alături de ea.

Aş fi preferat să nu stau împreună cu o fată – fetele sunt, de obicei, cam alintate, cam mofturoase şi îţi creează complicaţii – ci cu un băiat. Mi-ar fi plăcut să-l am vecin pe Radu, despre care am aflat că este, de altfel ca şi Mircea, şi unul dintre cei mai silitori elevi ai scolii. Anul

acesta, un an de pregătire, trebuie să bat tare. Tare de tot. Ori, cum să faci lucrul acesta având o fată alături şi încă una capricioasă, încrezută şi dificilă, aşa cum pare a fi Eva? Dispoziţia este însă dispoziţie şi eu, ca proaspăt transferat, nu prea pot face nazuri.

De cum m-am aşezat lângă ea, Eva m-a muştruluit:

— Tu ai să stai în partea stânga a băncii. Eu nu pot decât în dreapta, ca să am cotul liber.

— Bine, m-am învoit, cu toate că tonul ei mult prea poruncitor nu mi-a făcut plăcere.

Tutuiala fusese deci stabilită, din prima clipă De-aceea nici eu nu m-am sfiit, în grădină — când ea m-a abordat, în vreme ce stăteam pe bancă – să-i vorbesc tot cu tu.

— Dar tu?

Sprintenă, elastică, elegantă, îmbrăcată într-o rochie scurtă, înflorată, cu o centură lată de piele neagră, bătută în ţinte, s-a aşezat alături de mine. Din îmbrăcămintea ei se degaja un parfum discret, de foarte bună calitate.

— Am ieşit să mă plimb.

— Locuieşti prin împrejurimi?

— Da. Şi tu?

I-am arătat ferestruica.

— O, ce poetic, a bătut din palme. Şi mie mi-ar fi plăcut să locuiesc într-un astfel de… cuib de porumbei.

Un timp am tăcut. În cele din urmă. Tot ea a început să mă interogheze:

— Îţi place Craiova?

— Nespus.

—Este unul dintre cele mai frumoase oraşe ale ţării. Are, dacă vrei să ştii, ceva asemănător cu unele oraşe elveţiene… Eu tocmai am fost într-o excursie…

— Ştiu.

— Ce ştii?

— Că tocmai ai fost într-o excursie prin Elveţia.

Mă privea puţin bănuitoare, puţin intrigată, oricum satisfăcută.

— Ţi-au povestit colegii?

— Nu.

— Atunci?

— Te-am auzit pe tine.

— Când?

— În dimineaţa când a avut loc festivitatea deschiderii şcolii.

— Ai tras cu urechea?

— Am tras.

— Şi eu care nici nu te-am observat?

— Erai preocupată cu ceilalţi băieţi, care-ţi făceau curte.

— Nu-i vina mea că toţi băieţi îmi fac curte… Era vizibil încântată. Deasupra oraşului, soarele îşi revărsa ultimele valuri de raze. Florile mari, roşii, cu petalele desfăcute, ce împânzesc la sfârşitul verii grădina, păreau că sunt de flăcări. Nu cumva eşti gelos?

Surâdea, ca de obicei.

Surâsul ei mi s-a părut însă oarecum ironic.

— Pentru ce să fiu gelos?

S-a uitat la mine, curios, ca şi cum o asemenea întrebare ar fi uimit-o.

— Îţi poate fi atât de indiferentă o colegă de bancă? Şi-a răsucit trupul într-o mişcare unduioasă. O colegă ca mine? Glumea, fireşte, dar gluma ei era, vădit, provocatoare. Iubeşti pe cineva? m-a întrebat.

Aş fi putut să-i povestesc despre Silvia. Silvia este o fată minunată care merită să fie iubită. Numai că pe cât este Silvia de modestă şi nepretenţioasă, pe-atâta se dovedeşte Eva de încrezută şi plină de pretenţii. O fată ca Eva, mă gândeam, consideră că toţi băieţii care o înconjoară sunt datori să se îndrăgostească şi să fie geloşi pe ea.

— Te-am întrebat dacă iubeşti pe cineva şi nu mi-ai răspuns!

Mă privea într-un fel ce mă intimida.

— Sunt lucruri despre care nu-mi place să vorbesc!

— Dar despre ce-ţi place să vorbeşti?

— Despre călătoria ta, bunăoară. Ai călătorit singură?

— O, nu, şi-a rotunjit buzele. Încă nu. După ce voi deveni studentă, va fi altceva. Părinţii mi-au făgăduit c-or să mă lase şi singură.

— Atunci cu cine? Cu tata?

— Nu.

— Cu mama?

— Cu mama. Ne simţim, amândouă, excepţional de bine. Când se află în călătorie cu mine, în ţară sau, cum a fost acum cazul, în străinătate, mama este nespus de veselă. Altfel… Hai să-ţi povestesc însă o întâmplare ce m-a impresionat. Tu n-ai să poţi înţelege. Şi totuşi am să ţi-o povestesc…

— Crezi că nu sunt capabil să înţeleg ceea ce vrei să-mi povesteşti tu? (Foloseam acum chiar cu un fel de voluptate cuvântul tu).

— A, nu. Dar sunt asemenea situaţii… Nu mi-o lua în nume de rău. Vorbea agitat. Stai să vezi. Chiar în vara aceasta. Când am plecat, mama era pradă unei stări de melancolie cumplită. Asta până am ajuns într-o mică localitate alpină. Merseserăm pe jos şi mama refuzase toată vremea să luăm o trăsură – una dintre acele vechi trăsuri, cum se păstrează încă pe-acolo destule. Am urcat pieptiş pe străzile extrem de povârnite de la periferia oraşului (Eva îmi povestea de parcă eram, de când lumea, prietenii cei mai buni. O priveam dintr-o parte şi, aşa cum vorbea, mi se părea din ce în ce mai drăguţă. Aroganţa de astăzi de dimineaţă îi pierise. Răsufla uşor, se întorcea spre mine şi povestirea curgea firesc mai departe). Am ajuns, în sfârşit, la hotel. De fapt, mai mult un han. Soarele începuse să apună. De pe terasa hanului, oraşul, cu acoperişurile lui gotice, părea scăldat în aur. Mama

s-a înveselit. A început să fredoneze, întâi uşor, apoi din ce în ce mai tare. (Mă întrebam şi nu puteam, într-adevăr, înţelege, avusese dreptate Eva: care putea să fie motivul pentru care ea îmi spunea această poveste? Voia să facă pe interesanta şi misterioasa? Era o tactică de-a ei? Încerca să mă împingă şi pe mine la destăinuiri? Îmi spărgeam capul cu aceste întrebări, în timp ce ea continua să-mi povestească, însă, răspunsul nu-l puteam găsi). Printr-o fericită întâmplare, nu poposiserăm, în ziua aceea, în han, decât noi două. Fetele şi soţia hangiului s-au strâns în jurul mamei ca să-i acompanieze cântecul. Aşa după cum mi-a mărturisit pe urmă, mama cânta o melodie învăţată pe vremea când, studentă a Conservatorului din Viena, mai vizitase, împreună cu un grup de colegi, acel han. În înălţimile Alpilor, cântecul suna ciudat şi grav. Pe neaşteptate mama s-a oprit. A început să râdă: „Gata, parcă mi-am spălat sufletul!“ Mi-a cuprins capul între palmele ei mici şi m-a sărutat. Veselia i-a crescut. A comandat — ceea ce nu făcuse încă până atunci în toată călătoria – o sticlă cu vin. Mi-a dat şi mie un pahar. Un foc plăcut mi-a cuprins trupul. Înserarea învăluia tot mai adânc munţii. „Aşa era şi-atunci!“ a murmurat ea. Şi eu am înţeles, dintr-o dată, o mulţime de lucruri. Ne-am culcat şi am dormit îmbrăţişate, ca doi îndrăgostiţi.

O ascultam, o priveam şi Eva mi se părea din ce în ce mai atrăgătoare. Dar întrebarea continua să mă chinuiască: De ce mi-o fi povestit toate astea încă de la prima noastră, întâmplătoare, întâlnire? I-am pus întrebarea.

— Îmi inspiri încredere! mi-a răspuns.

În acel moment, un copil, azvârlind o minge, aceasta a lovit-o pe Eva, apoi s-a proiectat în mijlocul stratului de flori.

Eva nu s-a supărat. A sărit între flori, cu grija de a nu zdrobi nicio plantă. A ridicat mingea, şi-o

vreme (scurtă) ne-am jucat cu ea tustrei, adică Eva, copilul şi eu. A fost destul de amuzant.

☆

„Mă întrebi de profesorii mei. Am să-ţi vorbesc întâi despre cel de latină. Slab, cu chipul brăzdat, dar comunicativ şi semănând, oarecum, cu bunicul tatăl mamei, aşa cum îi cunoşti şi tu chipul păstrat cu mare cinste în tabloul din… salon. Are în trăsăturile şi gesturile sale ceva care m-atrage. Am rămas uimit, din prima clipă, de măiestria cu care-şi predă materia. Materie pe care o ador! De altfel, dragostea mea pentru această limbă, numită pe nedrept moartă, devreme ce trăieşte şi astăzi în limba noastră română, a observat-o si el chiar din întâia oră de curs. M-am simţit numaidecât legat de profesorul Gavriş. Probabil şi el de mine. Dovadă, mi-a dat zece. Și-am auzit că se ia extrem de greu nota zece la el.

— Pari un băiat excelent! m-a lăudat. Ce vrei să urmezi?

— Limbile clasice sau literatura universală. Şi literatura română.

— Eu unul te îndemn să urmezi limbile clasice. Şi literatura clasică. Ai înclinaţii. Şi-avem mare nevoie de tineri dotaţi, care să urmeze, din pasiune, filologia clasică.

— Ai început-o bine, mi-a spus după oră, puţin cam în batjocură, Radu. La Seneca (porecla profesorului Gavriş), greu se lipeşte un elev de la prima oră. Ai într-adevăr de gând să urmezi literatura clasică, ori ai spus asta numai aşa de sanchi?…

O asemenea expresie, în gura unui elev atit de preţuit de mine, m-a izbit. Nu mă aşteptam.

— Nu i-am răspuns de… sanchi. I-am răspuns că aşa cred şi-aşa vreau.

În ochii şi în figura lui Radu am citit, în clipa aceea, un sentiment clar de invidie. Anul trecut, cu

toate că este şi sportivul numărul unu al şcolii, el a avut şi cea mai mare medie, din clasă, la Seneca, zece. Pe când Mircea numai 9,75. Şi m-am gândit că un elev capabil şi orgolios ca el nu poate accepta probabil, cu inima uşoară, ca altul să-i fie deopotrivă, mai ales când ştie cât a muncit.

La literatura universală îl avem pe profesorul Ionescu. Mărunt, iute ca spirtul, inteligent. Ne uimeşte prin cultura sa. Fiecare lecţie se constituie într-o adevăram festivitate. Ne recită versuri din toate literaturile lumii. Şi mie îmi place sa învaţ şi să recit versuri. De-aceea îl şi admir atât de mult. Numai că el recită incomparabil. Calm, cu o expresivitate rară. Când spune versuri, se transfigurează. Am ajuns la marea poezie indiană. Tagore. Profesorul Ionescu conduce si cenaclul literar al liceului. Favoritul lui este Mircea. Profesorul Ionescu îl vrea pe Mircea literat. Numai că Mircea, deşi atât de talentat la literatură, visează să devină regizor de teatru. Şi Radu îl învinuieşte că îşi trădează vocaţia numai din dorinţa de-a fi în acelaşi institut cu una dintre colegele noastre, Eva".

☆

„Profesorul Gavriş ne-a comunicat că va face ore suplimentare de pregătire cu elevii hotărâţi să urmeze filologia clasică. Latina. M-am dus şi eu. Suntem în total, din cele trei clase de umanişti, opt. Între ei se găseste si Radu. Dar Radu urmează, în acelaşi timp, şi cursurile de pregătire de la chimie şi educaţie fizică. Este un băiat extraordinar acest Radu".

☆

„ Mă temeam că se va da prea multă atenţie limbii şi se va neglija literatura. Dimpotrivă. Tot

ceea ce nu se poate studia în clasă, se adânceşte în cursul acestor ore de pregătire.

Citesc de zor din Platon şi Aristotel. M-am îndrăgostit de «Dialoguri». Sorb cu nesaţ «Poetica». Am început să-i gust pe lirici. Phocilides, Sappho, Anacreon, Empedocle, Proclos şi Nonnos îmi devin tot mai prieteni. Mă încântă «epigramele». Mai ales una dintre acestea îmi place. În ea este vorba de un artist care şi-a cioplit din piatră o mică bacantă, drăgălaşă, de care apoi s-a îndrăgostit. A rugat-o, ca Pygmalion, pe zeiţa dragostei, Afrodita, să-i dea viaţă, dar zeiţa nu s-a îndurat. Nu tuturor le răspunde, cu bunăvoinţă, Cypris.

Recitind-o, îmi amintesc de tine, de silueta ta de trestie.

În ce o priveşte pe Eva, te rog să nu ai niciun motiv de îngrijorare. Este adevărat – cum ai ghicit? — că stau cu ea în bancă. O simplă întâmplare Uitasem să-ţi comunic. Aşa ne-a aşezat diriginta, tovarăşa Manole. Încolo însă, datorită faptului că ea este nespus de capricioasă, relaţiile noastre colegiale sunt destul de reci. Ce am eu cu ceilalţi băieţi care-i sunt sateliţi? Sper ca, până la urmă, să mă pot muta alături de Radu. Este băiatul care îmi place cel mai mult, chiar dacă el nu mă agrează încă destul. Este un tip de luptător. N-am avut încă prilejul să discut în privinţa aceasta cu diriginta. Şi nici n-am vrut s-o jignesc pe Eva. Dar aceasta este intenţia mea. Şi chiar în saptămâna următoare doresc să rezolv şi această problemă".

☆

Zilele trecute am fost în parc. M-am rezemat de stâlpul debarcaderului. Priveam lacul. Mă gândeam la Silvia. Dar pentru ce mi-a apărut sub ochi chipul Evei, în rochiţa aceea verde, cu panglici subţiri di mătase fluturându-i pe spate, aşa

cum am întâlnit-o într-o seară tot aici în parc, împreună cu o femeie în vârstă?

„Vrei să mai ştii câte ceva şi despre alţi profesori si colegi.

Iată. Alexandra Popaziu. Autoare a unor studii, cărţi şi alte lucrări de valoare. Deosebit de inteligentă, dar emotivă. Te poartă cu pricepere şi vervă scânteietoare prin meandrele înţelegerii fenomenului de creaţie la marii noştrii scriitori. M-a făcut să mă cutremur înaintea lui Lucian Blaga. Cât de contemporan cu noi este, cât de proprii îmi sunt simţămintele lui!

Altă profesoară. Virginia Brăescu. Subţire, destinsă, cu coc. Ţi se încălzeşte inima ascultându-i prelegerile de istorie. Aurel Bita. La franceză. Erudit. Spiritual. Poet el însuşi. Distins traducător. Sistemă de predare excepţională.

Mi-au devenit, mai repede decât nădăjduiam, nespus de dragi profesorii acestui liceu.

— Cum merge, domnule? m-a întrebat mai alaltăieri şi tata.

— Merge! i-am răspuns sec.

— Te-mpaci cu profesorii?

Am dat din cap afirmativ.

— Şi cu colegii?

— Şi.

Adevărul este că mă-mpac, la ora asta, cel mai bine cu Mircea, poetul clasei, şi mai puţin cu Radu, care nu ştiu de ce mă evită, cu toate că eu cu el aş fi vrut să fiu, în primul rând, prieten.

Împreună cu Mircea şi Radu, mă duc şi la cercul de tenis. Şcoala are un cerc de tenis condus de profesorul Florescu. S-au înscris, de curând, şi alţi elevi din clasă".

☆

„N-am devenit deloc mai laconic. Ţi se pare ţie. Sunt doar mult mai ocupat. Materia se aglomerează. Citesc foarte, foarte mult… Este

adevărat că şi Eva s-a înscris la cercul de tenis. Dar ce legătură are una cu alta? Nu e numai Eva. Mai sunt şi alte atâtea fete acolo, după cum sunt şi atâţia alţi băieţi. Radu face şi el parte din acest cerc. Dar bine, el profesează încă alte câteva discipline sportive. Alergări. Sărituri. Aruncare cu discul. Campion este însă la alergări. Eu am prins o adevărată pasiune pentru tenis. Se pare că am unele înclinaţii la acest sport. Tata mă sfătuieşte să nu-mi pierd vremea de pomană. I-am răspuns că vreau să fiu un tânăr, pe cât se poate, complet. Iar educaţia fizică, aşa cum foarte bine ştii, întotdeauna m-a atras, fără să năzuiesc spre performanţe. Pe la mama te-ai mai dus? Încearcă s-o mai mângâi. Am să-ţi scriu iar, curând, o scrisoare «lungă, lungă» precum îţi place ţie. Salută Râmnicul şi pe toţi foştii colegi din partea mea“.

☆

S-au antrenat băieţii. A venit rândul fetelor.

Mingile pocnesc cu sunetul lor înăbuşit, lânos – ori aşa cum scrie un tânăr poet la modă (evident, iubitor de tenis) al cărui ultim volum l-am citit de curând – «ca de mere coapte, ce cad în iarbă toamna».

De ce numai toamna şi de ce numai mere? reflectez. Dar, mă rog, dacă aşa a vrut poetul, aşa îi place lui! Sau, poate, limitarea la un singur anotimp şi la o unică specie de fructe i-o fi fost dictată numai de necesităţi poetice?

Toamna însă a venit. I-aici, bogată, încărcată de daruri şi de speranţe.

Mă reazăm de spătarul băncii, închid ochii şi-ascult pocnetele mingilor în neîncetata lor zbatere.

Joacă, la dublu, Stănuţa, Mioara, Dana şi Eva.

Eva joacă prost. Însa atâta graţie se degajă din mişcările ei încât, atunci când joacă, toţi băieţii, fără nicio reticenţă, se rânduiesc, pe dreapta şi pe

stânga terenului. Şi nu-şi mai iau ochii de la ea, o privesc hipnotizaţi.

Au câştigat ghemul, cu cinci puncte la trei (ultimele două puncte consecutive), Dana şi Mioara.

Pentru astăzi, antrenamentul s-a terminat. Înainte de a trece la duş, Eva îşi azvârle cât colo pantofii de tenis din picioare şi face câteva mişcări de gimnastică. Cu mâinile înainte, ridicată pe vârfurile picioarelor, respiră sacadat. Îşi răsuceşte, ca o balerină, trunchiul. Fuge pe loc cu pumnii strânşi la piept. Sare. Se ghemuieşte la pământ şi iar sare. Gimnastica îi produce o bucurie vizibilă. O ultimă mişcare de respiraţie şi aleargă uşoară, la duş. De-acolo i se aud micile strigăte de plăcere. Mi-o imaginez zbă- tându-se sub ploaia călduţă, apărându-se de apă şi căutându-i totodată îmbrăţişarea biciuitoare şi violentă.

— Ah, tu, ce bine e! Nu te mai saturi…

Şi-a făcut duşul. A ieşit. Elegantă şi proaspătă, în părul fluturător, castaniu, îi strălucesc câteva picături de apă.

Băieţii şi fetele o aşteaptă, numai eu am rămas nemişcat pe bancă. Mi-e teamă să nu încep a fi un fel de gâză ce se roteşte în zbor, în apropierea pânzei unui păianjen. Un păianjen mic şi drăguţ. Un păianjen fascinant. Am să fiu prevăzător.

Coroanele teilor, de pe bulevardul Mihai Viteazul, uşor ruginite de întâia sărutare a toamnei, sunt parcă adormite. Se leagănă, foşnind, ca în vis.

Urmată de suita ei de fete şi băieţi (în cap cu Radu şi Mircea), Eva părăseşte terenul de tenis, ca o regină.

— Adriane, tu nu vii? m-a întrebat Stănuţa

— Mai rămân.

— De ce nu vii? se interesează, destul de indiferentă, şi Eva.

Glasurile lor vesele s-au depărtat binişor. Mă ridic şi ies, tulburat, pe poartă.

☆

Florile acelea roşii care îmi plăceau atât de mult la mijlocul lunii septembrie au dispărut, dar s-au ivit în locul lor, prin grija harnicilor grădinari, cu mireasma lor discretă, crizantemele.

Este duminică. Merg agale. Frunze ruginite, purtate de vânt, au căzut şi plutesc pe apa transparentă a havuzului, ca nişte bărcuţe avariate. De departe îl zăresc pe Radu, cu pasul lui energic, vioi.

— Unde te duci?

— Dau o meditaţie.

Acasă la Radu treburile nu merg bine. Tatăl lui a paralizat. Veniturile au scăzut şi Radu este nevoit să dea mai multe meditaţii decât în mod obişnuit. Tocmai acum, în ultimul an, când solicitarea la şcoală a devenit maximă. Dar Radu este un băiat nu numai inteligent ci şi foarte dinamic. Va depăși toate greutăţile.

— Şi tu… unde mergi?

Am stat o clipă pe gânduri dacă să-i destăinui sau nu. Nu de alta, fiindcă n-am nimic de ascuns. Dar nu vreau să-l mâhnesc. Îl preţuiesc şi ţin la el sincer.

— La Eva.

Ochii lui Radu s-au mărit.

— Ai fost invitat?

— Mi-a promis să-mi pună la pikup nişte plăci cu pronunţie corectă franceză.

Radu râde nervos.

— Ai reuşit? S-a făcut galben. Ce părere ai despre ea?

— Eu? Bună. Cum îţi închipui? Şi fiind colega mea de bancă… Trebuie să recunoşti că este o fată agreabilă…

— Puţin cam capricioasă. Ei, eu trebuie să plec. Doamna căreia îi meditez puştiul se supără dacă-ntârzii măcar şi un singur minut. Îmi întinde o mână rece: La revedere!

— La revedere!
— Petrecere frumoasă! nu se poate abţine să nu rostească şi două cuvinte răutăcioase.
— Am să mă străduiesc, îi răspund, îngheţat.
Ne despărţim. Ce-o fi în sufletul lui? Cum o să-şi mai facă ora de meditaţie în linişte? Eh, o să-nveţe astăzi ceva mai puţin plodul pe care-l meditează şi gata.
Am ieşit din grădină. Scot din buzunarul de la piept bileţelul Evei. Citesc pe el adresa.
Acum câteva zile, am întrebat-o:
— Am auzit că tu şi familia ta locuiţi într-o casă ok… Adevărat?
Eva a râs satisfăcută:
— Hm! Confortabilă. Din moment ce tata e arhitect. Dacă vrei, vizitează-ne…
Mărturisesc că eram curios. Cu toate astea, am protestat de formă:
— N-aş vrea să vă deranjez.
— Nu ne deranjezi deloc. Tata e bucuros de oaspeţi. Îi place să vadă tineri şi mai ales să discute cu ei.
Era un lucru neprevăzut. Nu cu tatăl Evei doream să stau de vorbă, chiar dacă acesta era un mare arhitect şi îi plăcea să primească în casă tineri.
— Poate că altă dată.
— Nu, nu, vino într-o zi la masă.
— Când? am întrebat-o, fără să mai stau pe gânduri.
— Duminică… Am să-ţi pun şi câteva plăci cu pronunţie franceză corectă… Ştii tu, referitor la ceea ce comentam alaltăieri. Am să-ţi arăt şi grădina. Avem o mică grădină destul de bine îngrijită.
— S-a făcut.
— Te-aştept.
Locuinţa familiei Bogdănescu. Holul decorat cu oglinzi şi tablouri. Scară interioară. Un fel de balcon de lemn. Candelabre. Vitrouri. „Vitrourile

sunt picturi făcute pe sticlă de sfinţi când aveau ochii în lacrimi!“ am citit sau am auzit undeva. Eva mi-a ieşit în întâmpinare şi-mi arată, mândră, încăpere cu încăpere.

— Ţi-o prezint şi pe Marcheza!

O femeie destul de în vârstă, amabilă, cu părul alb, dar îmbrăcată în negru, cu o ţinută demnă, fără afectare, căreia îi sărut respectuos mâna.

— Cine e? profit de ocazie şi o întreb pe Eva într-un moment când Marcheza părăsise încăperea.

— O spaniolă. De origină nobilă. A luat parte, ca fată tânără, împreună cu logodnicul ei, la luptele împotriva lui Franco.

— Ce spui? Povesteşte-mi!

— Este o poveste cam încâlcită. Am să ţi-o spun cu alt prilej.

— Şi cum a ajuns la voi?

— A luptat alături de comunişti. Închipuieşte-ţi, numai din dragoste pentru logodnicul ei. Şi, când acesta a căzut în luptă, a fost considerată şi ea… Avea rude pe-atunci. Mi se pare c-au dispărut. Au murit sau au emigrat. De meserie este profesoară de pian. O excelentă profesoară de pian. O acompania pe vremuri, pe mama. M-a învăţat şi pe mine pianul. Mama a îndrăgit-o. Au devenit bune prietene. Şi mama, care nu mai profesează, potrivit dorinţei tatei, a poftit-o să locuiască la noi.

— Mai dă lecţii de pian?

— Dă. Şi, afară de asta, ea se ocupă de casă. Mama s-a îmbolnăvit. Are o boală curioasă. Este aproape veşnic absentă. Nu o mai interesează nimic. Şi Marcheza şi-a asumat ea sarcina de gospodină.

— A devenit adică un fel de menajeră?

— Da’ de unde! Ea este, în realitate, adevărata stăpână a casei. Dar asta nu din vreo obligaţie sau pentru bani. Ci numai din pură prietenie pe care i-o poartă mamei…

— Interesant.

Marcheza s-a întors. Poartă, vizibil, pe chip – deşi au trecut de-atunci atâţia ani– imaginea tragediei trăite. Are un fel de-a vorbi accentuând pe s. Fata care o însoţeşte aduce pe o tavă dulciuri şi suc e portocale.

— Mai vreţi ceva, copii?

— Nu.

Au ieşit amândouă. Am rămas singuri.

— Ai mai invitat pe cineva?

— Pe cine?

— Parcă fusese vorba că vine şi Stănuţa.

— N-am mai poftit-o. M-am răzgândit. Voiai s-o vezi?

— Poate am fi învăţat mai bine tustrei.

— O să ne simţim admirabil în doi. Nu suntem noi colegi de bancă?

— Apropo, când veneam încoace, l-am întâlnit pe Radu.

Eva tresare, vădit neplăcut surprinsă.

— I-ai spus că vii la mine?

— I-am spus. Trebuia să nu-i spun?

— A, nu, dar Radu… a început să mă cam plictisească.

— Şi Mircea?

— Mă plictiseşte şi el.

— Curând o să te plictisesc şi eu…

— Poate… poate…

— Nu vrei să-mi arăţi pickupul?

— Ba da. Uite şi discurile. Să vezi ce interesante sunt!

Ascultăm discurile.

Eva poartă o rochiţă de un verde deschis (îi place grozav verdele) cu cordon aurit.

— Ce zici?

— Constat, după plăcile astea pariziene, cât de corectă e pronunţia pe care o învăţăm cu profesorul Bita.

A deschis uşa şi mama Evei, o femeie cu trăsături ce trebuie să fi fost, odinioară, la fel de frumoase ca ale fetei.

— Vă deranjez?
— Nu. Mama. Colegul meu, Adrian Comănescu.
— Îmi pare bine.
— Sărut mâinile!
— Rămâneţi la masă, nu? Şi, fără să-mi mai aştepte răspunsul: Stăruim, stăruim. Deşi eu n-am să pot lua parte. Mă scuzi tu, Eva, nu? Roagă-l şi pe tata să nu se supere.
— Migrena, mamă?
— Migrena obişnuită, Eva!
Mama Evei îşi pune palma pe frunte şi ochii ei exprimă, într-adevăr, o mare suferinţă.
Sună un clopoţel.
Eva s-a ridicat.
— Hai să mergem la masă!
— N-as fi vrut să vă incomodez.
(De altfel, la ora aceasta mi se aduce şi mie masa în cameră).
— Nu ne incomodezi deloc. Ne face plăcere. Hai! Vino!
Cu pasul ei elastic, obişnuit, Eva o ia înainte, să mă conducă. Intrăm în sufragerie.
La o masă lungă, în partea dinspre fereastră, stă un bărbat cu o privire voluntară şi sprâncene stufoase.
— În sfârşit, iată-vă. Colegi?
Se scoală, îmi iese înainte şi îmi întinde, cordial, mâna. Are o mână fermă, ce-mi strânge degetele cu putere.
— De bancă!
— Întotdeauna îţi place să te laşi aşteptată! bombăne o bătrână stafidită din capătul celălalt al mesei.
— Bunica! o recomandă Eva. Mama tatei.
— Sărut mâinile! (Îi sărut mâna, complezent).
— Mersi, mormăie bătrâna, ştergându-şi pe şervet mâna în locul unde i-o sărutasem.
— Luaţi loc!
Eva şi cu mine ne aşezăm.

Fata aduce supa. Marcheza, de pe latura cealaltă a mesei, ne-o toarnă în farfurii.

De la primele cuvinte schimbate cu tatăl Evei la masă, acesta, dintr-un punct de vedere, m-a atras imediat. Aflasem despre el că este o personalitate recunoscută nu numai în ţară, ci şi peste hotare. Nu era un arhitect obişnuit, un om deprins să-şi împlinească datoria şi-atâta. Fiecare nouă lucrare a colectivului condus de el se constituia într-un adevărat act de creaţie, într-o operă de artă. S-a scris mult despre asta, şi întemeiat. A fost solicitat să vină la Bucureşti pentru a fi încadrat într-un institut important. A refuzat, spunând că el şi-a dedicat întreaga viaţă înfrumuseţării peisajului oltean şi mai ales al aceluia craiovean.

Capul îi este plin de proiecte şi mapele din biroul alăturat la fel. Se ridică de la masă. Mă pofteşte în birou. Îmi arată planşele cu care îi sunt împodobiţi pereţii, nenumăratele machete înşirate pe câteva măsuţe.

Dă, agitat, din mâini.

— Nimic, nimic nu trebuie precupeţit! spune el. Văd oraşul, judeţul, întreg ţinutul acesta de peste Olt transformat într-o grădină, încadrat în monumente menite să consemneze progresul acestei înălţătoare epoci.

— Veniţi, se răceşte friptura, se aude de dincolo vocea hârâită a bunicii.

— Venim, venim! răspunde tatăl Evei, în timp ce continuă să-mi arate alte proiecte.

L-aş fi suspectat de o oarecare demagogie. Mi-am amintit că tocmai citisem în ziarul local un reportaj unde se relatau următoarele:

Avusese loc, de curând, într-o zi de sărbătoare, festivitatea inaugurării unui nou şantier de locuinţe, în nu ştiu care cartier mărginaş al Craiovei. Festivitatea se terminase şi invitaţii se pregăteau să plece acasă, pentru a se reîntoarce a doua zi la treabă.

Deodată, arhitectul Bugdănescu, cu toată vârsta sa înaintată, a făcut o propunere. Să se înceapă chiar atunci munca. Şi, fără să mai aştepte încuviinţarea celor de faţă, şi-a dezbrăcat hainele bune, a îmbrăcat o salopetă, a cerut o cazma şi-a început să sape.

Tinerii care erau de faţă au izbucnit în urale. În frunte cu maiştrii şi inginerii constructori, impresionaţi de gestul arhitectului, şi-au luat uneltele şi-au intrat pe şantier.

Întreagă acea zi, arhitectul Bogdănescu, deşi vizibil ostenit, n-a acceptat să dea din mâini cazmaua. S-au realizat, nota ziarul, cele mai extraordinare rezultate în orele acelea suplimentare de muncă.

Îl ascult cum vorbeşte. Timbrul îi este cuceritor. Entuziasmul juvenil.

Ne întoarcem la masă. Friptura s-a răcit. Bunica bombăne.

— Nu-i nimic. O mâncăm şi rece. Tânărul acesta, prietenul tău, mă arată arhitectul fiicei sale, ca şi cum ea nu m-ar fi cunoscut până atunci, îmi place.

— Mă bucur, tată.

— Îmi place pentru că, uită-te în ochii lui…

— Mă uit…

Arhitectul îmi ţintuieşte, cu degetul întins, ochii…

— … are în ei o lucire…

Eva zâmbeşte:

— Ce fel de lucire, tată?

— O lucire care mie-mi arată că ştie să asculte, să înţeleagă şi să viseze la viitor. Principalul factor de care trebuie să ţină seamă în viaţă un tânăr este perspectiva viitorului societăţii, în care este menit să trăiască. Şi tânărul acesta îmi inspiră încrederea că ştie să aibă o astfel de perspectivă…

Nu scosesem aproape niciun cuvânt, în afara unor mărunte exclamaţii de uimire în faţa într-adevăr uluitoarelor proiecte de înfrumuseţare

urbanistică ale arhitectului Bogdănescu. Dar el îmi arăta cu atâta încredere ochii încât începusem şi eu să fiu convins că numai aşa stau lucrurile în ce priveşte modesta mea persoană şi în niciun caz altfel.

Mi se părea că tatăl Evei avea, într-adevăr, în el o anumită forţă magnetică. Şi-mi explicam în felul acesta cum de-i mobilizase atât de lesne pe tinerii aceia de pe şantier.

Dacă-i aşa, mă întrebam însă tot eu, de ce, în prezenţa unui asemenea om, atât de dinamic, Eva este atât de lipsită de voinţă, atât de capricioasă, iar mama ei atât de amorfă?

Întrebarea necesita un timp mai îndelungat de gândire. Se adusese însă plăcinta. Marcheza ne-o pusese în farfurie, rugându-ne să facem o mică pauză în discuţia noastră, ca s-o mâncăm cât era caldă.

— Lăsaţi-ne în pace cu plăcinta! se indignase tatăl Evei. Avem lucruri importante de discutat.

— Tată, te rog, Adrian va mai veni! N-o să epuizaţi toată discuţia astăzi! îl întrerupse Eva. În definitiv a venit în vizită, la mine, nu la tine.

— Tu niciodată n-ai destulă răbdare pentru lucrurile serioase, Eva. Să ştii că-mi pare rău…

— Te rog să mă ierţi, tată, dar vreau să-i mai arăt lui Adrian nişte discuri. Şi i-am promis să luăm cafeaua la mine-n cameră.

Arhitectul Bogdănescu se încruntase.

— Bine, bine, mormăi el, duceţi-vă şi ascultaţi discuri. Tinere, îmi întinse el mâna la fel de cordial ca la sosire. Te aştept să mai vii şi altă dată. La noi în casă vei fi întotdeauna bine primit.

— Vă mulţumesc călduros, i-am răspuns. Mulţumesc şi pentru masă, m-am înclinat în faţa Marchezei. Sărut respectuos mâinile, doamnă, m-am adresat bunicii. Dacă-mi îngăduiţi, voi mai veni.

— Bună ziua, tinere, bună ziua!

Dăduse din cap acru. Se vedea limpede că, dacă tatălui Evei îi plăcuse figura mea, bătrânei nu-i făcusem nicio impresie.

De undeva, din partea de sus a apartamentului, răsuna pianul. O melodie tristă cântată în ritm lent.

Am ridicat capul fără să vreau.

— Cântă soţia mea, a spus arhitectul. Este puţin bolnavă şi n-a putut să ia cu noi masa…

☆

Astăzi după-amiază, am avut o lungă discuţie cu tata. A urcat în odăiţă, s-a aşezat în fotoliul legănător, şi-a aprins luleaua şi, după ce m-a întrebat de ce mai am nevoie, iar eu i-am spus, şi-a adus aminte… că ieri la amiază n-am luat masa acasă.

— Pot să ştiu unde-ai fost?

I-am povestit.

— În casa lui Bogdănescu? Ai fost tu în casa lui Bogdănescu?

— De ce te miri aşa?

— Ştii tu cine-i Bogdănescu?

— Un mare arhitect.

— Nu e numai atât. Este o mare personalitate. Şi fata e frumoasă? Am făcut din cap, într-adins, ca să-l încerc, un semn negativ. Nu? a oftat, dezamăgit.

— Este extraordinar de frumoasă! i-am mărturisit.

— Ce spui?… Râdea cu toată gura. I se vedea măseaua îmbrăcată în aur. Ce spui? Şi-a trecut, ştrengăreşte, vârfurile degetelor peste mustaţa subţire. Şi te place?

— Nu ştiu, dar mie îmi place mai mult Silvia… am bravat.

Iată-ne, deci la capitolul preferinţelor feminine. Când a plecat de-acasă tata, aveam cu trei ani mai puţin. Abia intrasem la liceu. Nici nu-mi dăduseră încă primele tuleie în barbă. Pe-atunci, tata nu

discuta cu mine astfel de lucruri. Era întâia oară în viaţă când atacam împreună o asemenea temă. Dar interesul lui atât de vădit pentru fata lui Bogdănescu mă dezgusta.

— Silvia? a pufnit în râs tata. Puştoaica aia? Aia n-o s-ajungă niciodată femeie.

— Puştoaica a crescut. Este în anul doi de liceu.

— Şi ce-ai tu cu ea? Hai, spune-mi drept. Eşti băiat mare. Putem vorbi deschis, ca între bărbaţi. Ori – s-a îngrijorat – … te-ai apropiat de ea?

— Cum să m-apropii?

— Aşa cum se poate apropia un bărbat de-o femeie.

— Înţeleg. Nu, în felul acesta nu m-am atins.

— Ar trebui să fii mai practic.

— Aşa cum ai fost tu.

Îl lovisem drept în inimă. Se făcuse verde. Aşa, ce-ai căutat ai găsit. De mult îmi sta vorba asta pa limbă. Ce crezi că, luându-mă în casa ta, m-ai cumpărat? Că am să merg pe urmele tale?

— Ştiu la ce te referi, mi-a răspuns tata. Dar, ca să poţi cântări lucrurile obiectiv, ar trebui să cunoşti adevărul.

— Adevărul? Ha, adevărul! Dar de ce fel de adevăr mai putea fi vorba, când fapta dumnealui era evidentă? În casa lor, în căminul lor, mai bine-zis în casa mamei (fiindcă mama moştenise casa de la părinţii săi), tata se lăsase să fie prins în undiţă de o… (nu-mi vine nici măcar să rostesc cuvântul) ca Melania. Şi uite-l cum vorbeşte de adevăr!

— Lucrurile nu sunt atât de simple, cum par la prima vedere. Viaţa e mai complicată decât crezi tu.

— Tată, nu te-am rugat să-mi explici nimic.

— Eşti la o vârstă când poţi să afli şi altceva, în afara celor cunoscute de la mama. Să vezi şi cealaltă faţă a lucrurilor.

Sărăcuţul de tine, mă gândesc, nu cumva vrei să faci faţă de mine pe victima? Şi mama o fi hoţul de

păgubaş? Tată, nu numai că mă dezguşti dar începi să mă şi cam scoţi din sărite. Nu ştiu cum de mă mai pot stăpâni să nu-ţi spun pe faţă toate câte le am în suflet?

Tata se micşorase. Umerii îi căzuseră. Jovialitatea cu care urcase la mine în odăiţă îi dispăruse.

— Mai bine s-o lăsăm baltă, îi propun. Eu să nu te-ntreb şi tu să nu-mi explici nimic.

— Nu, nu, se ambiţionează el. Trebuie s-asculţi.

Şi iată versiunea lui:

Băiat de la ţară, sărac şi orfan, stătuse în gazdă la bunicul, tatăl mamei. Acesta îi era profesor de ştiinţele naturii şi, aflând despre situaţia grea a băiatului, se oferise să-l ajute. Convenţia fusese încheiată în felul următor: tatii i se ofereau casă şi masă, în schimbul anumitor servicii, cum ar fi cumpărăturile la piaţă, măturatul curţii, îngrijitul grădinii, spartul lemnelor etc., bineînţeles numai în timpul liber. Bunicul şi bunica s-au purtat omeneşte cu el, recunoştea tata. Locuia într-o fostă bucătărioară de vară din fundul curţii, însă i se dadeau iarna lemne din destul, hrana era suficientă și, din când în când, i se cumpăra câte o îmbrăcăminte.

Mama, cu doi ani mai în vârstă, şi ea elevă, prinsese încă de pe atunci o anumită slăbiciune pentru tata. După ce şi-a terminat liceul, a plecat la Bucureşti. A absolvit facultatea de filologie şi a devenit profesoară. Tata, rămas în provincie, şi-a luat un serviciu la uzina de apă. Şi-a făcut studiile la „fără frecvenţă” şi-a ajuns inginer. După aceea, urmându-și un imbold mai vechi, s-au căsătorit. Și tata a schimbat odăiţa din fundul curţii cu dormitorul mamei.

Cu toate că, de fapt, prin serviciile pe care le adusese, tata nu stătuse niciodată cu totul gratuit în casă, iar, după căsătorie, contribuţia lui era substanţială, familia, rudele şi chiar mama ţineau, adesea, să-i atragă atenţia asupra marelui noroc pe

care-l avusese în viaţă ca bunicul să se fi aplecat asupra lui cu bunăvoinţă.

Este adevărat, mărturiseşte tata că i se spunea: „şi tu ai fost băiat bun, ai învăţat, ai ajuns inginer, şi, datorită originii tale ţărăneşti, ai putut progresa mai uşor, dar fără adăpostul şi sprijinul permanent al familiei, haide şi recunoaşte, n-ai fi ajuns niciodată ceea ce eşti“.

Cuvinte de felul acestora îl jenau. Ele corespundeau, ce-i drept, realităţii, dar repetate, într-una, cu ostentaţie, începuse să le urască. I-a rugat pe toţi să înceteze, dar ei, parcă într-adins, i le repetau şi mai des.

Simt că pe undeva, oricât aş vrea să nu fie astfel, tata are o anumită dreptate. Aluzii de felul acestora am sesizat, uneori, şi eu.

— Pune-te în situaţia mea. Am muncit pentru pâinea şi adăpostul ce mi l-au dăruit. Am depus, mai târziu, toate silinţele ca să mă arăt recunoscător. După cum ştii, în urma unui denunţ şi a unor mărturii mincinoase aranjate de un fost elev, de la „seral”, lăsat repetent, şi care voia să parvină fără muncă, bunicul a fost arestat şi condamnat. M-am luptat pentru el. Minciuna s-a dovedit. Individul a fost pedepsit. Am susţinut în acea perioadă grea familia, primejduindu-mi, la un moment dat, propria mea situaţie. În casă însă am rămas mai departe un fel de tolerat chiar şi atunci când s-au prăpădit bunicul, apoi, la scurt timp după el, şi bunica. Familia fusese bună cu mine şi continua să se poarte amabil, dar însăşi amabilitatea rudelor, politeţea lor „superioară” mă răneau. Rana devenea din ce în ce mai adâncă. Atunci a apărut Melania. Mă admira şi mă respecta. În faţa ei nu mă mai simţeam fostul băiat sărac, îngăduit în curte, în schimbul unor servicii mărunte şi nu o dată umilitoare. Pricepi?

— Pricep. Şi te-aş fi priceput şi mai bine dacă Melania nu ţi-ar fi oferit exact aceeaşi situaţie.

Tata rămăsese perplex:

— Cum aceeaşi situaţie?

— Aceeaşi situaţie. Melania voia să se mărite. Şi te-a găsit pe tine. A hotărât să te despartă de mama şi de mine…

— De tine nu m-a despărţit. Şi nici la mama n-am încetat să ţin. Dar Melania mi-a oferit ceea ce mama mi-a refuzat întotdeauna.

— Ce?

— Dreptul de a fi preţuit pe de-a-ntregul, şi nu cu îngăduinţă, cu toleranţă.

— Şi Melania ţi-a oferit, în plus, şi o situaţie. Mai bună…

— Nu pentru asta…

— De-aceea, probabil, mă-ndemnai şi pe mine-adineauri la relaţii… mai strânse cu fata lui Bogdănescu…

— Asta e altceva… pentru tine… Stai… stai… să ne-nţelegem…

— Să ne-nţelegem…

Femeia de serviciu a venit să-l cheme pe tata la telefon.

— Du-te, i-a răspuns el, şi roagă persoana de la telefon să m-aştepte puţin. S-a întors spre mine: Mă duc, dar te rog să nu consideri discuţia încheiată. Priveşti si tu lucrurile ca mama.

☆

„Unde-am mai fost? Diriginta ne-a invitat să vizităm un mare combinat chimic, de la Işalniţa (în imediata apropiere a Craiovei). Ne conduce, de altfel, adesea, prin diferite instituţii şi întreprinderi, în vederea orientării profesionale.

O instalaţie se defectase. Nu ştiu să-ţi explic ce. Şi întreg colectivul uzinei, neţinând seama de oboseală, de timp, se antrenase în vederea urgentei reparaţii. Am văzut cu acest prilej o tânără tehniciană care stătea nemişcată, la postul ei, de peste cincizeci de ore, refuzând să plece să se odihnească până când instalaţia nu va fi funcţionat

la fel de perfect ca înainte. Era galbenă la obraz, sleită, dar nu se dădea dusă şi în ochi îi scânteia ceva ce nu putea să fie decât mândria de a-şi fi împlinit aşa cum se cuvine datoria.

Înapoiaţi de la combinat, Mircea ne-a adus la cunoştinţă chemarea biroului U.T.C., de a participa voluntar la repararea unei părţi din mobilierul şcolii, pentru a economisi o sumă importantă. Fete şi băieţi ne-am oferit spontan. Imaginea tehnicienei de la Işalniţa ne urmărea pe toţi“.

☆

„… Dar Eva, colega ta, a participat la acţiunea de repararea mobilierului, despre care cu atâta mândrie-mi scrii?“… mă întreabă în următoarea ei scrisoare, Silvia.

☆

„… Nu. Trebuie, cu mâhnire, să recunosc că nu.. Au mai fost şi alte câteva fete în această situaţie. Dar ceea ce nu înţeleg este faptul că pe tine te obsedează atâta această Eva. Despre alte colege de-ale mele nu vrei să mă întrebi nimic?…“.

☆

„… Te întreb numai aşa. Să nu crezi că am vreun ţel anume. Mi se pare însă că tu îi dai din ce în ce mai multă atenţie. Şi, din moment ce tatăl ei este un atât de mare arhitect, un arhitect al vremurilor de astăzi, precum îl defineşti tu, nu ar fi foarte normal ca şi fiica lui să aibă aceleaşi simţăminte ca ale lui?...’’

☆

„… Ba da. Ba da. Dar am impresia că ne-am vârât într-o chestiune destul de încurcată din care n-o să mai putem ieşi. Aş prefera să schimbăm această discuţie...”.

☆

„… Bine. Să discutăm şi despre altceva dacă întrebările mele nu îţi mai sunt pe plac…“.

☆

— Ca s-ajungi un tenismen bun trebuie să ai răbdare. Să deprinzi temeinic regulile jocului şi să te antrenezi cu perseverenţă.

Nea Petrică îşi scuipă chiştocul îngălbenit, ce începuse să-i frigă buzele. Faţa brăzdată, pământie, în timp ce vorbeşte, are o mobilitate extraordinară, de parcă fiecare muşchi al obrazului i-ar fi independent şi s-ar mişca anarhic, fără să ţină sub nicio formă seama de ceilalţi.

— Dar, nea Petrică, îi răspund, n-am de gând câtuşi de puţin s-ajung tenismen, cum crezi dumneata. Joc, aşa, ca să mă aflu-n treabă.

Nea Petrică trage după el tăvălugul de netezit terenul şi-mi face semn să-l urmez, că vrea să-mi vorbească din mers. Este îngrijitorul terenurilor noastre de sport şi nu are o clipă de răgaz. Pentru mine, nea Petrică manifestă o simpatie ce mă emoţionează. Vrea să ajung neapărat „tenismen“. El pretinde că eu am aplicaţii la acest sport, dar că

nu dau suficientă atenţie regulilor şi nici nu mă antrenez destul. Din pricina aceasta uneori mă mustră, iar alteori, ca acum, încearcă să mă pună la ambiţie. A tras tăvălugul cu grijă şi atenţie dintr-o margine în cealaltă şi s-a oprit preţ de o secundă ca să-şi aprindă o nouă ţigară.

— Mulţi aleg tenisul în ziua de astăzi, mă informează. Şi de fapt tenisul este cel mai frumos joc. Iar tu ai putea ajunge un tenismen bun. De ce să fii tu în urma lui Radu, bunăoară? Nea Petrică nu-l poate suferi pe Radu, nu ştiu de ce. Şi, la antrenamente, Radu este catalogat mereu întâiul.

Nea Petrică a început să-şi tragă iar tăvălugul, însă în direcţia contrară.

— Uite-l pe Ilie Năstase! Eu îl cunosc pe Ilie de când era atâtica. Nea Petrică se opreşte din nou, şi îmi arată cu mâna prin aer un nivel ce nu trece cu mult deasupra genunchilor. De când era atâtica îl cunosc. Lucram la Bucureşti, pe un teren şi el era băiat de mingi. „Ilie, ai talent, i-am spus. Ilie, munceşte serios”. Uneori se cam delăsa, ca şi tine. La fel îl îndemnam. Şi uite-l unde-a ajuns.

— Deci dumneata, nea Petrică, i-ai hotărât cariera.

— Ei, iacă, na şi tu. (Am devenit atât de buni prieteni, încât l-am rugat pe nea Petrică să-mi spună pe nume.) A-i da cuiva un sfat nu-nseamnă că-i hotărăşti cariera. A avut el stofă în el şi gata. Dacă n-ai stofă, măi băiete, degeaba te căzneşti. Poţi să te căzneşti cât vrei. Trebuie să ai stofă în tine şi basta. Numai că şi un sfat bătrânesc (nea Petrică nu ştiu dacă are cu mult peste cincizeci de ani, dar el se consideră bătrân), dacă e dat la vreme, nu strică. Eu şi pe Ţiriac îl cunosc. Ţi-am spus că şi pe Ţiriac îl cunosc?

— Nu, nu mi-ai spus.

— Şi pe Ţiriac îl cunosc. Ţiriac, să ştii de la mine, este mult mai stăpân pe regulile jocului decât Năstase.

— Şi-atunci cum se explică?

— Ei, bine se explică. Ştii ce are Năstase în plus?

— Tinereţea.

— Pe lângă tinereţe. Are, cum se spune aia?… Fantezie. Asta are, fantezie. Nu joacă niciodată la fel. Când cunoşti bine regulile jocului, dar ai şi fantezie, află de la mine, eşti cel mai prima-ntâi. Asta e la Năstase. Adversarul nu ştie niciodată la ce se poate aştepta de la el. În cutare situaţie, de pildă, ştii că la lovitura de pe partea stângă se răspunde aşa, la lovitura din voie, aşa. La primirea serviciului, aşa. Ei, la Năstase, nu ştie niciodată adversarul dacă o să răspundă aşa sau aşa. Că el. De fiecare dată se poartă altfel. Şi tu cam ai obiceiul ăsta. În schimb tu nu ţi-ai însuşit destul de bine regulile jocului De-aia te tot sfătuiesc eu…

— Mă sfătuiesti, recunosc, nea Petrică. Atâta că eu, nu uita, sunt elev şi încă elev în ultimul an. Şi am de învăţat mult.

— Am auzit că eşti premiant.

— Sunt un elev bunişor. Aşa că înţelege-mă şi dumneata, nea Petrică, şi nu mă mai condamna atât.

— Ba te condamn! Te condamn.

Observ că s-a întristat. Îmi pare rău. Vreau să-i mai spun ceva, dar el îşi vede tăcut şi întunecat înainte de treabă. Merge şchiopătând. Aşa s-a întors din război. Au vrut să-l pensioneze. S-ar putea pensiona oricând, dar nu s-a învoit.

— Calul bătrân moare în ham, spune mereu. Numai unii dintre voi, tinerii, ar vrea să se pensioneze încă înainte de-a fi început să muncească. Unii dintre voi, am spus, nu toţi… Nu vezi cum taie unii frunză la câini? Uite-i cum ard gazul prin parc, pe la „urlătoare”, pe lângă „Minerva“.

De dincolo de gard îi aud vocea Evei. Aha! Vine şi ea. Între celelalte glasuri îl desluşesc şi pe acela al lui Mircea. Înţeleg de ce a întârziat Mircea. Au avut întâlnire. Poate vin de la repetiţia piesei. Pe

mine nu m-au distribuit în piesă. Mircea mi-a spus că nu dispune de un rol pe măsură. Nici pe Radu. Nici pentru Radu n-a găsit un rol pe măsură. În piesă, majoritatea personajelor sunt fete.

Doamne, cum se înnoadă şi se deznoadă toate la noi în clasă din pricina Evei!

Dacă şi Mircea, până şi Mircea, care e un băiat simpatic, sincer, prietenos, recurge la astfel de şiretlicuri numai ca să ridice în jurul Evei un zid, ce pot să mai spun de Radu? Radu e mai aspru, dur, necruţător. Am început să-l cunosc. Pe cine-i simte apropiindu-se de Eva începe să-i ocolească. Şi nu ştiu dacă exagerez, dar mi se pare chiar că oarecum îi urăşte.

Radu intră pe teren. Înalt. Drept. Zvelt. Ţinuta lui domină pe a celorlalţi. Dar ochii lui mă caută numai pe mine.

— Am o poftă nebună să te bat, mă ameninţă.

Fălcile i s-au crispat.

— Îmi închipui că la tenis, i-am replicat.

Aveam din ajun câştigat un ghem. Avusesem un noroc teribil. Îmi mersese strună. Primul punct – cincisprezece, al doilea – treizeci, al treilea – patruzeci, jocul.

— La tenis, fireşte! Numai că din ochi îmi spunea altceva. În glas îi răsunase o intonaţie rea: De mult ţi-o coc eu, Adriane, de mult…

Cu câteva zile mai înainte avusese loc analiza muncii, în prezenţa câtorva dintre profesorii clasei.

Scopul era acela de a vedea dacă putem răspunde afirmativ chemării la întrecere a anului IV umanist din O., pe tema: „cel mai înalt procent de medii bune în ultimul an de studiu”.

Raportul l-a alcătuit Mircea, secretarul clasei.

— Este o cinste, o adevărată mare cinste să răspundem pozitiv chemării. Notele atât de mari pe care le obţinem, a luat primul cuvântul Radu, făcându-mi de la început greaţă, ne îndreptăţesc să participăm cu brio la întrecerea declanşată de elevii anului IV umanist din O.

Eram cu toţii de acord să participăm la întrecere. Dar pentru ce această emfază? Puţină modestie, puţină autocritică nu ne-ar fi stat mai bine?

Se făcuse tăcere în clasă.

— Nu suntem noi aceia care avem cel mai ridicat procent de note mari pe şcoală? Totul, totul confirmă, continuă Radu, calitatea muncii din această şcoală dar mai ales în anul IV E. Iar pentru ataşamentul nostru nelimitat… Am ajuns pe o culme. Învăţământul. Şcoala… şi anul IV E… Contribuţia noastră… şi tot aşa mai departe.

(În clasă, din cauza mulţimii celor ce o populează, elevii, plus cel puţin şase profesori, delegaţi U.T.C., etc., atmosfera a devenit insuportabilă; cineva a deschis o fereastră, dar firul de aer ce pătrundea pe-acolo n-ajunge să ne răcorească).

Mă gândesc că adevărul este principiul nostru de viaţă. Ne aducem doar cu toţii aminte de o altă oră de dirigenţie în care ne-am propus sinceritatea ca mod esenţial de comportare in existenţa cotidiană!

Diriginta zâmbeşte. Ce atitudine va lua?

— Aş dori să spun şi eu ceva!

— Ai vreo obiecţie? mă întreabă diriginta.

— Vezi-ţi de treabă! îmi şopteşte Eva, care ştia ce vreau să spun, fiindcă discutasem chiar în ajun, făcându-se că se şterge cu batista la nas.

— Am.

— Ce obiecţii ai?

— Despre deficienţe, câte mai sunt, nu s-a vorbit nimic…

— Sigur, mă întrerupe Radu, suntem datori să recunoaştem că încă nu toti elevii îsi fac datoria fără reproş. Că mai sunt…

A tăcut.

— Continuă, Comănescu! Vocea dirigintei a sunat limpede.

— Programa şcolară. Pe lângă calităţi, credem că mai are şi o serie de lipsuri.

— De pildă?
— E în anumite părţi prea încărcată.
— Şi?
— Din această cauză mai sunt unele lecţii unde preluăm prea multe păreri de-a gata şi nu ne rămâne aproape niciodată destul timp pentru raţionamentele noastre. Aceasta ni se pare că e şi pricina pentru care notele se dau şi ele, câteodată, nu pentru contribuţia noastră directă la înţelegerea şi pătrunderea temelor respective, ci pentru memorizarea datelor cărţii şi ale expunerii profesorilor.
— Acesta este defetism! mă întrerupe Radu. Atitudine negativă împotriva şcolii, a profesorilor.
— Tovarăşă dirigintă, a cerut cuvântul şi Mircea. Vă rog, daţi-mi voie…
— Pofteşte!
— Raportul – are dreptate Comănescu – nu e complet. N-am reflectat destul. Şi eu sunt încredinţat că unele din notele bune date la noi în clasă nu corespund valorii reale a capacităţii şi pregătirii noastre, ele fiind acordate mai mult pe baza memorizării şi nu a unei asimilări creatoare. De asemenea nu se reflectă în destul de justă măsură activitatea noastră în atelierele şcoală.
— Este bine că se afirmă deschis asemenea opinii, a recunoscut Universalul, amintindu-l pe Vianu care a susţinut că avem nevoie şi de adevărurile cele mai triste şi amare, deoarece acestea ne îndeamnă să luptăm pentru modificarea condiţiilor şi mediului în care astfel de adevăruri pot apare.
— Fiţi siguri, ne-a încredinţat diriginta, că toate părerile voastre, mărturisite aici, vor constitui pentru noi o bază de analiză serioasă. Iar concluziile trase vor fi înaintate forurilor în drept.

Şedinţa a încheiat-o directorul, care a arătat că doreşte o apreciere cât mai exactă şi corectă a calităţii muncii din scoală. De-aceea dânsul socoteşte că discuţiile pe tema îmbunătăţirii

neîncetate a muncii vor trebui să continue. Activitatea este, în general, bună, cum au demonstrat unii elevi. Dar ea poate să fie şi mai bună.

— Au fost însă şi unele exagerări! a îndrăznit, cu toate acestea, să murmure, în surdină, Radu.

— Poate că da, a acceptat directorul, dar este mai bine să discutăm tot ceea ce gândim, pe faţă, chiar şi anumite exagerări, dacă sunt, decât să ne ascundem sub vorbe, care uneori pot fi şi fără acoperire. Şi cred că anumite afirmaţii ale tale au fost în parte formale… Nu-i aşa, Radule?

— Aveţi dreptate, tovarăşe director! a fost de acord Radu, aşa cum este de obicei cu superiorii lui.

☆

Punct. Am trimis mingea în „out“.

Altă minge în plasă. Alt punct.

Şi-al treilea punct: am atins mingea cu mâna.

Am pierdut ghemul.

Şi nea Petrică, bătrânul meu prieten care spunea…

Ce satisfacţie nemaipomenită în ochii lui Radu!

Stau şi mă gândesc dacă mai este, într-adevăr, cazul să mă înscriu sau nu la etapa întâi, pe şcoală, a Cupei „Scânteii tineretului”, aşa cum aveam intenţia.

— De ce nu? mă îndeamnă nea Petrică. Lasă că te pui tu la punct. Ai să vezi tu cum ai să reuşeşti.

— Bine, nea Petrică. Bine, dacă zici dumneata. Fie!…

☆

Tata, care urcădes la mine, m-a luat de-asemenea prin învăluire:

— Să nu crezi numai ce-ţi spune ori îţi scrie mama! Ca să cunoşti realitatea, eşti dator să asculţi

ambele părţi.

Le-am ascultat.

„Abia aştept să te întorci în vacanţă, îmi scrie mama. Nu cumva să mai rămâi pe-acolo o zi!“

— N-are rost să pleci, încearcă să mă convingă tata. Trebuie să rămâi, să citeşti. În Craiova ai biblioteci mai mari şi mai bune. Câţi nu şi-ar dori să aibă condiţiile tale de-aici. La nevoie îţi pot angaja şi un meditator. Iar sărbătorile le petreci cu noi.

Noi-ul acesta mă supără. Putea să mă lipsească de el. *Noi*-ul acesta mă face să fiu contra, altfel aş fi avut toate motivele (reale, de care vorbeşte tata) să rămân în Craiova.

Fireşte, mai este şi Silvia!

Silvia mi-a scris şi ea. Nu m-a chemat, ci mi-a amintit doar de ultima noastră plimbare pe malul Oltului.

Toţi îmi vor binele. Toţi pretind că-mi vor binele, – dar care este binele pentru mine? Şi nu-mi cer oare ei toţi o anumită răsplată pentru tot acest bine pe care mi-l vor? Am început să fiu bănuitor.

☆

În clasă s-a organizat, ca un prilej de amuzament, un fel de concurs de frumuseţe. Elevii au făcut între ei un sondaj. Bineînţeles că Eva a fost aleasă „miss“. Pe tablă, a apărut portretul ei desenat cu cretă de Mircea.

Dedesubt scrisese cu litere colorate: Eva şi surâsul ei.

Trebuie să recunosc că portretul Evei era destul de reuşit. Surâsul ei, mai ales, fusese surprins cu talent şi fineţe. Avea însă în el ceva puţin vicios. Am dat imediat la o parte această idee.

☆

Suntem în ora de română. Profesoara Alexandra Popaziu îşi predă una din lecţiile sale. Vorbeşte despre poezie ca formă a conştiinţei poporului nostru Mioriţa. Meşterul Manole. Făt-Frumos şi Ileana Cosânzeana.

În timp ce profesoara vorbeşte, o urmăresc cu coada ochiului pe Eva, încerc să-i surprind reacţiile.

Leonardo le recomanda tinerilor artişti, dacă voiau să „picteze conştiinţe”, să-l privească pe om în toate ipostazele, la frică, durere, emoţie, bucurie etc.

Reacţiile Evei sunt extraordinare.

Profesoara citează versurile: „Floare-albastra! floare-albastră!… / Totuşi este trist în lume!“

Surâsul pe care i-l suspectam vicios, orgolios, i-a pierit. Colţurile gurii i-au devenit, dacă se poate spune astfel, amare. Ochii i s-au umplut de lacrimi.

Conştiinţa ei nu poate să fie decât pură, sper. Aceasta-i este fondul adevărat, nu altul. Restul nu este decât poză, mimare. Îi place să pozeze şi să mimeze. Îi place să impresioneze. Dar aceasta nu-i vina ei.

Lecţia de română continuă. Dar eu nu încetez să-i urmăresc reacţiile. Profesoara observă. Mă prefac că iau notiţe.

Eva este un copil râzgâiat. Îi cunosc cusururile, pe care, dealtfel, şi le recunoaşte şi ea. Şi cu toate astea, niciodată nu o văd fără să simt în mine un fior. Ce fel de fior o fi nu ştiu să-mi explic! Ţinuta, graţia, parfumul ei mă turbură. Acum m-a emoţionat şi prin sensibilitatea de care a dat dovadă.

Ce ghinion că stau cu ea în bancă!

☆

— Aş vrea să mă crezi.

Îi povestisem Silviei despre Eva.

— Şi spui că e frumoasă? Obrajii Silviei deveniseră palizi. În ochi avea o lucire ciudată. Cât de frumoasă?

— N-aş putea să-ţi spun exact… fiindcă n-am instrumente de măsurătoare… am râs fals, dar foarte frumoasă. Am vrut s-o cuprind şi s-o apropii de mine, ca în seara despărţirii. Să ne împăcăm, adică înţelegând prin asta să reintre totul în normal, fiindcă, de fapt, nu ne certasem. S-a împotrivit. Mi-a pus palmele în piept. Şi şi-a întors încolo capul, cu un fel de dezgust:

— Ai avut pentru ea ochi? Să fi fost eu în locul tău nici n-aş fi văzut-o. Ai sărutat-o?

— Nu.

Ne întâlniserăm în locul nostru, obişnuit, de pe malul Oltului, dintre sălcii. Râul, în vecinătatea malului stâng, îngheţase. Probabil că într-acolo bătea viscolul. Ninsese mult şi picioarele ni se înfundau în zăpadă. Silvia era încălţată cu cizmuliţele albe, cele bune. Purta o căciuliţă de lână, nostimă, care o făcea să semene cu un iepuraş. Îi spusesem lucrul acesta de cum o zărisem ieşind pe uşă.

Sosisem în vacanţă de două zile şi nu mai rămâneam acasă decât până în dimineaţa următoare.

Profesorul Gavriş, pentru noi cei care rămăseserăm fermi în decizia de a urma limbile şi literaturile clasice, organizase un curs special de pregătire şi pe timpul vacanţei. (Radu se retrăsese şi se axase numai pe chimie şi educaţia fizică.)

Hotărârea profesorului Gavriş mă determinase să iau, iniţial, hotărârea de a nu mai părăsi Craiova. Le comunicasem, în scris, mamei şi Silviei, motivul pentru care nu mai puteam veni să petrec Anul Nou împreună cu ele.

„ Am să fiu toată vremea tristă! îmi răspunsese Silvia. Bănuiesc că trebuie să mai fie si altceva – în afară de motivul invocat – care te reţine acolo. Nu cumva ochii şi surâsul vreuneia din noile tale

colege? Şi nu cumva colega aceasta se numeşte Eva?“.

„ Vino măcar pentru două-trei zile, mă rugase mama. Să văd cum mai arăţi şi cum s-a schimbat flăcăul meu de când a devenit craiovean. Fă acest sacrificiu, neapărat, pentru mine. Te roagă mama".

Rândurile şi ale uneia şi ale celeilalte mă convinseseră. I-am comunicat tatii că plec.

— Nu rămâi pentru meditaţii?

— Mă duc numai pentru două zile. Mi-e dor de mama.

— Bine, bine… s-a bâlbâit. Orice-aş face, te consideri mai mult al ei decât al meu. Dar ai să-nţelegi într-o zi, că eu… eu… Şi când vrei să pleci?

— Chiar astăzi după-amiază.

Silvia o luase înainte şi mergea grăbită.

— Unde te duci?

Şi-a întors puţin capul şi m-a privit mirată:

— Acasă! Unde vrei să mă duc?

— Greşeşti.

— Se poate!

Încetase să ningă, în schimb se lăsa ger. La ferestrele blocurilor din centru, se aprindeau luminile.

Vitrinele, ca si la Craiova, îsi etalau mărfurile cu care se aprovizionaseră.

— Curcani?

— La „Alimentara” din colţ.

— Vin de „Gostat”? Are şi negru?

— Cred că mai are.

— Stafide? Smochine?

— Au adus şi pistil, roşcove… Şi curmale.

— O fi şi salam de Sibiu?

Goană şi agitaţie. Aici ca şi la Craiova. Dar ce ne pasă nouă de toate astea? Fie sau nu curmale ori banane, carne de curcan sau salam de Sibiu! Ar putea să nu existe nimic. Numai dacă Silvia, în

paltonaşul modest, cu blăniţă de iepure la gât, n-ar goni aşa.

— Silvia!… Te rog, Silvia!…

Cred că plânge. Îşi fereşte ochii. I-am vorbit cinstit. Şi nu mă simt vinovat.

Am vrut s-o ajung. Silvia, călcând cu cismuliţele ei albe pe unde se nimereşte, şi-a grăbit mai mult pasul.

Cineva, un băiat, se întoarce şi ne priveşte lung. Cine-o fi? Vreun cunoscut? Vreun admirator de-al ei? Nu mă interesează?

— Silvia! Te rog!

Continuă să nu-mi răspundă. Am ajuns acasă. Silvia urcă. Eu rămân jos, la capătul scărilor.

Pe palierul de sus, Silvia se întoarce pentru o clipă. Îi observ ochii îndureraţi şi dârele lacrimilor pe obraz. În sfârşit, îmi vorbeşte:

— M-ai dezamăgit. Poţi să rămâi cu Eva.

— Nu rămân cu nimeni, îngaim. Gândeşte-te. Mâine plec… Mă-ntorc…

— Întoarce-te sănătos!

Uşa s-a trântit. Mi-am rezemat fruntea de măciulia rece, de lemn, cu care se termină balustrada.

În poziţia aceea, în frig, m-a descoperit mama. Care se întorcea de la cumpărături cu vecina, mama Silviei (sunt bune prietene). Au intrat amândouă vesele. Încărcate de cumpărături. Cu cismele pline de zăpadă. (Începuse din nou să ningă.)

— Ce faci aici?

Mama mă privea bănuitoare.

— Adineauri am venit…

— Şi de ce n-ai intrat?

Abia acum am băgat de seamă că luminile erau stinse. Nici la noi, nici la Silvia nu fusese nimeni acasă.

— Ai văzut-o pe Silvia? m-a întrebat mama ei.

Pentru un moment, n-am ştiut ce să-i răspund:

— A, da… nu… dar nu acum…

— Da' când?

— Puţin mai înainte…

— S-au certat… Asta trebuie să fie. S-au certat, si-a dat seama mama.

Mama Silviei a zâmbit. A zâmbit duioasă, maternă:

— V-aţi certat?

Am clătinat capul afirmativ.

— Ei, lasă, o să vă-mpăcaţi. Când pleci?

— Mâine.

— Da. Mâine pleacă, a oftat mama.

— Am s-o rog pe Silvia să te conducă la gară. Să urci până la noi înainte de plecare.

Am urcat, am sunat, am bătut şi în uşă, dar nu mi-a răspuns nimeni.

Am plecat, cu geamantanele în mână. Mama a ieşit în curte.

— Ţi-ai luat rămas-bun de la Silvia?

Am mormăit ceva care putea să însemne şi-un da şi-un nu.

— Drum bun. Să-mi scrii. Şi ţine minte tot ce ţi-am spus…

— Bine, mamă!

Cerul era întunecat, întunecată-mi era şi inima. M-am apropiat de cotitura străzii. Venise momentul să-mi ridic ochii. Eram sigur că Silvia se găsea acolo, la fereastră, adăpostită de reţeaua verzuie a perdelei. Şi numai un semn cu mâna dacă-i făceam mi-ar fi răspuns.

Mă simţeam jignit. Înfuriat. Lasă, o să-i pară rău. I-am spus întreg adevărul. Şi ea...

☆

Muncesc cu disperare şi, totuşi, mereu mi se pare că nu muncesc destul. Nu muncesc pentru că sunt obligat, ci fiindcă simt o nevoie imperioasă în acest sens. Am căpătat o nouă pasiune: proza narativă latină. Mă fascinează Seneca. (Seneca este, după cum ştiţi, şi porecla profesorului

Gavriş.) Am citit şi recitit: „Despre iertare”, scrisă la începutul domniei lui Nero, „Despre binefacere”, compusă la sfârşitul vieţii poetului (ori filosofului) şi „Scrisorile către Lucilius”.

Ceasurile de destindere fizică mi le petrec la tenis. Nu mi-am închipuit, când m-am înscris la această disciplină sportivă, că îmi va da atât de mari satisfacţii.

Instructorul cel mai bun, în timpul când lipseşte profesorul, îmi este nea Petrică.

— Lucrul cel mai important, mă învaţă el mereu, este să ştii să ţii în mână racheta. Racheta trebuie să facă parte din mâna ta, aşa cum un călăreţ trebuie să se facă totuna cu calul. (Nea Petrică a făcut armata la cavalerie.) Racheta trebuie prinsă în mână – nu râde! — ca un ciocan cu care baţi un cui. Oricât ai ţine mâna de liber, racheta n-are voie să se lase nici pe dreapta, nici pe stânga. Să te uiţi la Năstase. Nici nu ştii care-i mâna şi care-i racheta. Are nu o rachetă de aur, cum se spune, ci o mână de aur.

Adversarul meu cel mai aprig este Radu. O fi având mâna de aur Năstase, dar Radu când joacă tenis pare un spadasin în atac. Şi mă urăşte, mă urăşte. Mai ales. Când este şi Eva de faţă, luptă nebuneşte, luptă ca un diavol.

A intrat pe uşă, trufaş. Măcar că e ger, nu-şi acoperă capul. Îşi scutură pletele negre şi ude de zăpada ce se topeşte. Statura lui înaltă, dreaptă, cu umerii largi, domină, ca întotdeauna, sala. Îi domină pe ceilalţi jucători. Din ochi, mă caută însă, ca şi altă dată, numai pe mine. Îmi place ţinuta bărbătească, trufia şi chiar ura lui. E pe faţă.

De cum mă zăreşte, îmi strigă:

— En garde! En garde!

Ieri m-a bătut el, astăzi i-am luat eu un set. Ne pregătim amândoi pentru un meci decisiv. Căci numai unul dintre noi va avea dreptul să reprezinte liceul.

— Copii, strigă Eva când partida, cu victoria mea, s-a terminat. V-aţi gândit? Mergem în excursie?

Toţi se declară de acord.

Excursia organizată de dirigintă, împreună cu profesorul Florescu, are ca scop schiul. O partidă de schi la Predeal, pe baza unei oferte a comisiei sportive U.T.C. a liceului. Nu mult, câteva zile, dar deajuns pentru a ne reconforta.

— Radu, mergi şi tu? îl întrebă Eva.

— Nu ştiu, îi răspunse el, întunecat, deşi, din toată fiinţa lui, reiese dorinţa fără margini de-a fi şi în vacanţă în preajma ei.

O fi iubind-o cu adevărat? Tot ce se poate. Numai că Eva, la fel de conştientă de şansele ei, cred că aşteaptă de la viaţă mai mult decât i-ar putea oferi Radu. Ea visează să devină artistă. Să obţină succese răsunătoare.

Ce şanse ar putea avea. În această situaţie, Radu, oricât ar progresa el însuşi în viaţă, mai ales că sunt amândoi de aceeaşi vârstă?

Stănuţa mi se adresează mie. Ochii ei de veveriţă mă iscodesc:

— Pe tine nu te tentează să mergi?

— Nu. Am de citit.

— Înainte de Anul Nou? îşi azvârle puştoaica, Dana, codiţa de pe un umăr pe celălalt.

Mircea a aderat entuziast.

— O să schiem, fraţilor, cum nici nu s-a mai pomenit.

— Dar, după schi, dansăm? doresc să ştie precis Mioara, Puica Sălceanu si Dana.

— Sigur că da!… Sigur!…

☆

Iată un sport în care am dat chix încă de la început. Toată dimineaţa, pe Cioplea, spre marele haz al Stănuţei, care a depus toate eforturile să mă înveţe, n-am realizat altceva decât nişte căzături

caraghioase, când pe spate, când într-o parte sau alta. Cu o singură excepţie, când m-am izbit cu capul de un copac. Cu prilejul acesta am izbutit să-mi fac două cucuie de toată frumuseţea. Mircea mi le-a pipăit şi, după ce l-am asigurat că eu unul, deocamdată cel puţin, m-am lecuit de schi, în timp ce el iar pornea să lunece pe pantă, mi-a strigat, în glumă, ca de-obicei:

— Deci, latinistule, „finis *cornorat* opus“?

Toţi cei care erau de față au izbucnit în râs.

Din nenorocire, tocmai atunci coborau în viteză spre noi Eva şi Radu. Eva înainte şi Radu după ea. (În cele din urmă, Radu a aranjat ce-a aranjat cu meditaţiile şi ne-a însoţit.)

S-au oprit amândoi, brusc (nu ştiu cum procedează de le reuşesc atât de bine toate mişcările) la câţiva paşi mai încolo, râzând şi ei în hohote.

Cred – adică sunt sigur – că aveam o înfăţişare nenorocită. Mă găseam într-un genunchi, căci un schi îmi sărise. Plin de zăpadă, zdrelit la mâini şi la frunte, cu şapca căzută strâmb pe spate (şi probabil roşu ca un rac).

— Ce-ai spus, Mircea? Finis *cornorat* opus?

Radu hohotea nebuneşte.

— A căpătat două cucuie, i-a explicat Mircea, în timp ce executa o splendidă întorsătură cu schiurile.

— Ajută-l, i-a poruncit, cu un gest suveran, Eva lui Radu.

— Bine! i-a răspuns Radu, dispreţuitor. Nu-l vezi ce amărât e! Ai coarne, măi?

— Am.

— Să ţi le mângâi.

S-a făcut că-mi pipăie cucuiele, pentru a se încredinţa că sunt acolo. În realitate, m-a apăsat de mi-a venit să ţip. Mi-am muşcat limba, ca să nu urlu şi să nu-i dau satisfacţie.

— Le are, măi, le are, le-a confirmat lui Mircea, Stănuţei şi Evei. Haide, ridică-te, m-a îndemnat,

râzând, dar fără să-mi întindă mâna.

Din sus, de pe culmea Cioplei, se apropia şi Dana, fluturându-şi pe spate codiţele.

Toţi, în frunte cu Eva, au izbucnit iarăşi în hohote.

Asta este ceea ce nu pot pricepe la Eva. Câte o dată se poartă în aşa fel încât mă face să cred că are o anumită slăbiciune pentru modesta mea persoană. Alteori devine complet străină, îngheţată şi, aşa cum se întâmplă acum, parcă într-un anumit fel sadică. Nu, nu spun un cuvânt mare. Sadică, asta e.

Stătea la distanţă. Îmbrăcată într-un costum de schi elegant. Cu buclele ieşindu-i numai atât cât trebuie de sub căciulită verde, cu mănuşi muşchetar şi ochelari mari, de baga.

Stănuţa, biata, deşi numai o fărâmiţă de fată, a fost singura care m-a ajutat să mă ridic.

— Ce ziceţi de voinicul nostru? m-a luat peste picior Radu. Fleaşcă, ascultaţi-mă pe mine, fleaşcă. Noroc că-l târăsc fetele…

— Lăsaţi-l, sărăcuţul, s-a apropiat de mine şi Dana.

N-am mai răspuns nimic. Cu schiurile în mână (am observat că unul se frânsese), schiopătând, m-am întors cu Stănuţa la vilă.

Am trecut prin sufragerie, unde trei fete în halate şi şorţuri albe aranjau o masă lungă, încărcată de farfurii cu gustări, pahare, şi ne-am urcat la primul etaj.

— Mă duc să fac un dus, acum cât nu s-au întors toţi şi nu e înghesuială, mi-a spus Stănuţa. Mă schimb şi cobor la masă. Tu ce faci?

— Acelaşi lucru.

— Bine. Te-aştept. Şi, dacă ai nevoie de mine, înainte de-a coborî, caută-mă. Mă găseşti în ultima cameră de pe coridor, aceea de lângă baie.

— Ce nevoie aş putea să am?

— Ştiu şi eu? Poate vrei să-ţi fac un bandaj la picior sau vrei să-ţi cos un nasture.

Niciodată nu-i dădusem atenţie Stănuţei. Cu toate că este una dintre cele mai apreciate colege. Modestă, sârguincioasă, serviabilă, gata să-ţi fie oricând de folos cu un caiet, o carte, o informaţie, să-ţi dea un ajutor, fata era în acelaşi timp şi destul de drăguţă.

Mi se părea că tremură.

— Ţi-e frig?

— O, nu!

Ochii ei cenuşii, luminoşi, cercetători, mă priveau drept în faţă.

— Stănuța!

— Ce e?

— Îţi mulţumesc. Cum aş putea să-şi mulţumesc?

— De ce?

— Ţi-ai pierdut toată dimineaţa cu mine. Ai fost atât de amabilă.

Două femei tinere, în halate albe, au trecut, vesele, pe lângă noi. Una dintre ele şi-a întors capul, dar cealaltă a chemat-o:

— Haide, tu, ce te zgâieşti aşa? Nu vezi că ăştia doi vor să se sărute?

În dimineaţa aceea se mai întâmplase însă ceva. Noi ajunseserăm la Predeal seara. Noaptea o petrecuserăm în vilă. Profesorul Florescu, Radu, Mircea şi cu mine în aceeaşi cameră. Alături fiind încăperea unde se aflau diriginta, Eva şi Puica, apoi într-o alta, pe coridor, Mioara, Dana şi Stănuţa. Şi aşa mai departe. (Despre ceilalţi nu vreau să amintesc, deoarece prezenţa lor nu are nicio legătură cu cea ce însemn aici.)

Seara, după cină, din camerele învecinate, băieţii şi fetele care nu se săturaseră de jocurile şi glumele de la masă, au continuat să-şi vorbească până târziu, profitând de faptul că încăperile erau despărţite între ele nu prin pereţi de zid, ci prin uşi duble de lemn.

Dis-de-dimineaţă, profesorul Florescu, Mircea si Radu, nerăbdători, s-au sculat cei dintâi, şi-au făcut duşul repede, s-au îmbrăcat şi au ieşit să-şi pregătească schiurile.

Din uşă, Mircea m-a întrebat:

— Tu vii?

Eu nu prea mă găseam în apele mele.

— Rămân să mai lenevesc puţin!

Caloriferul răspândea o căldură moleşitoare.

Prin ferestre se zăreau zburând fluturii nedumeriţi ai zăpezii. Din camera alăturată susurau glasurile celor două fete. Pe dirigintă o auzisem spunând că se duce să asiste la pregătirea gustării de dimineaţă. Podelele au început să scârţâie. Răsunau zdupănituri pe ritmul muzicii de la radio.

— Să ştii că fac gimnastică!

M-am apropiat de uşă cu gândul numai să ascult şi să înţeleg ceva mai limpede ce-şi tot şopăcăiau. În partea de sus a uşii, am observat însă o crăpătură în lemn îndeajuns de largă pentru ca un ochi curios să poată vedea ce se petrece dincolo. Mi-am luat un scaun şi urcându-ma încet pe el, ca să nu mi se ghicească intenţiile, am privit.

Un spectacol neaşteptat.

Eva şi Puica, în costume de baie, lungite pe covor, făceau gimnastică.

O fereastră era deschisă.

Cu trunchiul drept şi braţele pe laturi, îşi mişcau ritmic picioarele. Stângul sus, dreptul jos; invers: dreptul sus, stângul jos.

— Sa numărăm secundele, zice Eva, Una, două trei, patru… M-am încurcat. S-o luăm de la început, marcând fiecare secundă cu câte o mişcare a picioarelor.

Râdeau amândouă, voioase. Puica şi-a pus un deget pe buze:

— Ssst. Să nu ne-audă profesorul şi băieţii de alături!

— Nu mai e nimeni. Au plecat. I-am auzit! a liniştit-o Eva. Oh, Puica, dac'ai şti (făcuseră o scurtă pauză şi Eva vorbea gâfâimd). Îmi place atât de mult să mă joc cu secundele. Îmi place să le socotesc vii. Hai, hai, să încercăm, totuşi, să le ţinem pe loc. Ştii cântecul acela al Corinei Chiriac?

— Îl ştiu! „Opriţi timpul!"…

— Exact!

Râdeau, ştiindu-se neobservate şi neascultate de nimeni.

— Stai!… Sta.!… Staţi, nu fugiţi, secundele mele dragi… Chiar dacă alergaţi în folosul meu… Staţi!… E timpul meu ce se scurge…

— Viaţa mea care trece!…

— Una, două, trei, patru, cinci, şase…

— Şase, au fost şase…

— Suntem cu şase secunde mai bătrâne decât adineauri.

— Ba nu. Cu mai multe.

— Cu câte?

— N-are importanţă.

— Cu zece, douăsprezece, douăzeci, o sută…

— Mai bătrână…

— Mai bătrână… Am început să îmbătrânesc, cânta Eva patetic.

Este sfârşitul lunii decembrie, afară a început să ningă. Norii s-au risipit şi un şuvoi de raze pătrunde în odaia unde Puica şi Eva lungite pe covor fac gimnastică.

Aerul în încăperea unde mă aflu a devenit sufocant. Încerc să respir.

Eva s-a ridicat in picioare. O trage şi pe Puica. Se privesc în oglindă.

— Aşa-i că suntem frumoase? Frumoase! Frumoase! îşi cântă, mulţumită Eva. Ţinând-o de mână pe Puica, se întoarce şi se răsuceşte, privindu-şi pe rând, şi cu răbdare, coapsele lungi, sânii involţi, gâtul înalt, mijlocul mlădios, spatele. Mai ales spatele, care îi asigură ţinuta aceea

dreaptă şi, fără ostentaţie, aristocratică. Suntem statuare!… Statuare!… Apasă pe una din clapele magnetofonului ce-l are pe măsuţă. Şi, aproape instantaneu, ţâşneşte din difuzorul de lângă patul ei, o melodie de dans invadând încăperea. Este tocmai ce-i trebuie. Bate de două ori cu vârful piciorului în podea până prinde tactul şi, invitind-o pe Puica, încep amândouă să danseze.

Desculţe, încinse şi împurpurate, graţioase amândouă, trăgând mereu cu coada ochiului la propria lor imagine din oglindă, fetele dansează.

Mă reazim de uşă. Aceasta scârţâie. Dincolo, glasurile celor două fete au amuțit.

— Cine e? (o recunosc pe Puica).

— E cineva acolo?

— Ni s-o fi părut.

— Nu, nu. S-a mişcat precis uşa. Am văzut-o eu.

— Si eu am auzit lemnul scârțâind, dar cine ştie din ce pricină. Auzi-i jos pe băieţi. Puica se duce la fereastră. Priveşte. Uite-i pe Mircea şi Radu. Trebuie să fie cu ei şi Adrian.

— Dar dacăAdrian o fi rămas înăuntru?

— Cu-atât mai rău pentru el!

Mă dau jos de pe scaun şi mai încet decât mă urcasem. Mă îmbrac în tăcere, repede. Mă strecor ca un hoţ pe uşă. Cobor în curte şi-l rog pe Mircea să mă înveţe cum să-mi pun schiurile.

Şi-acum o am în faţă pe Stănuţa. Stănuţa, fata modestă, drăguţă şi fără pretenţii. Se înălţase pe vârfuri, îmi luase de pe cap şapca şi încerca să-mi pună în ordine şuviţele zburlite.

Am cuprins-o de mijloc. N-avusesem intenţia. Am bănuit însă că aştepta acest lucru şi m-am gândit că, refuzând-o, i-aş aduce o nemeritată jignire.

S-a făcut roşie la obraz şi, dintr-o dată, cu o îndrăzneală, dar şi o stângăcie copilărească, mi-a

încercuit şi ea gâtul. Şi-a lipit obrazul, care-i ardea, de-al meu.

Tremura, acum de-a binelea, ca o frunză.

— Adrian!… mi-a şoptit.

Pe scară au răsunat însă, în momentul acela, paşi. Şi imediat s-a ivit pe coridor Dana, puştoaica.

A rămas surprinsa, văzându-ne:

— Ce faceţi aici?

— Aaaa. Vorbeam…

Stănuţa, împurpurată, făcând, de bună seamă, o greşeală, a luat-o la fugă pe coridor, ascunzându-şi în palme faţa. Nu ştiu unde a intrat.

M-am întors şi eu, încurcat. Am plecat, schiopătând. În sinea mea eram indispus că Stănuţa îşi pierduse capul. Dana putea să-şi închipuie că se întâmplase cine ştie ce între noi.

Când am intrat în odaie şi mi-am pipăit piciorul, am constatat că genunchiul mi se umflase.

Afară, vremea însorită se schimbase. Cerul se înnourase şi începuse din nou să ningă. Vântul sufla, arţăgos. Îl auzeam cum îşi pregătea vocea, înainte de-a începe să urle. Fulgii erau purtaţi în vârtej prin faţa ferestrelor. Ceilalţi ai noştri întârziau să sosească. M-am dezbrăcat. Mi-am legat strâns piciorul cu un prosop. Şi m-am lungit pe pat.

M-a trezit Mircea!

— Adriane, nu vii la masă?

— Rănit în războaie, soldatul căzuse! exclamă Radu. Şi-n puţine zile, chinuit muri! încheie el cu patos. Amin! A făcut asupra mea o cruce: Doamne miluieşte!… Doamne miluieşte! Aici zace robul lui Dumnezeu, Adrian! Odihnească-se în pace!

M-am săltat în capul oaselor, prevenindu-l:

— Dacă nu-ncetezi, să ştii c-o păţeşti!

Şi-a strâmbat buzele:

— Mă ameninţi?

— Oarecum!

Umflându-şi pieptul, mi-a răspuns:

— Haide încearcă, încearcă!…

— Potoliţi-vă, ce v-a apucat? s-a vârât între noi Mircea.

— Nu-l vezi? am mormăit.

— Aşa e, Radule, ai întrecut măsura! a recunoscut Mircea.

Mi-am făcut duşul, mi-am schimbat cămaşa şi-am coborât. Stănuţa s-a înghesuit, îndată, lângă mine. Ciudate mai sunt fetele! Nu se întâmplase, de fapt, nimic între noi. O scurtă, naivă joacă iscată din iniţiativa ei. Acceptată doar de mine. Şi iată mă consideră angajat, şi, într-un anumit fel, trecut în custodia ei. De altfel nu numai Dana, ci şi alte fete observ că zâmbesc cu un anumit înţeles, ba chiar câteva, privindu-ne destul de insistent, chicotesc.

Îmi desfac oarecum ostentativ degetele din strânsoarea degetelor ei subţiri. Îmi pun mâna pe masă. Stănuţa şi-a plecat capul. Strălucirea ochilor i s-a stins. Venise la masă atât de veselă, privindu-mă complice. Mi se face milă. Îi întind iarăşi pe sub masă mâna, însă ea mi-o refuză, împingându-mi-o la o parte.

Îmi ridic mâna. Stănuţa mă apucă de mânecă şi mi-o trage în jos. Începe să mi se joace cu degetele.

Lângă Stănuţa, de-a lungul ovalului mesei, stă un băiat, tăcut, Geo, de care n-am avut încă prilejul să amintesc, deoarece prezenţa lui este atât de ştearsă, de obicei, încă nici nu-ţi dai seama că există. Nu se amestecă în discuţii şi nu vorbeşte decât când este întrebat. Altminteri, unul dintre cei mai harnici elevi, schior şi handbalist renumit (este şi foarte înalt). Are şi un cu totul remarcabil talent la desen. Deci urmează, aşa cum spuneam, Geo. Apoi profesorul Florescu. Mioara, Mircea, — Eva, Radu şi Dana, ale cărei codiţe unduioase se zbuciumă într-un permanent dans. Masa o prezidează diriginta.

Simt o durere surdă, dar din ce în ce mai profundă, în piciorul lovit.

Mâncâm oarecum stânjeniţi. Eu mă simt cel mai încurcat. Lăsând la o parte orice rezervă, Stănuţa și-a lipit, drăgăstoasă, umărul de al meu.

Eva a îmbrăcat o rochie verde-închis cu un guleraş din dantelă crem. Mircea nu ştie cum s-o mai servească.

— Eva, nu vrei friptură? Puţin peşte nu mai doreşti? Salată ai de ajuns?

Radu se uită la el încruntat.

— Ai de gând s-o mai plictiseşti mult?

Puica instalează magnetofonul.

— Putem începe să dansăm, tovarăşă dirigintă?

— Sigur că da!

— Dansăm? Dansăm? se bucură, nemaipomenit, fetele, şi în primul rând Dana.

— Veţi auzi, se întoarce spre ea Eva, un cântec foarte frumos, după care putem dansa: Lugy…

— Lugy?… Ce-i aia Lugy?…

— Ultimul dans la modă.

— Şi cum se dansează?

— Vi-l arăt mumaidecât. Cântă faimosul cântăreț negru Peader Rob.

— Rob!… Rob!…

— Cine vrea să danseze cu mine?

Radu şi Mircea s-au ridicat în acelaşi timp.

Pe cine-l va alege regina? Ea îi măsoară din priviri, îi dă la o parte pe amândoi şi-i face un semn lui Geo.

— Eu?

— El?… El?…

— Dar eu…

— Tu faci pe modestul, însă dansezi cel mai bine!… Poftim şi nu te mai codi!

Geo se ridică intimidat. Un nou favorit lua locul celor de dinaintea lui.

Stănuţa se strânge şi ma mult lângă mine ca în faţa unei primejdii.

Fremătând, cu nările în văzduh, ca un călăreţ, într-o zi de primăvară, într-o goană sălbatică, pe câmpie, Eva nu mai dansa ci zbura.

Geo o urma credincios. Se înflăcărase.

Încerc să-mi aduc aminte de Silvia şi nu pot. Lângă mine se află Stănuţa şi n-o văd.

Eva şi Geo îşi încetiniseră ritmul. Discul fusese schimbat.

O pisicuţă miorlăia lângă mine:

— Nu dansăm şi noi?

— Ba da.

Dansam, dar toţi erau cu ochii numai la Eva.

— Eşti supărat? m-a întrebat, într-un anumit moment, Stănuţa, observându-mă atât de absent.

I-am răspuns că, fireşte, nu.

Diriginta, aşezată într-un fotoliu larg, ne cerceta din priviri pe toţi.

Ce fiinţă interesantă este diriginta noastră! Pare a fi una dintre acele făpturi de o deosebită fineţe menite să trăiască însă nu numai pentru ele (aşa cum este cazul Evei), ci şi pentru alţii.

Stănuţa mă invitase din nou la dans. Dansa, nu la distanță, aşa cum se obişnuieşte, ci foarte, foarte aproape de mine.

Nu mai puteam să dansez. Mă durea rău piciorul. Şi, totuşi, pentru Stănuţa, şi pentru Eva, şi chiar şi pentru celelalte colege, am dansat mai departe.

Noaptea (cu toate că făcusem un duş rece ca gheaţa, prelungit, şi mă durea, îngrozitor, piciorul), am avut cele mai aiurite vise cu putinţă. Visam că eram când cu Eva, când cu Silvia. Făceam împreună baie într-un mare bazin. Le prindeam în braţe. Le îmbrăţişam.

☆

Şcoala a reînceput. Al doilea şi – pentru noi cei din anul IV – ultimul trimestru.

Astăzi am avut, la literatura română, o lecţie recapitulativă de sinteză, dintre cele mai interesante. S-a luat ca bază un eseu publicat într-o revistă literară.

Cu profesoara Alexandra Popaziu se pot crea lecţii. Este o adevărată plăcere să discuţi. „A doua parte a secolului al XVIII-lea şi primele decenii ale veacului următor. Tipul exemplar de umanist român străduindu-se să creeze pentru folosul de obşte, apărarea patriei, instaurarea ordinii şi păcii, combaterea despotismului. Miron Costin, Stolnicul Constantin Cantacuzino, Dimitrie Cantemir. Relaţiile acestui umanism în cultura modernă prin Nicolae Iorga, Vasile Pârvan şi Lucian Blaga. Implicaţiile contemporane”.

Cât de pasionant subiect! Mircea a realizat, cu inteligenţa lui remarcabilă, asociaţia filosofică artă-umanism-marxism.

Ca să-mi limpezesc gândurile, m-am dus la tenis. L-am întâlnit pe Radu. I-am luat două seturi la rând.

Nea Petrică, în sala de tenis, ne privea, îşi fuma ţigara şi sorbea, din când în când, tacticos, după obiceiul lui, din sucul de roşii. Stătea pe o ladă înaltă, cu materiale, bălăbănindu-şi picioarele.

— Ai văzut, dacă-mi urmezi sfaturile? s-a bucurat el, după ce-a plecat Radu.

☆

I-am scris Silviei. M-am referit la vina de a nu-i fi înţeles indignarea, în timpul scurtei noastre discuţii avută la Râmnic. Mi-am cerut iertare şi pentru faptul că o lăsasem fără veşti în tot timpul vacanţei. Fusesem la Predeal, făcusem meditaţii şi vremea trecuse repede. De câteva ori pusesem mâna pe condei, dar m-am temut ca rândurile mele de căinţă să nu fie interpretate greşit. Nu vreau s-o silesc la reluarea corespondenţei. Ea singură să hotărască dacă-i mai merit încrederea sau nu.

Mi-a răspuns foarte cumpănit că supărarea – dacă o avusese – îi trecuse de mult. Nici ea nu vrea să-mi impună nişte sentimente pe care, poate, eu nu i le împărtăşesc integral.

☆

Din fiecare rând al scrisorii ei mi-am dat seama cât suferă. Vrea să trăiască demn, să mă determine şi pe mine să trăiesc la fel. Şi, bineînţeles, că aşa şi doresc să trăiesc.

Scrisoarea ei m-a mişcat. Silvia este una dintre cele fete menite a fi soţii şi mame impecabile. Niciun tânăr din lume cred că nu şi-ar dori o altfel de soţie.

S-a întâmplat ceva care m-a zguduit. În urmă cu câteva zile, tata a urcat la mine în toiul nopţii.

— Vino! Ajută-mă! Era desfigurat, vânăt, cu ochii scoşi.

— Ce s-a-ntâmplat?

— E bolnavă! Am crezut că e vorba de Melania şi am dat din umeri enervat. Melania nu mă interesa. Deşi stăteam în casa ei, de cinci luni, nu voiam s-o văd. O ocoleam. Pentru mine, această fiinţă care ne sfărâmase căminul şi-l despărţise pe tata de mama nu exista. Fuseseră, recunosc, destule încercări din partea ei de a ajunge cu mine la o înţelegere, dar eu mă ţineam tare. Invitaţiile sau încercările de a sta cu mine prieteneşte de vorbă le respinsesem cu brutalitate. Ultima oară ne întâlniserăm pe stradă. Vrusese să mă întrebe dacă nu am nevoie de ceva. „Nu, de la dumneavoastră nu-mi trebuie nimic! Numai de la tata!“ îi răspunsesem. Mă adresam ei cu dumneavoastră, cu toate că, pe vremea când locuise la noi, în provincie, îi spuneam pe nume şi „tu”.

Plecase mai departe umilită, aproape plângând şi fără să mă repeadă, deşi, admit, ar fi avut tot dreptul s-o facă.

— Fetiţa! Silvia! mi-a precizat tata.

Am tresărit:

— Silvia? Aşa se numeşte fetiţa?

— N-ai ştiut?

— Nu.

Tata mă privea amărât. În ochii lui citeam o nesfârşită tristeţe.

Într-adevăr, până în clipa aceea, habar nu avusesem că fetiţa lor purta acest nume. De câte ori – şi rar de tot – tata amintea despre ea, o numea Fetiţa.

Şi uite că numele ei era Silvia! Ce îi determinase s-o boteze astfel? Este adevărat că amândoi, când mai erau încă la noi acasă, o cunoscuseră pe Silvia mea. Şi, fără îndoială, că numele ei îi inspirase, când hotărâseră s-o boteze şi pe fetiţa lor astfel.

Vestea că fetiţa se numea Silvia sau întristarea aceea de moarte din ochii tatii m-a înduioşat? Nu ştiu, cert este că m-am îmbrăcat în câteva clipe.

— Ce trebuie să fac?

— Doctorul nu răspunde la telefon. Am încercat la „deranjamente”.

— Şi?

— Serviciul nu lucrează noaptea.

— Poate o avea telefonul scos din priză.

— S-ar putea.

— De ce nu dai un telefon la Salvare?

— Doctorul Y o îngrijeşte pe Silvia de când s-a născut. Aş fi trimis la el femeia, însă e ocupată, o ajută pe Melania.

Mă uit la tata încă destul de buimăcit de somn. A dat descurajat din mâini:

— În sfârşit, dacă nu vrei…

— Ba vreau…

S-a înviorat:

— Uite adresa. Poate găseşti un taxi. Roagă-l pe doctor să nu se supere… Să vină imediat…

Ceva îmi schimbase optica. Poate faptul că pe fetiţă o chema Silvia. Sau tristeţea din ochii tatei, aerul lui deznădăjduit. Îmi dam seama clar că, vrând nevrând, fetiţa, îmi era, totuşi, soră. Cum de am putut să am o asemenea inimă? Ce mă determinase? Cuvintele mamei? Dar, bine, nu le aprobasem complet încă de la început. Atunci?

Am alergat cât am putut mai repede. Am luat un taxi. M-am descurcat destul de greu prin cartierul acela de blocuri al Craioviţei noi, în timpul nopţii, când nu mai găseşti pe străzi aproape pe nimeni care să-ţi dea o explicaţie ca lumea.

Orbecăiam. Rătăceam. Prna la urmă am aflat pe cineva. Nici n-o să credeţi. Pe un beţiv. Se sprijinea de un stâlp. Sughiţa. Mi-a dat cu toate astea explicaţii.

Doctorul nu era acasă. Noroc că păstrasem taxiul. Am plecat spre spital. În sfârşit, l-am găsit. Ne-am întors.

Am intrat şi eu cu el în casă. Melania mi-a strâns mâinile şi numai că nu mi le-a sărutat. În camera fetiţei, o singură lămpiţă slabă de noapte.

Mica Silvie, scăldată în sudoare, cu ochii închişi, gâfâia. Se îneca. Guriţa roşie şi-o ţinea deschisă.

Din când în când o tuse convulsivă făcea să i se zbuciume pieptul.

Melania îşi frângea mâinile.

— Doctore, scapă-mi-o!

Din discuţiile ei cu tata şi doctorul, am înţeles că fetiţa avusese gripă. Aceasta-i dăduse unele complicaţii. Situaţia era gravă.

— Ar trebui transportată la spital.

Tata a fost imediat de acord, dar Melania nu.

— Nu-mi dau fetiţa din casă.

— De ce? Acolo dispunem de alte mijloace.

A stăruit şi tata. În sfârşit, s-a lăsat convinsă.

— O duc, numai dacă mă internează şi pe mine.

— Am să fac tot ce este posibil ca să obţin şi internarea dumneavoastră, a asigurat-o doctorul, un bărbat rumen.

L-am rugat pe tata să-mi dea voie să port eu fetiţa în braţe.

Tata s-a arătat deosebit de mişcat.

— Nu-i nevoie. O duce Melania. Îţi mulţumesc însă pentru intenţie.

Mi-a mulţumit, emoţionată peste măsură, şi Melania.

Tata, doctorul, Melania şi mica Silvia au plecat.

Făptura aceasta, nevinovată, este, totuşi, cel puţin după tată, surioara mea, mi-am repetat. De ce nu mă interesasem până atunci niciodată de ea? Cum de putusem fi atât de nepăsător încât, în atâtea luni de când locuiam sub acelaşi acoperiş, să nu fi întrebat măcar cum o cheamă? Era un lucru care, de astă dată. Mă indigna peste măsură împotriva mea însumi.

Ieri, duminică am fost s-o văd. Faţa i se împuţinase. Ochii îi priveau într-un punct fix. Când deschidea gura i se vedea inăuntru, ca un corp străin, o limbă mică, galbenă, uscată.

Tata şi Melania erau pierduţi.

— Este fratele tău, m-a arătat Melania Silviei. A venit să te vadă.

Fetiţa se silea să zâmbească.

Regrete amare mă mistuiau.

— Nu mai are mult! mi-a şoptit o asistentă cu o faţă slabă, prelungă, ce părea ea însăşi suferindă.

După ce orele de vizită au trecut, tata m-a luat de braţ. Am plecat împreună, încet. Am tăiat prin Calea Unirii şi am ajuns în grădina din faţa casei noastre. Ne-am aşezat pe-o bancă. În grădina, văduvită de agitaţia din timpul verii, numai rari trecători grăbiţi şi cârduri gălăgioase de vrăbii.

— Părinţii pot face toate sacrificiile pentru copiii lor, a spus tata. Numai norocul nu li-l pot da.

— Norocul sigur că nu, am mormăit, dar nenorocul? Nenorocul nu li-l pot aduce, ca o urmare a faptelor lor?

Tata şi-a scos de pe cap pălăria, şi-a trecut prin păr mâna. Pe urmă şi-a pus pălăria pe genunchi. A luat puţină zăpadă de jos şi şi-a topit-o pe frunte.

— Nenorocul… nenorocirea, da! a recunoscut.

Mi-era milă de el. Era şi-aşa destul de lovit. Slăbise în aceste câteva zile. Obrazul i-era tras. Totuşi nu l-am cruţat:

— În ce mă priveşte, pentru mine nu cred să fi făcut prea multe sacrificii… Dacă te gândeşti la Silvia, nu ştiu… Copiii nu-i roagă pe părinţi să-i aducă pe lume (am reluat sloganul curent al multor tineri de azi), dar cine-i aduce pe lume este dator…

— Dator… dator… Nu poţi face niciun pas pe lume, fără să ţi se aducă aminte, până şi de proprii tăi copii, că eşti dator… dator…

S-a ridicat.

Ne-am întors acasa. Am mâncat singuri, tăcuţi, în sufrageria de la parter. Şi tata m-a rugat să rămân în timpul nopţii cu el.

Pe la orele patru dimineaţa a sunat telefonul. Era Melania. O auzeam, în receptor, hohotind. Murise Silvia. Se sufocase.

Tata, cu fruntea în palme, plângea şi el. Nu mă simţeam în stare să-l mângâi. M-am urcat în odaia mea. În ochi, oricât mă stăpâneam, simţeam, izvorându-mi lacrimi.

Moartea. Ce e moartea? După ce legi se conduce? De ce trebuie unele fiinţe omeneşti să moară chiar înainte de a trăi? Iar alţii trăiesc neruşinat de mult, inadmisibil şi imoral de bine? De ce pe unii bolile, suferinţele îi ocolesc, chiar când sunt nişte monştri, iar pe alţii îi lovesc de la o vârstă atât de fragedă? Şi nimic nu se poate face ca să-i menţii în viaţă?

Oamenii visează toţi fericirea. Dar cum ai putea să te simţi deplin fericit când vezi că nici naşterea nici moartea nu ne tratează egal sau măcar după nişte criterii precise. Să ni se spună aşa: eşti bun. Ai cutare şi cutare calităţi, meriţi să trăieşti. Ai, dimpotrivă, cutare şi cutare defecte, nu se cuvine să rămâi în viată. Ai şti ce e bine şi ce nu. Şi singur ţi-ai asuma, conştient, moartea sau viaţa. Viaţa nu ne este dăruită decât o dată. Cineva, nu ştiu unde am citit, pretindea că moartea este o sancţiune a vieţii. Dacă este aşa, sancţiunea ar trebui să fie potrivită cu felul fiecăruia dintre noi de-a trăi.

☆

Ieri, pe când îmi pregăteam lecţiile, m-am pomenit la mine cu Eva.

A bătut în uşă, dar până să răspund a intrat.

Am sărit de pe scaun. Mi-am azvârlit de pe mine flanelul cu rosături în cot, am acoperit patul (abia mă sculasem, dormisem după-amiază), am deschis fereastra, şi mi-am pus haina de casă (cumpărată de Melania pentru ziua mea de naştere).

Gerul a încrustat, cât ai clipi, pe geamul deschis, cele mai fanteziste – dar ce ordonate! — arabescuri.

— De ce nu-nchizi fereastra?

— Îmi place răcoarea. Dar pentru tine dacă ţi-e frig…

Eva îşi freca mâinile. Îşi scosese mănuşile şi degetele îi erau roşii. Îşi sufla în pumni.

— Am îngheţat. M-am plimbat singură pe străzi. Am avut de făcut şi unele cumpărături. Acasă la noi tata are jos, în hol, un fel de consfătuire de lucru. Nu mă pot încă întoarce. Vorbea repede şi destul de dezlânat. Tu stai aici în centru. M-am gândit să urc puţin să mă-ncălzesc. Te superi?

— Cum să mă supăr? Mă bucur. I-am cuprins degetele şi-am început să i le frec între palmele mele. Suflând asupra lor.

— Nu te-ai întâlnit pe scară cu nimeni?

— Cu cine? A, a râs, poate ai vreo iubită, care abia ţi-a plecat? Sau se găseşte încă la tine?

Se face că se uită după perdea, sub pat, sub fotoliu.

Vorbea cu o anumită ironie, după obiceiul ei.

— Pot să-mi scot paltonul?

— Te rog! Eşti atât de frumoasă, Eva!

— Găseşti? Râdea gâlgâit, alintată. S-a aşezat pe pat. Picioarele i se dezgoliseră până aproape de şolduri. Mi-au îngheţat picioarele, Adrian!

— Nu vrei să-ţi scoţi cismuliţele?

A făcut, cu gingăşie, o mişcare cu capul:

— Adrian!… Adrian!… Mi se pare că eşti mai şiret decât pari. Avea în glas o intonaţie insinuantă, aţâţâtoare. Şi totuşi cred că ai dreptate… Ajută-mă să-mi scot cismuliţele.

Am îngenuncheat la picioarele ei. Mă simţeam un sclav, nu mai voiam în clipele acelea să ştiu de nimic altceva în afară de ea. I-am tras cismuliţele.

Mâinile mele întârziau pe gleznele fine, „ca de ciută” mă gândeam, ale Evei.

— Să-ţi împrumut papucii de casă?

— Împrumută-mi-i!

O vrabie, una dintre acelea care au devenit clientele mele zilnice la firimiturile de la masă, ţopăia obraznică la fereastră. Ochişorii, punctuliţe negre, iscodeau întrebători încăperea. Intrusa aceea mică mă enerva. A zburat dar s-a întors la loc imediat.

— Ce drăguţă e, Adrian! Te iubesc păsărelele?

— Aş! E interesată… Aşteaptă firimituri.

— Ce drăguţă!… Ce drăguţă!…

I-am adus papucii.

Bate din palme veselă. Nevinovată – cel puţin aşa mi se părea – şi veselă.

— Şi-acolo cine e?

Glasul Evei m-a trezit şi m-a răcorit de-a binelea.

— Unde?

Degetul ei arăta fotografia, în care Silvia şi cu mine, pe malul Oltului, stăm alături, dar la o oarecare distanţă, aşa cum se cuvine pentru nişte elevi, chiar când locuiesc în aceeaşi casă. Silvia poartă un paltonaş destul de ponosit, cu o blăniţă îngustă la gât şi mâneci. Eu parcă aş fi fost scos tocmai atunci din râu. Port o scurtă şi îi râd Silviei forţat.

Fotografia se află pe etajeră. O ţin într-o mică ramă de metal alb, aşa cum se vând pe la bâlciuri (şi chiar de la un bâlci fusese cumpărată), ocrotită de un geam prost.

Când mă gândesc la lucrurile, ramele şi cristalurile din locuinţa Evei şi văd mizeria aceea de ramă de pe etajera mea, simt că mi se face rău.

— E sora ta?

— A, nu, mă bâlbii. N-am soră.

— Ţi-e prietenă? De-acolo de la tine, din Râmnic?

Dau din cap. Ceva cam între da şi nu, mai mult parcă spre nu.

— E o colegă! încerc să scap. O vecină…

— O colegă sau o vecină? Glasul Evei a devenit tăios, necruţător: Dacă o ţii acolo, la capul tău. Deasupra mesei tale de lucru, vreau să spun… înseamnă că…

Întorc, cu laşitate, fotografia, deşi o strângere de inimă tot am.

— Nu are nicio importanţă! scot în schimb din gură cuvintele fără să mă gândesc.

— Înseamnă că o iubeşti, continuă, aspru, Eva.

Mă uit la Eva cu o privire, bănuiesc, nătângă.

— O iubeşti sau n-o iubeşti?

Glasul îi devenise subit mieros. Hai spune! Se linguşea. Voia să-mi smulgă, cu orice preţ, mărturisirea. O vedeam în fond înverşunată. Nu putea, cu niciun chip. Accepta – ceea ce ştiusem şi mai înainte – ca oricare dintre băieţii ce o cunoşteau să aibă sentimente şi pentru altă fată, oricine ar fi fost ea.

— Eşti un nesuferit! Cu degetul subţire, parfumat, îmi dăduse o scurtă, uşoară, lovitură peste obraz. Mă aşezasem alături de ea pe pat. Făceam pe enigmaticul, ca să pot scăpa din încurcătură. Eşti un Don Juan, a continuat. Don Juan nesuferit. Mi-a dat o a doua, ispititoare, lovitură peste umărul obrazului. I-am prins degetul. I-l păstrez.

— Dă-mi drumul! O iubeşti pe fata aceea urâtă sau nu? Ce Isoldă ţi-ai găsit şi tu…

Îi ţin degetul prizonier. Ce stupidă treabă! Dai nu ştiu altceva ce să fac. Îi apuc toată mâna. I-o

prind de la cot. Din ce în ce mai stupid.

— Eşti un nesuferit. (Vrăbiuţa aceea enervantă ţopăia din nou la fereastră.) Dă-mi drumul. Îmi spui sau…

— Sau ce?

— Plec.

— Pleacă!…

O apuc pe după umeri şi-o ţin.

— Aşa?

— Aşa!

— Dă-mi cismuliţele.

— Nu vreau.

— Am să plec în ciorapi.

— Numai să poţi.

S-a răsucit de mijloc, s-a aplecat şi s-a smuls, lunecoasă ca o şopârlă, de sub braţul meu. A sărit în mijlocul odăii.

— Ai văzut că pot? S-a dus lângă calorifer, şi-a ridicat cismuliţele şi într-o clipă şi le-a încălţat. Te rog, dă-mi paltonul.

— Nu mai vrei, într-adevăr, să rămâi?

— Nu.

Era acum supărată de-a binelea şi blestemata aia de vrăbiuţă nu se mai potolea la fereastră.

— Huş! am gonit-o.

A dat dezordonat din aripi. S-a ridicat şi iară s-a întors. Hotărât, era de-o obrăznicie fără pereche.

— Ajută-mă să mă-mbrac!

Am ajutat-o. Aşa îmbrăcată părea o felină. Părul îi ţâşnea de sub căciuliță cochetă. Haina i se mula pe trup.

I-am întins braţele.

Ea a venit cuminte şi supusă spre ele.

— Ce vrei să faci?

— Să te sărut.

— Şi ea? (a arătat spre fotografia Silviei).

Am început s-o sărut. Eva ştie şi ea să sărute.

I-a căzut căciuliţa pe spate. A-mpins-o cu piciorul.

— Mai vrei?

Lacomă, mi-a muşcat gura. S-a smuls.

— Ce crezi că sunt Stănuţa sau fata… — a arătat-o dispreţuitoare pe Silvia – de colo?… Nu vrei să-mi spui cine e? Şi dacă o iubeşti?

— Nu.

— Şi pisica aceea., miorlăită ce tot vrea de la tine?

— Cine?

— Stănuţa. Crezi că nu ştiu?… Ştiu… Ştiu tot . Ce mai admiratoare! Una mai urâtă decât alta. Am aflat ce-ai făcut cu ea la Predeal.

— Cu cine?

Făceam pe prostul.

— Cu Stănuţa!

Aşadar, Dana, fără nicio îndoială, ne trădase? De-aceea îmi spiona clasa toate mişcările şi cuvintele, de câte ori mă găseau lângă Stănuţa sau când ea se apropia de mine. Când vorbeam amândoi deodată se făcea o tăcere suspectă în jur.

— Are nişte ochi!… ca de veveriţă… Ca de veveriţă… Râde… Şi-un corp… fără forme… ca firul de aţă…

Sunt din nou laş:

— Nu s-a întâmplat nimic la Predeal.

— V-aţi îmbrăţişat pe coridor!

Se mişcă prin odaie cu picioarele lungi încălţate În cismuliţele albe-aurii. Întoarce la loc fotografia şi o priveşte scrutătoare.

— Îmi eşti coleg de bancă, dar dacă vrei să cunoşti adevărul adevărat nu mă interesezi… cum de altfel nu mă interesează niciun băiat din clasă…

— Nici Radu, nici Geo, nici Mircea?…

— Nimeni… nimeni… nimeni… Nici tu… şi mai ales tu… continuă. Chiar dacă te-am lăsat să mă săruţi. Te-am lăsat fiindcă aşa am avut poftă eu şi-atât…

Nu ştiu ce mi-a venit. Pe urmă am regretat. Mă jignise însă teribil. Avusese pe chip o expresie de batjocură, pe care nu i-o mai văzusem. I-am deschis larg uşa.

— Mă dai afară? Eşti mai grosolan decât puteam să-mi închipui.

Aşa e. Fusesem grosolan. Orice ar fi fost nu trebuia să mă port cu ea astfel. Era fată şi se găsea în odaia mea. Făcusem un gest nepermis. Niciodată nu mă mai purtasem astfel. M-am gândit că eram dator să-i cer iertare. Să încerc s-o reţin. Să ajungem la o împăcare. Mândria însă nu mi-a dat voie. N-am reţinut-o. Nu i-am cerut iertare. Şi cu toate că, în mine, simţeam că mai târziu îmi voi da cu pumnii în cap, am continuat:

— Bine c-ai constatat.

— Nu-ţi spun la revedere, cu toate că mâine voi avea neplăcerea să te-ntâlnesc la şcoală.

Şi eu aşişderea.

Cred că făcusem febră. Toculeţele de la cismuliţele Evei nu se mai auzeau ţăcănind pe trepte. Am deschis fereastra… Mi-am azvârlit hainele de pe mine şi-am dat drumul la duş. La duşul îngheţat.

Dar, oricât de îngheţat era, sângele, clocotindu-mi, continua să-mi bată în tâmple.

☆

Zile încordate. Recapitulări. Activitatea practică. Presa a relatat întâlnirea arhitectului Bogdănescu cu tineretul, la Casa de cultură a studenţilor. Tema: Craiova anului 2000.

Proiectele tatălui Evei cu privire la dezvoltarea şi înfrumuseţarea oraşului s-au dovedit senzaţionale.

Cu acest prilej a apărut şi-un interviu în presa centrală. Arhitectul Bogdănescu îşi manifesta convingerea că tineretul actual ştie nu numai să viseze la ziua de mâine, ci ştie să şi lupte, conştient şi hotărât, pentru împlinirea acestor vise.

Tata mi-a arătat ziarul:

— Ce spui de un asemenea om?

— Are un caracter exploziv. Pe mine m-a cucerit când am stat de vorbă cu el.

— Se spune că este un visător incorigibil. Am auzit că studenţii îi ascultă extaziaţi cursurile!

— Este, cumva, şi profesor la facultate?

— N-ai ştiut?

— Nu. Şi ce materie predă?

— Mi se pare că un curs în legătură cu estetica… Nu cunosc exact… Dar cum de n-ai ştiut tu lucrul acesta? N-ai mai fost pe la ei?

— În ultima vreme, nu. Am avut prea mult de citit.

— Cu fata lui nu mai stai în aceeaşi bancă?

— Ba da.

— V-aţi certat? bănuieşte tata ceva.

— De ce să mă cert?

— Şi pentru ce-mi răspunzi atât de lapidar?

— Mai mult nu am ce-ţi spune.

— Mi se pare curios.

— Tată, ţi-aş fi recunoscător dacă nu mi-ai mai pune asemenea întrebări.

☆

Este încă iarnă. Îmi place să mă plimb prin parc. Mă îndrept către căsuţa administratorului, potopită sub zăpadă. Trec, spre insulă, podul pe care gheaţa străluceşte în vălurele sticloase. Copacii ninşi, în lumina amurgului, par desprinşi dintr-un basm.

M-aşez pe una din balustradele podului şi-ascult tăcerea.

— Adrian!

— Puica!

— Singur?

— Singură?

— Sunt obosită. Am citit mult. Sunt ameţită. Şi am venit prin parc ca să mă odihnesc. Dar tu? Unde e Eva?

— Ce e cu Eva?

— Credeam că în timpul liber vă plimbaţi împreună!

— Împreună? Nici gând! O văd pe Eva la școală atât cât o vezi şi tu!

— V-aţi certat? mi-a pus şi ea aceeaşi întrebare ca tata.

— Nicidecum. N-a fost niciodată nimic între noi. Colegi şi-atât…

— Iubeşti pe altcineva?

— Nu se vorbeşte despre una ca asta.

— Eva e fată bună, însă cam uşuratică, să ştii…

— Ştiu!

Ieşisem din parc. Treceam prin faţa marii întreprinderi de confecţii. Era ora schimbului. Glasurile fetelor şi tinerelor femei, care plecau spre casă, ne învăluiau ca o apă. Dincolo de marele spital în formă de Y, întreaga zare era împânzită de noile clădiri în construcţie. Ningea. Puica mă luase de braţ.

— Adrian, pe tine te frământă ceva!

— Asta e drept, mă frământă!

— Ce?

— Ce mărţişor să-ţi dau ţie de 1 Martie. (De fapt, ceea ce mă preocupa era ce mărţişor să-i dau Evei.)

— Eşti un nesuferit!

— Sunt!

☆

I-am adus Evei, de 1 Martie, o rândunică ţinând în cioc o scrisoare. Stănuţei o căprioară. Şi pentru Puica am rezervat un ghiocel. Puica s-a bucurat cel mai mult. Stănuţa m-a privit sperioasă şi mi-a zâmbit blând. Iar Eva mi-a mulţumit rece.

Radu mă priveşte trufaş, iar în ora de istorie, pe când profesoara Virginia Brăescu ne vorbeşte despre cele 65 de veacuri de dăinuire pe pământul Olteniei, de Tabula Pentigenană şi de cei cinci sute de ani de existenţă a municipului Craiova, îi

strecoară Evei, din spate, un plic în care se afla un mărţişor în formă de inimă.

În plic, lângă mărţişor, un bilet, în care-i precizează:

— A fost cioplit de mâna mea anume pentru tine.

Eva s-a întors, îmbujorată, spre Radu şi i-a surâs fericită.

A fost mai mult decât puteam să suport.

☆

De 8 Martie s-a organizat în şcoală un program cu cântece, versuri şi dansuri, o dată pentru profesoare şi a doua oară pentru eleve.

Mircea a scris un poem, pe care i l-a dedicat, în taină, Evei. Iar Radu i-a dăruit o păpuşă, micuţă, blondă, cu ochi albaştri, care ştie să spună „dragă". Eu i-am adus un bucheţel de violete de seră, pe care, destul de intimidat, am vrut să i-l prind cu o agrafă la piept.

— Pune-l acolo pe bancă! m-a adus ea la realitate.

☆

Se apropie – începând de la 5 aprilie – vacanţa de primăvară. Şi, odată cu ea, faza republicană a olimpiadelor (la Craiova urmând să aibă loc Olimpiada de limba şi literatura română), concursul „Tinere condeie" şi, bineînţeles, bilanţul pe trimestrul al doilea, al întrecerii pentru „Cea mai bună clasă". Asta fără să mai amintim de „Cupa tineretului".

N-avem niciun corijent, nicio medie sub şapte niciun elev sancţionat şi o activitate notabilă în acţiunea de reparare a unei părţi din mobilierul şcolii.

Peste tot numai bucurii. Dar cele mai multe succese le-a dobândit Radu. El a ieşit în frunte nu

numai la Olimpiada de chimie unde-a participat, ci şi la „Cupa tineretului”. Mircea s-a remarcat la „Tinere condeie”. Piesa scrisă de el: *Eva şi surâsul ei* a luat premiul întâi, spre nemaipomenita satisfacţie a îndrumătorului său de cenaclu, profesorul Ionescu.

Primind înştiinţarea, Mircea i-a trimis-o, prin poştă, Evei.

Pe înştiinţare a scris: „Dedic acest întâi premiu dramaturgie al meu fermecătoarei muze, Eva”.

☆

Străbat grăbit grădina din faţa casei. Unde îmi mai sunt paşii leneşi de astă-toamnă! Pe banca aceasta am stat de vorbă cu Eva. Copiii şi vrăbiile au invadat din nou aleile. Şi cine fac gălăgie mai mare: copiii sau vrăbiile?

Dar colo, uite-l pe tata! Slab. Palid, priveşte ţintă-n jos.

Am racheta pe umăr.

— Unde te duci? Adică aha, se vede.

Pare ameţit. Nu pare. Este. De când s-a prăpădit fetiţa, tata a devenit alt om. Şi Melania s-a schimbat. Când mă întâlneşte pe stradă, cu toată jena pe care o resimt şi grija de-a nu mă întâlni cu vreun coleg sau mai cu seamă cu o colegă, mă ia de braţ:

— Sunt atât de nefericită, Adrian! Îmi pare doar bine că, în cele din urmă, ai început să mă-nţelegi…

— N-am început să te-nţeleg.

(Mă gândesc la mama. La ce-ar zice mama dacă m-ar putea zări în felul acesta, cu Melania de braţ).

— Coboară, te rog, într-o zi, până la noi… Vino într-o zi când tata este plecat. Ai să afli nişte lucruri. De-ai să te cutremuri. Atunci ai să judeci altfel lucrurile.

— N-am să cobor niciodată, Melania. Şi nu vreau să aflu nimic despre tata.

Mă-ntorc spre ea şi, sub vibraţia luminii, îi zăresc genele tremurătoare.

— Melania!

— Coboară, într-o zi, până la mine, te rog! Nu-ţi sunt mamă. Dar îţi voi vorbi ca o mamă.

Nu m-am coborât niciodată şi nici cu tata n-am mai stat de vorbă. Să-i destăinui sau nu ce m-a rugat Melania? Mai bine-mi văd de treabă. În cine ştie ce complicaţii intru.

☆

— Te grăbeşti?

— Da.

— Îmi dai voie să te conduc?

— Dar ce, nu te duci la birou?

— Sunt bolnav şi în concediu medical.

Tata bolnav? De când?

Am străbătut amândoi grădina.

— Eu mă grăbesc. Nu am decât două ore la dispoziţie. Şi vreau să mă recreez puţin.

— Îmi spuneai odată că vei lua parte la campionatele interşcolare de tenis.

— Aşa şi este. Iau parte.

— Atunci, te antrenezi serios?

— Atât de serios cât îmi permit recapitulările şi toate celelalte.

Adevărul era că mă ocupam de tenis destul şi chiar foarte serios. Ceea ce mă împiedica totuşi să-i mărturisesc pe faţă lucrul acesta era numai faptul că mereu eram înfrânt de Radu.

Nu ştiu de ce nu-mi reuşeşte destul de bine smeciul. Smeciul este, după cum ştiţi, lovitura cu care se poate primi o minge înaltă – lobul trimis de adversar, fie înainte ca ea să sară în terenul tău, fie după ce a sărit o dată.

Pentru a executa un smeci este nevoie să faci o mişcare asemănătoare cu aceea de la serviciu. Numai că, pe când la serviciu arunci tu singur mingea, ceea ce reprezintă un avantaj, la smeci eşti

dator să te deplasezi în funcţie de locul unde mingea este trimisă de adversar.

Asta este. După ce te apropii suficient de mult de minge, te orientezi cu umărul stâng spre aceasta, duci racheta drept peste umărul drept, la spate şi loveşti mingea ca la serviciu, cu o mişcare de sus în jos şi înainte. Iar, după ce ai lovit mingea, prinzi din nou racheta cu ambele mâini în faţa corpului, pentru a-ţi putea continua jocul.

Detaliile le poţi citi în orice carte de instructaj de tenis. Le cunosc şi copiii. Dar pe acestea mi le repetă mereu nea Petrică. Nea Petrică este furios pe Radu şi pe mine.

Pe Radu, pe care nu-l suferă, fiindcă mi-a prins slăbiciunea: smeciul. Şi pe mine, pentru că nu sunt în stare să-l deprind atât de bine încât Radu să nu-mi mai poată folosi slăbiciunea.

— Când înveţi smeciul, îmi repetă într-una nea Petrică, urmăreşte întâi să-l execuţi după săritura mingii. În timp ce exersezi şi, se înţelege de la sine, când joci, trebuie să acorzi o atenţie deosebită aprecierii mingilor venite de la adversar, ca să-ţi da: seama precis după… după…

— După traiectoria lor…

— … aşa…, după traiectoria lor, dacă vor cădea în teren sau în afara acestuia.

Aceasta şi este, de fapt, greşeala mea. Nu reuşesc să intuiesc destul de bine, întotdeauna, după traiectoria lor, dacă mingile vor cădea în teren sau în afara acestuia. Şi Radu îmi exploatează din plin slăbiciunea.

— Am ajuns la poarta terenului, îi spun tatii. Scuzaţi-mă, sunt grăbit.

Merseserăm pe stradă destul de repede, tata trăgând nervos din ţigară şi eu făcând comentarii banale despre ceea ce zăream în drum sau spunându-i nişte glume fără haz auzite la terenul de tenis ori citite prin rubricile de aşa-zis umor ale unor reviste.

Tata voia să-mi dea impresia că mă asculta, zâmbea silit, îşi clătina, uneori, capul afirmativ, deşi gândul lui era, neîndoielnic, în altă parte.

— Mai aveai ceva să-mi spui? îl întreb. Despre ce?…

— Despre boala mea, îmi răspunde tata, dar lasă că mai avem şi altă dată timp. Am să urc într-o zi la tine.

Melania mă invita să cobor la ea, în vreme ce tata se oferea să urce el la mine.

Ceva, oricum, nu era în ordine. Ce s-ar mai fi bucurat mama, dacă ar fi avut prilejul să afle! Însă nu eu voi fi acela care s-o informeze.

Înclinaţii de-acestea, de a-i trăda pe alţii şi a băga zâzanii, nu am.

Am intrat pe teren şi mi-am început numaidecât antrenamentul.

☆

Astăzi profesoara Virginia Brăescu ne-a invitat la o conferinţă ţinută de un alt reputat om de ştiinţă, intitulată „Legendele Craiovei“.

De la legenda craiului Iovan la aceea a Craioviței şi a oraşului scufundat, de la Brazda lui Novac la Valul lui Traian, trecând prin zeci şi zeci de legende şi variante ale lor, conferenţiarul ne-a ajutat să străbatem istoria.

— Nu vrei să ne plimbăm puţin? m-a întrebat deodată Eva, în timp ce ne îndreptam spre casă şi tocmai când mă aşteptam mai puţin.

— Dacă-ţi face plăcere!

— Îmi face. Cum de nu!

Râdea, ca şi cum nu tot ea fusese aceea care întreaga iarnă, după faimoasa vizită, făcută la mine în cameră, şi care se terminase lamentabil, aproape nu mai îmi adresase decât când şi când câte-un cuvânt.

Ne îndreptam spre parc.

Vorbim încă foarte puţin. Despre şcoală, despre premiul de curând acordat clasei noastre şi despre câţiva profesori, între care, pentru Eva, diriginta ocupa cel mai important loc, iar pentru mine neasemuitul Gavriş.

Ne aşezăm pe pietrele din faţa podului care duce spre insulă. Apa, verzuie, întunecată, se zbate, neliniştită, izbindu-se de mal.

Eva îmi pune o mână pe umăr. Mă întorc şi ea mă priveşte-n ochi.

— Pentru ce atâta timp te-ai arătat aşa de indiferent faţă de mine?

Rămân încremenit.

— Eu? Indiferent?

— După ce-am fost în vizită la tine – recunoaşte că nu orice fată face un asemenea gest! — iar tu te-ai purtat atât de urât, am aşteptat să-ţi ceri scuze. Tu nici nu te-ai gândit…

Inima-mi bate să-mi spargă pieptul.

— Asa e. Recunosc.

— Vezi?

— Mai bine-zis, n-am îndrăznit.

Eva îmi surâde cu surâsul ei cel mai atrăgător şi mai lipsit de viclenie pe care-l cunosc.

— N-ai îndrăznit? Adevărat?

— Adevărat! De ce să te mint?

— Prostule! Şi eu care aşteptam… N-ai îndrăznit! A început să râdă cu poftă. De ce? Sunt eu o fată atât de înfricoşătoare?

— Eva!

Simţeam ceva ca o sfârşeală. O oboseală plăcută îmi cuprinsese trupul. Eva era din nou aceea pe care o cunoscusem în prima parte a „celebrei” vizite la mine în cameră.

— Uite-l pe tata! mi-a arătat ea, deodată, un bărbat pe aleea ce duce spre debarcader.

— Tatăl tău? M-am ridicat imediat. Ce-o să spună?

Eva a zâmbit nepăsătoare.

— N-o să spună nimic!… Tată!… l-a strigat.

Arhitectul Bogdănescu s-a oprit surprins:
— Eva! Ne-am îndreptat spre el. Ce e cu tine? Nu m-aşteptam să te-întâlnesc pe-aici.
— Nici eu, recunosc. Colegul meu Adrian a fost la noi, îl mai cunoşti?
— Cum nu!… Cum nu!… Îmi face mare plăcere!
— Vă plimbaţi? l-am întrebat, fiindcă eram destul de încurcat şi nu ştiam ce să spun.
— Nu, dragul meu, nu. Prospectez.
— Prospectaţi?
— Plănuiesc aici, în parc, în partea aceea mai liniştită, de sus, într-un loc perfect izolat de vizitatori, o casă de creaţie pentru scriitori, pictori, muzicieni, poate şi arhitecţi. O construcţie plăcută, intimă, inspiratoare. Oltenia, Craiova merită aşa ceva. Mă gândisem întâi s-o facem în Luncă. Dar, pe urmă, am revenit. Ce ziceţi, n-ar fi frumos? Şi, fără să mai aştepte răspunsul adăugă: Sunt sigur că voi avea adeziunea forurilor răspunzătoare de cultură.
— E nemaipomenit! recunosc. Cum de mai aveţi timp să vă gândiţi şi la asta? De această construcţie nu mi-aţi vorbit când am fost la dumneavoastră.
— Îţi vorbesc acum. M-a prins pe după umeri. Mă bucur că te atrage ideea. Copii, vă conduc acasă? schimbă deodată vorba.
Eva se întoarce spre mine. În ochii îi citesc regretul.
— Eşti cu maşina, tată?
— Da.
— Atunci să mergem?
— Dacă vreţi să mai rămâneţi…
— Nu, tată, nu. Unde e maşina?
— Acolo, lângă poarta din faţă.
Ne îndreptăm spre ieşire. Şoferul aşteaptă. Deschide portiera. Ne urcăm. Şi, în timp ce ne urcăm, Eva mă prinde şi mă strânge discret de mână.

Maşina porneşte. Tatăl Evei continuă să ne vorbească despre proiectul său cu casa de creaţie din parc. Dar eu nu-l aud. Eva mi-a cuprins degetele. Şi mâna ei îmi coboară pe suflet un adevărat balsam. Parfumul ei mă învăluie. Umărul ei se sprijină uşor, aproape nesimţit, de-al meu.

De-ar dura drumul o veşnicie! Dar am ajuns.

— Aici stă?

— Aici!

— La ce etaj?

— La mansardă!

Arhitectul Bogdănescu îmi întinde mâna. Îi sărut şi eu mâna Evei. Aşa ne despărţim.

A doua zi, după-amiază. La intrarea pe teren, mi-a ieşit înainte Radu. Mi s-a părut că mă aşteaptă. El a rămas cel mai periculos adversar al meu la concursurile inter-şcolare de tenis, intitulate pompos, după modelul acelui atât de râvnit trofeu internaţional: Racheta de aur.

Mă priveşte cu ură. La şcoală, ca şi aici. Numai că aici parcă se observă mai bine.

Este un băiat capabil. Îl admir cum învaţă. Majoritatea mediilor le are numai de zece. Îşi iubeşte familia. Munceşte pentru ea. Şi-o sprijină. Şi nu pregetă să le dea ajutor colegilor (este drept, mai ales atunci când interesele acestora nu se ciocnesc cu ale lui).

În acelaşi timp, recunosc, nutresc pentru el şi-o anumită desconsiderare. Vrea să fie, în orice împrejurare, pe placul dirigintei, al direcţiei şcolii, al superiorilor din organizaţia de tineret. Aceasta uneori chiar împotriva convingerilor sale. Şi-mi pare că râvneşte să-şi facă loc în viaţă şi să-şi păstreze locul la masă cu coatele, cu umerii şi, la nevoie, cu pumnii.

Vine după mine la vestiar. În timp ce mă dezbrac, mă întreabă:

— Ai început să faci iar pe cocoşul faţă de Eva?

Cum stau aplecat, încheindu-mi şireturile la tenişi,

îi văd statura înaltă, umerii laţi, pumnii strânşi, pândindu-mă dintr-o parte. Ai ademenit-o în parc?

Aha! Aici voia s-ajungă? Dar de unde o fi aflat? Probabil ne-a urmărit.

— Întâi Stănuţa? Apoi Eva?… Ştii ce? mă apucă de gulerul flanelului. Şi nu te mai moşcomi atât acolo la şireturi… că de ce meriţi tot n-ai să scapi.

— Nu pricep ce vrei să spui, îi răspund, ridicându-mă. Poate vorbeşti cu alţii…

— Fii sigur că vorbesc cu tine. Chipul i se albise. La gât i se zbătea o vână. Fălcile i se încleştaseră. O să-ţi treacă numaidecât pofta de râs!

— Vrei să mă loveşti? Loveşte-mă… dacă eşti în stare…

Am făcut, recunosc, greşeala că i-am spus: „dacă eşti în stare”. Eram convins că nu va îndrăzni. Eram absolut convins. Atâta că vorbele „dacă eşti în stare” avuseseră darul să-l înfurie mai mult decât era înfuriat şi să-l pună la ambiţie.

M-a luat prin surprindere. M-a lovit. Mi-a dat o lovitură nepermisă. În burtă.

M-am cocoşat de durere, însă am avut puterea să mă ridic şi să-l izbesc cu pumnul în obraz. Numai că el e oricum mai puternic. Avea şi-un avantaj. Lovitura în burtă.

Ne-am burduşit din plin. Lupta a devenit mai strânsă. Ne-am cuprins. Am căzut amândoi. Ne-am tăvălit pe jos. Pumnul lui mi s-a mai înfundat o dată în burtă. Simţeam că-mi vine să vomit. Aşa cum luptam cu el, am icnit. O spumă verde-roşiatică mi se scurgea printre buze. Mi-era al dracului de rău. Am mai primit o lovitură între coaste, încă un pumn în burtă, altul la plex.

Mor, mă gândeam. Mor. Mor pentru Eva, îmi spuneam prosteşte în gând şi parcă, de absurditatea situaţiei, îmi venea să şi râd.

Nu mă mai puteam ridica.

— Ajută-mă să mă duc la duş! l-am rugat.

— Eu, să ştii, mi-a răspuns, şi în vocea lui am simţit o duşmănie fără pereche, nu te-am văzut, nu ştiu şi n-am să recunosc nimic. Nu ştiu nici cum ai ajuns aşa cum ai ajuns. Poţi să mă şi reclami cât pofteşti. Singur ţi-ai făcut-o…, cocoşule.

— N-am să te reclam, nu-ţi fie frică, dar am să ţi-o plătesc! l-am înfruntat.

— Tot nu te potoleşti? Vrei să le mai încasezi? Bine. Pot să te mai servesc.

Eram convins că ar fi fost în stare să mă mai lovească. Reuşisem să mă ridic în genunchi şi, pe urmă, pe lângă zid, în picioare.

Mă murdărisem pe haine. Pe partea din faţă a flanelului, spuma roşiatică-verzuie scursă din gură se lăbărţase.

— Ţi-atrag atenţia, cât oi trăi, să nu te mai legi de Eva. Nu e de nasul tău.

— Dar de-al tău e?

— De-al meu e!

Afară am auzit glasul Evei.

— Hei, băieţi, băieţi, unde sunteţi?

— Or fi la vestiar! şi-a dat cu părerea Puica.

— Mă duc să văd! s-a oferit Stănuţa, sigur, cu gândul şi cu speranţa să mă găsească pe mine.

— Du-te şi opreşte-o! Să nu intre şi să nu mă vadă aşa! l-am rugat iar pe Radu.

— Mi-ar plăcea să te vadă, dar, în sfârşit…

A deschis uşa scârţâitoare a vestiarului şi a ieşit.

— Nu sunt decât eu aici.

— Nici Adrian? a întrebat Stănuţa. L-am văzut de la noi de la fereastră… acum mai bine de-o jumătate de oră, trecând încoace. Era cu tatăl lui…

— Îl cunoşti şi pe tatăl lui? s-a mirat Eva. Văd că te-ai introdus în familie.

Se făcuse tăcere. Clătinându-mă, m-am schimbat de haine. A venit nea Petrică.

— Cine te-a măcelărit aşa?

— Nimeni!

— Radu! a mers prietenul meu mai bătrân la sigur. Mă duc să chem miliţianul.

— Te rog, nea Petrică, nu mă mai chinui.

Nea Petrică, scoţându-mă prin uşa din spate, m-a condus până acasă, ţinându-mă de braţ.

☆

Cum m-o fi izbit, cum nu m-o fi izbit, dar, de pe urma bătăii cu Radu, am ajuns cam rău. Nea Petrică abia m-a urcat până sus în odaie. Maria, femeia de serviciu, a prins de veste. L-a înştiinţat pe tata. De la tata a aflat Melania. Aceasta a sunat doctorul. Doctorul, Salvarea.

Şi iată-mă sosit la spital.

Cineva însă, eu cred că nea Petrică, o fi şoptit ceva. M-a vizitat şi miliţia.

Bătaie? A, da' de unde! Au încercat să afle cine m-a bătut într-un asemenea hal.

— Leziune internă gravă, îi comunică Melaniei doctorul.

Este respinsă afirmaţia mea că m-am împiedicat, am căzut şi m-am lovit de bara aparatului de masaj. (Aparat abia adus de la atelierul unde fusese reparat, şi apoi lăsat – provizoriu – în vestiar.)

Este nevoie de operaţie.

— Te informez numai ca să ştii, îmi destăinuie doctorul, la contra vizită. N-ai fost lovit cu pumnul gol. Agresorul ţinea în mână un „box“ sau un alt obiect de metal.

Mă străduiesc să zâmbesc.

— Buruiana rea nu piere.

☆

Vară, uşa si ferestrele de la odaia mea deschise. Oltul – curios – curge pe sub ferestre. De când curge Oltul pe-aici? E cald.

— Silvia! strig pe fereastră. Silvia!

Şi, deodată, soarele nu-mi mai bate în ferestre.

Mă plimb cu Silvia de mână. Pe straturile de flori de la marginea trotuarelor, picăturile de rouă strălucesc.

Fugim. Fugim amândoi. Am ajuns pe o pajişte. Soarele arde toropitor.

Gonesc şi strig:

— Silvia!… Silvia!…

Am ajuns-o! O prind în braţe, cu faţa spre mine. Dar nu e Silvia. E Eva.

— Tu eşti? gâfâi.

— Eu, râde, nepăsatoare. Toţi băieţii din lume mă adoră. Şi tu… şi tu… Nu pe Silvia, nu pe Stănuţa. Pe mine… pe mine mă iubeşti… Accept să mă iubeşti, dar trebuie să renunţi la Silvia… Asta este suprema condiţie… Să renunţi la Silvia. La Silvia şi la Stănuţa.

Capul îmi huruie ca o morişcă. Huruie. Huruie. Oltul clipoceşte. Nu mai văd Oltul. Nici pe Silvia. Nici pe Eva.

Unde sunt? Ce e cu mine? Ce s-o fi întâmplat?

Pe frunte simt o atingere caldă. Mângâietoare. Catifelată.

Deschid ochii. E Silvia. Şi, puţin mai încolo mama…

— Silvia? Mamă? Voi sunteţi? Când aţi venit?

— A deschis ochii, uitaţi-vă!…

E glasul Silviei.

— De ce sunteţi atât de îngrijorate? întreb.

Dar nici Silvia, nici mama nu m-aud.

Silvia continuă să le arate mamei, doctorului şi asistentei ochii mei pe care-i simt grei. Grei ca de plumb. Nespus de grei.

Nici eu nu m-aud. Numai în minte m-aud.

— Silvia, mamă, când aţi venit?

Mama s-a aplecat, mă cuprinde de gât şi plânge

— Am ştiut eu că plecând de lângă mine o să se întâmple aşa…

Şi ea şi Silvia au pierit, însă, şi, din întunericul în care mă cufund, aud iar glasul Evei:

— Tu pe mine mă iubeşti, în toate fetele mă cauţi numai pe mine… Cu toate că eu nu te iubesc… te asigur că nu te iubesc…

Huruie, huruie, huruie.

☆

A trecut o săptămână de când zac în spital.

În primele zile, a locuit în rezervă cu mine şi mama care, anunţată telegrafic de cele întâmplate, se urcase în primul tren, împreună cu Silvia, şi sosiseră amândouă la Craiova încă în aceeaşi noapte.

Silvia dormea la rude. În fiecare dimineaţă venea la spital şi rămânea cu noi până seara.

Când au plecat, m-am simţit totuşi uşurat. Mama, cu grija şi temerile ei exagerate, mă obosea. Silvia plângea toată ziua:

— Te-ai bătut pentru o fată, lasă c-am priceput eu.

După ce ele au plecat şi am început să pot primi vizite, au venit aproape toţi colegii şi profesorii să mă vadă. Diriginta – domnişoara Manole, Gavriş, Alexandra Popaziu, Virginia Brăescu, Bita – de franceză, Florescu – de educaţie fizică, Ionescu – de literatură universală. Toţi mi-au făcut plăcere.

— Curaj! Curaj, Comănescu! m-a îndemnat profesorul Gavriş. Vom recupera totul. Mă ocup eu de dumneata.

— Şi eu! m-a asigurat atât de simpaticul profesor Ionescu, Universalul.

— Toţi o să-l ajutăm. Te vom ajuta! m-a asigurat, în concluzie, diriginta. Eşti tânăr, sănătos, ai să te faci repede bine. Şi cu lecţiile te pui tu repede la punct.

Mircea m-a vizitat împreună cu Puica şi Dana.

— Ce faci, bătrâne? Scoală-te, domnule, odată, că se apropie la tenis etapa finală.

— Şi examenul de bacalaureat! m-a mângâiat pe obraz Puica

— Te aşteptăm, te aşteptăm cu toţii, m-a asigurat şi trădătoarea Dana, zvârcolindu-şi codiţele de pe un umăr pe altul.

Într-o după-amiază, a venit Stănuţa. Aveam în ziua aceea nişte dureri cumplite în regiunea ficatului.

Ochii ei iscoditori cercetau încăperea.

— Şi stai aici singur?

— Singur.

— Auzisem că mama ta şi-o fată din provincie…

Doamne, cum de le află pe toate fetele astea?

Tac. Tace şi ea.

— Au plecat de mult?

— O, sigur.

— Nu se mai întorc?

— Fireşte că nu. Trebuie să mă fac eu bine… Să ies din spital. Să…

Era drăguţă Stănuţa. Mie însă nu mai îmi plăcea. Mi se părea prea slabă. Ochii insuficient de expresivi.

— Dragul meu… Glasul ei tandru mă învăluia mângâios. Să ştii, m-am hotărât… Pentru viitorul nostru comun…

— Viitorul nostru comun?

— Nu vrei să fiu, după ce ne terminăm studiile, soţia ta?… M-am gândit că…

Uşa s-a deschis. Eva.

Stănuţa, care se lăsase în genunchi lângă patul meu, a sărit în picioare:

— Eva?

— Scuzaţi, vă deranjez?

— Nu… nu…

Stănuţa s-a uitat întrebătoare la mine. Eva parcă dansa pe picioarele lungi. Din ochi însă, vizibil, îi ţâşneau fulgere. În mână ţinea un buchet de flori, desigur din grădina lor. A surâs zeflemisitor:

— Nu mi-am închipuit că sunteţi şi-aici amândoi?

— Adrian şi cu mine… a şoptit Stănuţa.

— Greşeala n-o să se mai repete.

Mi-a pus pe noptieră bucheţelul de flori, legat într-o panglicuţă de mătase, şi a plecat.

Stănuţa devenise palidă:

— Te vizitează des?

— Nu m-a vizitat niciodată!

— Jură!

— Jur!

— Şi ce i-o fi venit aşa… dintr-o dată şi de ce-o fi plecat pe nepusă masă?

— Zi-i Eva şi pace!

— Crede că i se permite orice! Ţie-ţi place?

— Mie? Sigur că da. E o colegă bună…

— Nu asta te-am întrebat.

— Dar ce?

— Ştii tu bine… Aşa… ca fată, ce părere ai?

— De Eva?

Ocoleam răspunsul.

— De Eva.

Noroc că tocmai venise ora de masă.

— Vă rugăm, vizitele s-au terminat. Asistenta de serviciu era intransigentă. Bolnavul trebuie să mănânce. Are regim special. Şi să se odihnească.

Stănuţa continua să cerceteze încăperea de parcă s-ar fi aşteptat să mai zărească vreo urmă din Eva pe undeva.

— Şi când te mai pot vizita?

— Când vrei.

☆

A venit, în sfârşit, să mă vadă şi Radu. A venit singur la o oră când vizitele erau interzise. A intrat cine ştie cum. Poate o fi dat un bacşiş.

Înalt, ciolănos, voinic, negricios şi cu părul creţ. S-a oprit în uşa rezervei, neştiind dacă-i îngădui să intre sau nu.

În mână ţinea şi el un bucheţel de flori.

— Lasă-le pe măsuţa de-afară, de lângă uşă! l-am poftit.

— De ce? Sunt pentru tine.

— Lasă-le afară.

A lăsat florile afară pe măsuţă şi a intrat. Prinsese curaj. Deasupra nasului i se vedea ceva ca un fel de pată roşie. Am sperat să fie urma pumnului primit atunci în obraz, de la mine. Dar dacă era numai semnul unei lovituri de minge? Nea Petrică (bătrânul meu prieten, care mă vizitează zilnic de când am intrat în spital), mi-a povestit că Radu se antrenează ziua şi noaptea. Vine şi pe ascuns la antrenament. Învaţă, meditează, se antrenează. Vrea să iasă peste tot primul. Este atât de ambiţios încât va izbuti.

— Şi mie-mi pare rău! Îmi pare nespus de rău pentru tine, mă plânge nea Petrică. Mai ales după ceea ce numai eu ştiu că ți-a făcut.

— Nu i-ai şoptit nimănui nimic, nea Petrică, aşa cum te-am rugat?

— Nimănui, mai e vorbă!

Nea Petrică şi-a pus palma pe inimă, în semn de asigurare şi jurământ. Dar eu ştiu, se vede bine din ochii lui cinstiţi, că mă minte. Nu cred să-l fi răbdat inima să nu spună. Mai ales că are atâta ciudă pe Radu.

— Ăsta e omul care va şti să ajungă în viaţă director! (Pentru nea Petrică funcţia de director este tot ce poate fi mai sus). Să mă comande pe mine, pe tine sau pe alţii.

— Să-i fie de bine!

— Ba să nu-i fie deloc de bine. Ah! Că n-am eu un ac de cojocul lui şi nu m-ai lăsat atunci să anunţ miliţia. De ce nu m-ai lăsat?

— Pentru că nu vreau să afle nimeni că am fost bătut de Radu, până când… până când…

— Până când n-ai să-l baţi şi tu?

— Până atunci. Dar nu cum crezi dumneata, ci altfel.

— Şi nimeni-ul ăla se cheamă domnişoara Eva? Am rămas trăsnit. Aşadar, nea Petrică ştia? Dacă

ştia el, poate că-şi dădeau seama şi alţii. Pentru domnişoara Eva te-a bătut?

Am dat uşor, afirmativ, din cap (căci numai lui puteam să-i mărturisesc adevărul).

— Este un tânăr lipsit de… lipsit de…

— De scrupule?

— … de scrupule… sau cum naiba se spune.

Şi iată-l pe Radu, cel fără „scrupule”, în faţa mea, pe scaun.

— Adriane, îţi mulţumesc… Pentru că nu m-ai reclamat. De altfel, continuă el, probabil şi ca să mă stimuleze în hotărârea luată, eram sigur că n-ai să faci asta. Nu eşti tu băiatul ăla.

— Sunt cavaler, nu?

— De ce-ţi baţi joc? În definitiv, eu m-am purtat cu tine ca-ntre bărbaţi. Îmi arată pumnul ciolănos: Când te-am izbit, mi-am făcut datoria şi, înainte, te-am prevenit.

— M-ai prevenit. Şi-acum fă-mi plăcerea, fii cavaler şi ieşi.

— Mă goneşti?

— Da.

— Asta înseamnă că mă sileşti şi pe mine să rămân în gardă.

— Poţi rămâne cum vrei. Numai să ieşi afară mai iute.

Pesemne că mă uitam la el într-un asemenea chip, că s-a grăbit spre uşă cu spatele.

☆

Tata vine şi el la spital de două sau chiar de trei ori pe zi, cu toate că l-am rugat mereu să nu se mai frământe şi să-şi vadă de treburi.

— Atâta băiat am! îmi spune, cerându-şi parcă mereu iertare faţă de mine.

A slăbit mai mult. Hainele îi spânzură, lăbărţate. Fălcile i s-au lăsat. Şi, văd bine, îl roade pe dinăuntru ceva.

Astăzi l-am rugat pe doctor să-i permită tatii să doarmă la mine. Se află în odăiţă încă un pat, acela pe care dormise şi mama.

Seara, după ce şi-a fumat, la fereastră, luleaua, a început să mi se destăinuie:

— Melania mă înşeală. (Era să sar, de uimire, din pat.) După ce s-a prăpădit fetiţa, s-a schimbat. A devenit iritabilă, certăreaţă. Viaţa alături de ea mi se pare un infern. N-aş fi crezut…

De undeva, din partea de jos a spitalului, deoarece rezerva în care sunt internat se află la etaj, au răsunat ţipete. Vreun bolnav aflat în criză.

— Ce s-o fi întâmplat cu ea, nu pot să pricep, continuă tata. De-afară, prin fereastra deschisă, vine un miros proaspăt, de verdeaţă crudă. Caisul, ale cărui ramuri înmugurite îmi zâmbesc vesele, decum se luminează de ziuă, îmi trimite aromele sale. S-a făcut rea! De ce s-o fi înrăit aşa?

Eu mă gândesc la Radu. Pe Radu necazurile trebuie să-l fi înrăit.

Tata continuă să mi se jeluiască – tocmai mie? – despre Melania lui. Nu te mai tot jelui că nu mă impresionezi!

Mă fac că-l compătimesc (mă fac? mi se pare că, pe undeva, puţin îl şi compătimesc, însă atât de puţin, că reuşesc, în timp ce el mi se jeluieşte, să mă menţin în sfera preocupărilor şi gândurilor mele.)

— Şi tu de unde ai aflat?

Tata s-a lungit în pat, ţinându-şi mâinile sub cap. Aşa cum stă şi slab cum a devenit, îmi pare mai mic decât îl cunoşteam. Poate s-a mai şi micşorat în adevăr. Se spune că, de la o anumită vârstă înainte, oamenii scad în înălţime.

— Pot să-mi aprind luleaua fără să mă mai duc la fereastră?

El ştie că-mi face rău. Ştie că una din cele două leziuni o am la plămâni. Dar dacă este vorba de „durerea” lui, atunci nu mai contează nimic! Ce importanţă are că-i sunt fiu? Un fiu pe care pretinde că-l iubeşte. Cum să numesc această stare sufletească? Răutate? Nu. Aceasta nu e răutate. Egoism? Da. Egoism. El înainte de toate. Necazurile lui. Bucuriile lui.

— Aprinde-ţi.

Fumul se târăşte într-o şuviţă subţire, albastră, către fereastră. Bine că este cel puţin fereastra deschisă. Cu toate astea a şi început să mă înece. Tuşesc. Tata îşi dă seama şi stinge luleaua.

— Am primit un telefon. Pe urmă o scrisoare anonimă.

— Dar sigur, cu ochii, nu te-ai încredinţat!

— Cum s-ar putea aşa ceva? Tata râde amar, şi parcă puţin lubric.

— Cu ea ai stat de vorbă?

— Am stat.

— Şi?

— Fireşte, neagă!

— Atunci?…

— Am intuiţia…

— Intuiţia? Asta nu-nseamnă nimic.

— Înseamnă foarte mult.

— Crezi?

— Sunt convins.

Tata se dusese la fereastră. Fuma din nou şi nu se mai gândea să-mi răspundă. Îl decepţionasem. Era clar.

Cu ajutorul Stănuţei, care mi-a adus toată vremea la spital temele, sunt cu materia la zi.

M-am reîntors acasă. Profesorul Gavriş face cu mine pregătirea făgăduită. Nu vrea ca eu, discipolul în care şi-a pus atâtea speranţe, să-l dau de ruşine. Mă vizitează în fiecare dimineaţă, la fel ca nea Petrică.

Repetăm cursul de limba şi literatura latină de la un cap la celălalt şi treaba merge strună. Cum aş

putea să-l răsplătesc vreodată pe omul acesta? Deşi el nu s-aşteaptă la nicio răsplată.

Datorită lui n-am niciun fel de teamă. Şi nu numai pentru examenul de bacalaureat (examenul de bacalaureat e numai o floare la ureche), ci pentru acela de admitere la facultate.

Stănuţa nu mai dă pe la mine de când m-am întors acasă. În schimb vine Mircea. Mircea-mi aduce notiţele şi-mi comunică indicaţiile profesorilor la recapitulări.

M-am coborât din pat; dar, când încerc să mă las pe picioare cu toată puterea, simt o durere atroce în partea de sus a stomacului.

Pe bucăţica de acoperiş din faţa ferestrei, s-a adunat un stol întreg de vrăbii. Printre ele, recunoscătoare, se găseşte şi mica mea prietenă de astă iarnă. Fac o gălăgie infernală.

— Şi Stănuţa de ce nu mai vrea să vină?

— Poftim? Mircea avea o mutra hazlie. Tu mă-ntrebi pe mine? Eu să te-ntreb pe tine!

— Ce vrei să spui?

— Exact acelaşi lucru. Că Stănuța nu mai vrea să vină. Şi numai tu ştii de ce!

— Habar n-am de nimic!

— Habai n-ai de nimic? Eh! Mă faci să mor de râs. Doar nu vrei să-mi spui?…

— E o colegă drăguţă. Delicată. Atentă. Însă încolo…

— Dana ne-a povestit că atunci… la Predeal… v-a găsit…

— Cum ne-a găsit?

— Ce mai vorbă lungă, strângându-vă în braţe.

— Ceva cu totul nevinovat.

— Pe cuvânt de onoare?

— Pe… N-am niciun interes.

— Şi noi care credeam…

— Ce credeaţi?

— Credeam!… Şi, totuşi, Adriane, ai început să faci victime, ce mai încoa şi-ncolo! Recunoaşte!

Îi arăt beţele în care mă sprijin:

— Uită-te la mine şi vezi-l pe Barbă-albastră în carne… şi cârje!

☆

Grădina „1 Mai“. Dac-aţi vedea-o! Eu o priveam şi-aşa, de la mansardă. Dar nu este tot una, v-o jur. Din fotografii sau privită de sus este încântătoare. Dar când te plimbi pe aleile sale este cu totul altceva. Undele havuzului uşor încreţite sunt mai albastre decât cerul. Florile privesc, încântate, lumea.

Mă aşez pe o bancă. Mă întind. Îmi dezmorţesc oasele înţepenite după atâta zăcere. Şi scot din servietă „Proza narativă latină”. Dispun de două ceasuri bune pentru „Nopţile atice” ale lui Aulus Gellius. Sau pentru a înţelege ce înseamnă influenţa retoricii cultivate de mişcarea celei de-a doua sofistici în limba şi literatura latină, aşa cum mi-a demonstrat-o profesorul Gavriş.

☆

Mi-am întocmit un program riguros. Gimnastica de dimineaţă. Şcoala. Masa şi o scurtă odihnă la prânz. Orele de studiu, de meditaţie (duminica, programul este puţin schimbat, datorită faptului că nu mă duc de dimineaţă la liceu, plec în schimb la facultate, unde s-au organizat, de asemenea, meditaţii). Plus orele de antrenament la tenis.

La tenis, sub directa pregătire a profesorului Florescu, în vederea campionatelor inter-şcolare, am reluat, după zăcerea asta neplăcută în spital, exersarea tuturor mişcărilor şi figurilor, începând de la priza rachetei, lovitura de pe partea dreaptă, lovitura de pe partea stângă, lovitura din voie, lobul, smeciul (mai ales smeciul, care mi-a dat şi continuă să-mi dea bătaie de cap) şi stopul.

Am impresia că merge bine. Îmi dau seama de acest lucru după figura lui nea Petrică, pe care,

datorită mobilităţii si anarhiei muşchilor obrazului, poţi citi orice, ca într-o carte.

— Bravo! îmi şopteşte. Bravo. Ah! De l-ai bate şi pe ticălosul acela.

Încetul cu încetul braţele mi se dezleagă din nou, ba parcă am impresia că boala (sau poate inactivitatea impusă), oricât ar părea de curios, mi-au creat un fel de dispoziţie aparte, o poftă nebună de-a juca

Mingile îmi zboară, de parcă ar ţâşni direct din rachetă. Au o anumită prospeţime, o spontaneitate aparte, ceva cu totul deosebit, pe care nu-l aveau înainte.

Am consultat şi medicul. Acesta mi-a dat o explicaţie aiurea, legată nu atât de muşchi, cât de psihic, pretinde el. Poate o fi aşa. Naiba ar putea să-şi dea seama. Cert este că amândouă mâinile se mişcă atât de degajat şi cu atâta precizie că mă uimesc şi eu. Şi ochiul parcă-mi este mai atent, mai sigur. Constat asta la smeci. Altfel apreciez în ultima vreme mingile venite de la adversar, decât înainte. Îmi dau mai bine seama, după traiectoria lor (ţineţi încă minte cred, despre ce mă plângeam!), dacă vor cădea în teren sau în afara acestuia.

— Aşa, bine. Un punct, notează arbitrul.

Radu e înfuriat, dar mâinlie îi sunt parcă împleticite. E verde. Alt punct. Alt punct. A fost un „out“ A atins cu corpul mingea. Ghem.

— Avantaj Adrian!

De câte ori joacă acum îl văd tot mai stângaci. Are complexe? Galeria m-aplaudă. Glasul Evei, al Stănuţei, al lui Mircea mă stimulează. Încep să înţeleg că, de fapt, Radu, cu toate calităţile sale incontestabile, n-a fost simpatizat, în realitate, prea mult, niciodată. Gloria sa de polisportiv de prima categorie i se clatină. El însuşi începe să aibă o anumită teamă de mine. Ce năvalnic au înflorit copacii în toate nuanţele de verde. Cât de vesel ciripesc vrăbiile! Izbesc. Şi de câte ori izbesc

mingea, am impresia că-l lovesc pe Radu. Atât de rău m-am chinuit din cauza lui! Atât m-a umilit şi m-a jignit! Şase jocuri. Setul. Am câştigat meciul. A fost o bătălie pe viaţă şi pe moarte. O bătălie de prestigiu. Şi iată, l-am întrecut pe Radu. Cât se mai bucură nea Petrică!

Mă îmbrăţişează. Îmi aduce prosopul la duş, joacă săracul tontoroiul în jurul meu (cu piciorul lui beteag) ca un flăcău de douăzeci de ani.

Aerul mi se pare tare ca un vin bun. Fac ultimele mişcări de gimnastică indicate înainte de-a părăsi terenul.

Afară mă aşteaptă prietenii, cei care m-au aplaudat, au fost de partea mea. Mă însoţesc în triumf. Sunt omul victoriei, deci al zilei. Radu a plecat ca un câine ciomăgit zdravăn, cu coada între picioare. Trufia nu-i îngăduie să mă mai suporte în preajmă. Nu suferă compătimirea sau mila. Îi admir, de fapt, această trufie. E bărbătească. Pe mine, victoria am impresia că mă îmblânzeşte. Încep, în sinea mea, să renunţ la ideea unei răzbunări brutale, aşa cum o hotărâsem în timpul lungilor şi chinuitoarelor zile de spital. În fond, repet, înclinaţia spre parvenitism a lui Radu cred ca se datoreşte în mare parte situaţiei lui grele familiale, care l-a înrăit, l-a făcut dur, rapace, i-a dăunat caracterului, silindu-l să cugete cum ar putea ajunge mai repede sus. Parcă, într-un anumit fel, îl şi compătimesc.

Eva mi s-a agăţat, colegial, însă în realitate posesiv, de braţ. Sub privirile mânioase şi indignate ale Stănuţei.

— Haide să ne plimbăm!

Stănuţei îi tremură buzele:

— Eu mă duc acasă, mai am ceva de citit!

— Nu vrei să te însoţesc? îi cere voie Mircea.

Am rămas numai eu cu Eva! Am ajuns, ca de obicei, în parc.

Trecem pe lângă busturile lui Eminescu, Arghezi şi Brâncuşi. Dincolo, în cimitirul

Ungureni, îşi doarme somnul de veci nefericitul Traian Demetrescu. Căutăm copacul pe a cărui coajă acesta şi-a scris, într-o zi de toamnă, cunoscutele versuri. Îl găsim. Găsim şi banca veche, aflată alături de copac. Pe ea a stat de-atâtea ori, aşteptându-şi, nerăbdător, iubita.

Ne-am aşezat amândoi pe bancă şi Eva mă priveşte de parcă m-ar vedea pentru întâia oară.

— Adrian, mai avem de stat împreună atât de puţin şi va trebui să ne despărţim.

Fac pe nepăsătorul.

— *Nihil quod orturn sit aeternum esse potest.*

— Nimic nu poate fi veşnic, odată ce s-a născut, traduce, cu o oarecare şovăială, Eva. Din cine e?

— Cicero!

— Nu-mi place Cicero! Nu mi-a plăcut niciodată. Tot ce e retoric, discursiv, mă enervează. Mi se pare că nu e destul de sincer. Sinceritatea cere naturaleţe, nu retorism. Şi tot ce este discursiv, după părerea mea, nu poate fi, pe de-a-ntregul, sincer. Se întristase.

— Ce e cu tine?

Şopteşte:

— Aşa e tata!

Am rămas încremenit:

— Tatăl tău? Un om atât de…?

— Un om atât de… cum spui tu. Are, într-adevăr, calităţile pe care i le cunoşti. În profesia lui este un as. Crede în ceea ce face. În viaţa particulară însă…

— Eva, mă derutezi! Pentru tatăl tău mi-aş fi pus mâna-n foc. Ce se-ntâmplă cu el?

— În faţa mea nu mai are autoritate. I-am spus-o.

— De ce? Explică-mi!

Eva îşi plecase capul.

— Marcheza!

— Marcheza? Ce e cu ea? Nu cumva?…

— A fost şi pentru mine o lovitură. Într-o zi, când era plecată la o lecţie, căutând ceva despre

care ştiam că numai la ea în sertar putea fi, am găsit o scrisoare. Vocea i se stinsese, chipul frumos i se umbrise. Scrisoarea era de la tata…

O vedeam îndurerată. Am cuprins-o pe după umeri, rugând-o să se liniştească şi să nu-mi povestească mai departe.

Dar ea a continuat:

— În scrisoare, tata i se plângea de nenorocirea vieţii lui alături de mama… I se plângea de mama, închipuieşte-ţi… Şi, pentru mine, mama… Ochii i se umeziseră. E-adevărat că boala… Dar fiecare din noi este dator să-şi suporte destinul. Tu ce crezi?

— La fel ca tine, Eva… Sunt însă unele situaţii… am încercat, fără convingere, s-o consolez într-un anumit fel, când omul…

Eva însă şi-a urmat gândurile:

— Am bănuit numaidecât că tata mai avusese asemenea corespondenţă sau chiar discuţii pe faţă cu Marcheza. Şi că Marcheza…

Tăcuse.

— O crezi pe Marcheza vinovată?

— Nu ştiu. De la ea nu poţi scoate absolut nimic. Iar tata, când l-am întrebat, mi-a răspuns că o consideră pe Marcheza ca pe-o soră. S-a sfătuit în scris cu ea şi-atâta tot. Nu s-a întâmplat altceva nimic.

— Poate că aşa şi este.

— Marcheza a fost, înainte de orice, prietena mamei. Şi tocmai ei să-i scrie aşa despre mama?

— Cred că tocmai ei… Nu mi se pare deloc curios…

— Şi dacă el a urmărit, în realitate, altceva? Şi dacă Marcheza?… Oricum, un om care săvârşeşte o asemenea faptă, când predică morala desăvârşită, nu ştiu dacă mai merită încrederea copilului său.

— Toate sunt numai presupuneri, Eva.

— Bazate pe o realitate concretă. Şi tata care ţine discursuri. Frumoase, însă discursuri. Înţelegi acum de ce nu-mi place Cicero?

Uite-o pe Eva aşa cum nu o cunoşteam. Frământată, chinuită de îndoieli şi nelinişti. Deşi, în ce mă priveşte, eu cred că tatăl ei i-a spus adevărul.

— Adrian, tu să nu mă minţi! a izbucnit deodată, impetuos, Eva, strângându-mă de braţ. Să fii cu mine sincer.

Cine îmi mai spusese cuvintele acestea?

Silvia!

Simt o strângere de inimă.

Silvia. Cum de am uitat-o? Cum de am putut s-o uit pe Silvia?

— Adrian, te-am rugat ceva. Nu mi-ai răspuns.

— Da, Eva! Te ascult.

Capul îmi vâjâie. Ce diferenţă este între comportarea mea şi aceea pe care Eva o blamează la tatăl său?

— M-ai ascultat, dar nu mi-ai răspuns. Să nu mă minţi niciodată!

— Nu, Eva.

Se vârâse aproape cu totul (şi se făcuse mică) în umărul meu.

Treceam peste podul suspendat. Priveam măreţia acestui uriaş parc, unic în ţară. Jos, în Valea Fetei, un soldat şi-o ţărăncuţă se strângeau în braţe. Până să-şi împlinească flăcăul stagiul militar, fata, mistuită de dor, venise, probabil din satul ei să-şi vadă iubitul.

Ne coborâm şi noi spre pârâu. Ajungem intr-un loc unde apa clipocea într-un fel de cuibar împodobit cu flori. Eva ia apă în pumni şi îşi stropeşte obrazul.

— Hai să ne sărutăm, ca soldatul acela cu fata!

Surâde. Îi sărut surâsul şi îi sorb picăturile de apă reci de pe buze.

Plecăm mai departe, râzând.

Trecem prin grădina zoologică, unde o căprioară tărcată, cu ochii umezi, parcă ne întreabă de ce-i stânjenim tihna. Un păun îşi desfăşoară coada incredibil de mare. Pictată cu zeci şi zeci de ochi.

Berzele clămpănesc mulţumite. Şi, de jos, din adăpostul lor adânc, se aud mormăind urşii.

— Vrei să bem un pepsi?

— Vreau!

Ne îndreptăm, grăbiţi, spre barul de la „cetate“. Luăm loc la o masă, străjuiţi, de pe pereţi, de suliţe, halebarde, topoare şi făclii medievale.

Ospătarul ne serveşte.

— Şi un coniac? Un coniac mic? ne întreabă el, insinuant.

Are o figură unsuroasă, lată, dezgustătoare, cu, probabil, multă experienţă în materie de tineri îndrăgostiţi ce vizitează barul.

— Nu ne trebuie nimic altceva decât un pepsi, zâmbeşte, nevinovată, Eva.

Ţinindu-ne de mână, pornim spre lac.

Bărcile, proaspăt vopsite, lucesc în soare. Inelele de metal ale vâslelor, oglindite în apă, scânteiază orbitor. Flori, flori, peste tot. Albe, roşii, albastre. Au înflorit şi lalelele.

— Lalele, lalele, frumoasele mele lalele! începe să cânte, în surdină, Eva.

Amândoi am izbucnit, din nou, în râs.

Ne plimbăm pe lac. Vâslesc. Eva e ca un copil în vacanţă. Poartă o fustiţă scurtă, albă şi o flanelă subţire cu un bolero bej. O petală de floare roz i s-a agăţat în păr.

— Adrian! Ştii ce mă gândesc? Că aş putea fi pentru tine un fel de Nausicaa.

— Ce-ai spus?

— Nausicaa.

— Atunci şi eu sunt pentru tine Ulise… Las vâslele puţin, ca să pot râde în voie de comicul ideii: Ulise.

— Şi viaţa te-a azvârlit pe tărâmul acesta…

— Pe ţărmul Jiului?

— Nu râde. Orice ţărm poate fi al unei mări furtunoase…

— Devii patetică. Mă faci să mă-ncred.

— Încrede-te.

— Spui tu asta?

— Spun. Şi am să-ţi destăinui ceva care o să te uimească. În noaptea din ajunul începerii şcolilor, când ne-am cunoscut am avut un vis. Visam că dansam cu un tânăr…

— Ideile tale cu dansul. Mai bine, decât artistă, te-ai face dansatoare.

— M-am gândit şi eu, însă e prea târziu… Pentru aşa ceva ar fi trebuit să mă duc la şcoala de balet de mică…

— Şi… spune mai departe, ce ziceai c-ai visat?

— Dansam cu un tânăr. Si tânărul avea, asa îmi amintesc acum, chipul tău.

— Asta e prea de tot, Eva, glumeşti.

— Nu, nu. Şi Nausicaa, m-am gândit mult, a avut un vis…

— I-a apărut în vis Atena. Stai, cum sunt versurile?

— Le ştii pe dinafară?

— Ţi-am spus că am o blestemată de memorie… mai ales la versuri… Iar Odiseea, pentru mine…

— Nu vrei să mi le reciţi?

— Eva, tu crezi în vise? am schimbat vorba.

— Cred, mi-a răspuns.

O altă barcă trecuse pe lângă noi. Un tânăr ţinea un aparat de radio cu tranzistori în mână. Cânta, cu vocea ei semibărbătească, o cunoscută cântăreaţă de muzică uşoară. Am lăsat să se depărteze barca.

— Ăştia doi sunt certaţi, am auzit o voce.

Recită, hai. Recită, mă îndeamnă, nerăbdătoare, Eva.

Am făcut apel la memorie, care dm fericire a funcţionat admirabil:

„Ulise se socoti o clipă la genunchii copilei cea cu ochi frumoşi să cadă…“.

Eva mă privea uimită.

— Mai departe, mai departe… Tăcusem. Continuă, m-a rugat ea.

Barca se oprise lângă malul opus debarcaderului, acolo unde sălciile se pleacă deasupra apei, formând un fel de lăcaş parcă anume alcătuit pentru a putea să spui la adăpostul lui cuvinte sau versuri de dragoste. Prin frunzişul sălciilor se cernea soarele.

— Eva!

— Continuă! Continuă!

— „Privindu-te, uimirea mă cuprinde. / În Delos doar văzui aşa un lujer / De finic care fraged răsărise / Pe lâng-altarul zeului Apolon. / Căci eu, urmat de oameni mulţi, şi-acolo / Umblai, un drum ce-avea să-mi fie-n urmă / Izvor de multe-amintiri. / Cum văzut-am mlădiul copăcel, uimit în faţa-i / Am stat eu îndelung, că n-a fost altul / Mai gingaş din pământ crescut ca dânsul. / Aşa uimit şi-nmărmurit, fecioară, / Privesc şi-n faţa ta, şi mă cutremur...''

O adiere uşoară şi înmiresmată îi răvăşise Evei părul.

— Mai departe, murmură ea.

— Ajunge.

— Adrian.

Se apleca şi-mi prinse mâna.

— Îţi mulţumesc. Apoi după un timp: Te-ai gândit la mine, la întâlnirea noastră?

Barca de adineauri se apropia din nou. Un vlăjgan într-un flanel roşu şi cu plete lungi, încreţite, ca de fată, pe umeri, vorbind tare, le spunea celor care erau în barcă alături de el o glumă vulgară. Aparatul cu tranzistori urla. Eva rămăsese pe gânduri. Nu auzise gluma şi nici nu-l zărea pe vlăjganul care, în exclamaţiile de admiraţie ale celorlalţi pentru curajul lui. Îi trimitea cu-o palmă lată şi butucănoasă, bezele.

M-am uitat la ceasul brăţară. Am tresărit. Întârziasem cu peste zece minute.

— E vremea să ne-ntoarcem.

Am coborât, am părăsit parcul şi, încet, luând-o, ca deobicei, pe Calea Unirii, ne-am îndreptat spre

locuinţa ei. De după colţul cu Bulevardul Mihai Viteazul mi s-a părut că-l văd, în spatele unui copac, pe Radu. Se uita după noi.

Eva mă prinsese din nou de braţ şi stătea strâns lipită de mine.

☆

La mine în odăiţă, aşezat pe pat, fumându-şi nervos luleaua, tata.

— Ce s-a-ntâmplat?

— Am prins-o pe Melania!

— Unde-ai prins-o?

— Am urmărit-o. A intrat într-o curte. Un bărbat, un puşti cam de vârsta ta…

— Nu sunt puşti, i-am replicat indignat.

— … am aflat că e şofer… un simplu şofer, închi- puieşte-ţi… i-a deschis uşa…

Îşi lăsase în palme fruntea, copleşit de ruşine.

— Un şofer e si el om.

— O fi, dar e nevasta mea… si eu…

— Poate s-o fi dus acolo cu trebuia…

— Am privit pe fereastră… Fără nicio ruşine…

Se cocoşase. Îl bătea Dumnezeu. Aşa merita. Dar oare merita?

L-am atins pe umăr:

— Tată! Ce naibilor, eşti om în toată firea. Cine pierde mai mult e ea… Poate…

Mă gândeam să-i propim să se întoarcă la mama. S-o roage să-l ierte. Deşi nu ştiu dacă mama, în îndârjirea ei, l-ar ierta. Uite soarta cum ştie să le orânduiască pe toate!

— Tată, tată, haide ridică-ţi fruntea şi lasă!…

☆

Melania s-a plâns miliţiei că tata, învinuind-o pe nedrept de adulter, ar fi bruscat-o. A avut loc o anchetă, penibilă. M-au chemat şi pe mine la interogatoriu. Am răspuns că tata nu mi-a povestit

nimic, în ce priveşte raporturile dintre el şi fosta lui familie, adică mama, unchiul etc., acestea constituie o chestiune particulară. Îi rog să nu amestece unele cu altele. Puteam să nu fiu solidar cu tata într-o împrejurare ca aceasta? Chiar dacă el s-a purtat cu mama aşa cum s-a purtat!

Deocamdată Melania şi tata s-au separat. Fiecare doarme în altă cameră. Mâncare pregăteşte femeia de-o parte pentru Melania şi de alta pentru tata şi mine.

Urmează să ne şi mutăm, deoarce apartamentul în care locuim este proprietatea personală a mamei Melaniei. Tata s-a adresat, de altfel, spaţiului locativ solicitându-i două camere cu chirie, dar, potrivit procedurii juridice, nu i s-a aprobat. Şi nu i se va putea aproba decât după pronunţarea sentinţei de desfacerea căsătoriei.

Ce uşor şi fără probleme s-a descotorosit tata de mama şi ce greu îi vine, de astă dată, să se despartă de Melania.

Melania mi-a trimes vorbă că ea personal nu are nimic cu mine. Pot rămâne în casa ei cât vreau şi după despărţirea de tata. Ce are ea cu tata e una. Iar eu (după opinia ei) sunt alta (ori altul, nu ştiu cum să mă exprim mai bine).

Mersi, treaba aceasta n-am s-o fac niciodată. Poate să mă linguşească ea cât pofteşte. Pentru mine a fost şi va rămâne o intrusă, o străină, care i-a adus nenorocirea mamei.

Cred că propunerea aceasta mi-o face, cu speranţa că, rămânând acolo, în casă, voi putea fi, la un moment dat, o punte de împăcare între ea şi tata.

I-am vestit despre această întâmplare (adică despre probabila despărţire definitivă a tatei de Melania), printr-o scrisoare discretă, pe unchiul, întrebându-l dacă n-ar fi momentul potrivit să întreprindem ceva pentru ca mama să se împace cu tata şi viaţa lor familială să se reia aşa cum a fost înainte.

Unchiul, despre care abia cu prilejul acesta am aflat că fusese avansat locotenent-colonel, mi-a răspuns ritos să nu-mi bag nasul unde nu-mi fierbe oala. Şi-a adăugat că el unul, în calitate de frate mai mare, nu şi-ar mai da pentru nimic în lume consimţământul ca mama să se împace cu un aventurier ca tata. Că tata este un om de nimic, i-a încurcat viaţa mamei, a deziluzionat-o, după cum se vede, şi pe Melania, şi ceea ce păţeşte este mult prea puţin faţă de faptele lui… mârşave.

Mama mi-a trimis şi ea o scrisoare:

„Dragul meu, te rog să nu discuţi cu tata despre mine absolut nimic."

Bine, domnule şi doamnă, eu nu mă mai amestec. Dar să nu mă mai amestecaţi nici voi. Mama mi-a dat, la plecare, o mie de recomandări (unchiul la fel), iar tatei, în necazul acesta, i-am devenit confident. Deci voi mă solicitaţi atunci când vă convine, când aveţi interes şi tot voi mă daţi la o parte când am şi eu o idee şi când vă fac o propunere.

Ia să-mi văd mai bine, frumuşel, de treabă, să-i las să-şi spargă capul aşa cum or şti, şi să nu mă mai gândesc decât la viitorul meu.

Profesorii s-au comportat faţă de mine cu mult mai generos decât mi-aş fi putut închipui. Fiindcă rămăsesem în urmă cu examinările, mi le-au eşalonat pe zile. Aşa încât situaţia, cu toate că avusesem atâtea absenţe (bineînţeles, motivate), s-a pus în ordine. Nu mai avem decât o lună şi ceva de studiu (mai bine-zis de recapitulări) şi-am terminat. Voi fi absolvent de liceu. Aooi bacalaureat Şi, daca voi reuşi la facultate, student.

Eva va da examen la teatru, secţia actorie. Mircea vrea să devină regizor. Stănuţa plănuieşte să ajungă medicinistă, să fie doctoriţă. Iar Radu, renunţând şi la chimie, va concura (şi va intra cu siguranţă, între primii) la educaţia fizică.

Şi astfel vom porni fiecare pe câte un alt drum.

Ne-am întâlnit. Aşa e în viaţă. Acum ne despărţim. Şi cine ştie câţi dintre noi ne vom mai revedea!

Dar ce se va petrece între mine şi Eva?

Între mine (îmi vine să surâd) şi Nausicaa!

„ Te rog, domniţă, în genunchi. Eşti zână ori muritoare?… Aşa uimit şi-nmărmurit, fecioară, privesc şi-n faţa ta, şi mă cutremur."

Deocamdată ne întâlnim în oraş, în fiecare zi. Aceste întâlniri, una mai plină de surpriză decât cealaltă, mă fac să trăiesc într-un fel de beţie continuă. Lumea este plină de lumină şi de culoare. Totul îmi pare armonizat pe muzică. Iar Eva este în fiecare zi alta (în înţelesul cel bun al cuvântului).

☆

Curţile răsună acum de loviturile bătătoarelor în covoare. Gospodine vrednice, legate la cap cu baticuri, în balcoane, la ferestre, se văd făcând curăţenia de primăvară.

Bărbaţii, grăbiţi, în mâini cu sacoşe, aleargă după miel, ouă, vanilie sau drojdie de bere, după vin şi tot ce mai trebuie.

Tatăl Evei este ocupat până peste cap cu o nouă monumentală construcţie şi cu un nou şantier, despre care ziarele scriu articolele cele mai elogioase cu putinţă. Mama ei pare, însă, ca deobicei, total absentă. Ca şi cum n-ar trăi pe pământ. Cântă la pian şi visează. Deşi a înaintat în virstă (bănuiesc ca are vreo patruzeci şi doi sau patruzeci şi trei de ani), mi se pare încă foarte, foarte frumoasă. Marcheza, în schimb, fără să strălucească în frumuseţe, păstrează în ea ceva misterios, şi-acum abia văd, pasionat. Domneşte în casă, tăcută, modestă, devotată, dar ochii ei arzători lasă să se vadă mai mult decât ar putea bănui cineva care-ar cunoaşte-o întâmplător şi-n chip superficial.

☆

Într-una din serile de dinaintea sărbătorii de 1 Mai, am intrat cu Eva în grădina Bisericii Sfântul Dumitru. Acolo ne-am aşezat pe banca de sub salcia plângătoare ce străjuieşte statuia fostului domnitor Barbu Dimitrie Ştirbei, născut şi el la Craiova.

Fiindcă ne simţeam însă observaţi din locuinţa preotului, am pornit spre Grădina botanică, acolo unde altădată a fost casa familiei Macedonski şi unde poetului i s-a dezvelit de curând un bust.

Ne-am plimbat mult. Pe urmă, am pornit pe străzi. Ce ne-am vorbit? Nu vreau să-i încredinţez cuvintele hârtiei. Nu fiindcă ar fi fost cine ştie ce cuvinte, pe care hârtia nu le-ar putea suporta. Ne-am vorbit puţin. Mai mult ne-am lipit capetele, ţinându-ne cuprinşi cu braţele de mijloc unul pe celălalt. Am visat la viitor.

Deasupra Craiovei plutea un fel de lumină albastră. Stelele clipeau bucuroase.

Poate dacă ne-ar fi zărit cineva i-am fi părut ridiculi. În evul acesta trepidant, o fată plină de viaţă ca Eva şi un băiat destul de realist ca mine mergând îmbrăţişaţi, sub revărsarea argintie a lunii, iată o imagine care ar fi putut să-i facă să râdă cu hohote pe mulţi tineri moderni.

Mă tem chiar să nu fi fost puţin cam romantici.

Dar dacă totuşi s-a întâmplat aşa, aş vrea să vă rog să credeţi că n-am fost eu de vină, ci ea. De-aceea vă spuneam că nu vreau să-i încredinţez hârtiei puţinele cuvinte rostite de noi, ci le las să se piardă în neant.

☆

Traduc, învăţ, mă antrenez la tenis, dar gândul din fiecare clipă cât nu suntem alături îmi fuge la ea.

Citesc din Sappho. Ce bine se potrivesc versurile ei cu ceea ce simt în clipa de faţă: „Iarăşi mă zguduie Eros până-n adâncuri, / Dulce-amarul copil cu puteri uriaşe, / Iarăşi îmi zgâlţâie inima Eros, la fel cum / Trece furtuna prin codrii, fagii rupându-i…".

Suntem aproape necontenit împreună. În clasă în bancă, fiindcă ne ştim observaţi, facem pe nepăsătorii. Pe indiferenţii unul faţă de altul! Pe furiş, ne împletim însă cât ne este cu putinţă mai strâns degetele, ne vorbim fără glas. Eva mă însoţeşte la antrenamente şi eu particip în sală la repetiţia piesei.

Piesa premiată la „Tinere condeie" nu este deosebit de originală. Ba chiar s-ar putea spune că are o alcătuire destul de conformistă. Eroul, un tânăr dezabuzat, venit într-un mare liceu craiovean, întâlneşte o fată, căreia, la început, nu-i dă atenţie. Fata, secretară a comitetului U.T.C. pe clasă, se apropie de tânăr, cu gândul să-l readucă pe linia de plutire. Intenţie, la început, didactică. Îl readuce, dar între ei s-a tesut o dragoste, care va continua, după cum reiese din însaşi acţiunea piesei, şi mai departe în viaţă.

Piesa nu este deci o mare inventivitate artistică. Subiectul pare destul de banal. A fost însă scrisă cu nerv şi acţiunea se desfăşoară într-un asemenea ritm încât, cu toată mediocritatea temei, sunt nevoit să recunosc că reuşeşte să te emoţioneze. Mircea, autorul şi regizorul piesei, joacă în acelaşi timp şi rolul tânărului. Eva face pe secretara clasei şi zâna bună inspiratoare de nobile sentimente. Celelalte roluri sunt interpretate de câteva colege: Stănuţa, Mioara, Puica şi trădătoarea Dana.

Stănuţa a renunţat la vanitatea de-a mă fi cucerit. Nu-mi mai vorbeşte decât distant, din vârful buzelor. Când mă vede însă venind la repetiţie împreună cu Eva tot sângele i se scurge din obraz şi ochii i se întunecă. Este o fată bună. Şi sunt sincer mâhnit că am dezamăgit-o (la fel ca

tata pe Melania, cum scria unchiul; probabil că şi eu sunt din acelaşi aluat: aşchia nu sare prea departe de trunchi şi ce naşte din pisică şoareci mănâncă).

De Silvia ce să mai spun?

Silvia mi-a scris, dându-mi două citate din Nicolae Iorga (slăbiciunea ei):

1. „Cel mai trist lucru în dragoste este că, uneori, sufletul ţi-l ia cine n-are nevoie de dânsul.“

2. „Până acum oamenii nu au găsit alt drum mai bun spre adevăr decât greşeala.”

Sărmana Silvia! Cât se poate înşela! Eva mă iubeşte. Simt că mă iubeşte sincer. I-am devenit indispensabil. Destinul nostru, în viitor, nu poate fi decât unul. Poate că nu se va împlini imediat. Dar se va împlini sigur. Suntem croiţi amândoi doar unul pentru celălalt.

Am intrat, de altfel, într-un vârtej din care, oricât m-aş strădui, n-aş mai putea ieşi.

Pe Eva o visez în fiecare noapte. Doarme împreună cu mine (în vis). Trăiesc cele mai extraordinare scene de dragoste.

Mă întorc de la cea de-a doua etapă a campionatului interşcolar de tenis (tot împreună cu Eva). O apuc de braţ.

— Nu urci pentru câteva clipe la mine?

Prin intuiţie, Eva intră în apărare.

Toate străduinţele şi pledoariile mele n-au succes. Eva se menţine pe poziţie, drăgălaşă, dar fermă.

— Am să-ţi citesc versuri. Catul, Rimbaud, Apollinaire, Trakl, Bogza, Voiculescu, ce vrei? o ispitesc.

— Vreau să ne plimbăm în linişte.

Eva e obosită. Toată uşurinţa ei de până acum s-a evaporat. A cuprins-o îngrijorarea. A început şi ea să se pregătească serios. Vizitează în acest sens pe o mare actriţă a Naţionalului craiovean. Aceasta îi dă lecţii de dicţie.

— De tine nu-mi e teama că n-ai să reuşeşti. Eşti frumoasă… frumoasă…

Eva a devenit sceptică:

— Poate că nu e destul…

De unde maturitatea aceasta? De când a început să se îndoiască Eva de ea însăşi?

Până la urmă, am găsit, tot în parc, unde ajungem mereu, ori de câte ori plecăm fără ţel la plimbare, un boschet în care să ne ascundem. Dorinţa de a ne săruta şi a ne strânge în braţe necontenit. Sărutările furate, ferindu-te de celelalte perechi care te învecinează, au, de altfel, un anumit gust mai dulce, mai ameţitor.

Tot parcul, este plin, în ceasul amurgului, de tineri. Tineri îndrăgostiţi.

— Uită-te!

— Unde?

— La intrare. Mi s-a părut...

— Cine?

— Radu.

Eva râde în contralt:

— Radu?

Mi s-a părut că-l zăresc pe Radu la intrarea în boschetul încărcat de mireasma florilor. Îmbrăcat în costumul cafeniu, cumpărat din banii obţinuţi pe meditaţii, îndârjit ca un lup, privind încruntat.

☆

Am biruit din nou la tenis. Nea Petrică e fericit. Împreună cu Eva, m-a poftit la bufetul de peste drum de Universitate. Să bem o bere. Acesta fiind, după opinia lui, supremul omagiu ce mi-l putea aduce.

N-am putut să-l refuz.

Berea era caldă. Şi, când e caldă, se ştie, n-are niciun gust. Eva n-a putut să soarbă decât o înghiţitură. Profitând de o clipă de neatenţie, mi-a

pasat mie paharul. Şi a luat în faţa ei paharul meu gol.

— Mulţumesc, nea Petrică! A fost excelent!

— Mulţumesc, nea Petrică! mi-a ţinut isonul Eva.

Purta un pantalon de jerse şi o bluză albastră ce-i veneau admirabil. Îi scoteau formele în relief. O mulţime de bărbaţi de pe stradă întorceau în urma ei capul. Cu coada ochiului îi observam. Mă mândream că mergeam pe stradă alături de o fată ca ea, însă şi vârful de cuţit al geloziei mă înţepa teribil.

— La revedere, nea Petrică!

— Şi acum, după victorie, să nu slăbeşti deloc antrenamentul, m-a îndemnat bătrânul.

— Concursul final o să aibă loc abia după examenul de admitere la facultate, am încercat să-i mai temperez elanul.

— Nu-i nimic!… Nu-i nimic!… Fii atent, Adrian! Fii atent! Antrenează-te fără odihnă… Vreau să izbândeşti…

A făcut ceea ce nu făcuse niciodată faţă de mine. M-a sărutat patern pe frunte.

— Şi pe tine, fata mea! Cu toate că nu vei fi destul de bună niciodată pentru tenis.

— E bună pentru teatru, nea Petrică.

— La teatru, poate, dar la tenis, nu, i-a mărturisit cinstit nea Petrică, sărutând-o totuşi şi pe ea pe frunte.

Cerul, în depărtare, deasupra Craiovei, se făcuse de aur.

— Eva, cum se vor sfârsi toate astea?

Ea s-a lipit cu pieptul de mine, tăindu-mi răsuflarea.

— Cum vrei să se sfârşească altfel decât foarte bine, Adrian?

Spusese „foarte bine“, însă în glasul ei simţisem ceva ca o şovăială.

☆

Silvia nu mi-a mai trimis, în ultima vreme, decât o singură scrisoare scurtă.

„Adrian, îmi scria ea. Am citit, de curând, o carte care m-a impresionat până la lacrimi. «Pulbere» de Rosamond Lehman. Tu ai citit-o? Desigur, nu. N-ai vreme pentru aşa ceva. Din ea am înţeles cât de adevărat este acel proverb francez care spune că «dragostea e povestea vieţii femeilor; ea e un episod în viaţa bărbaţilor». Trist, dar uneori, se pare perfect adevărat. Am primit, de altfel, veşti destul de neliniştitoare despre tine. Nu cumva nu mai ai nici măcar timpul să te pregăteşti cum trebuie pentru examenul de admitere? Te rog, orice ar fi și orice fel de sentimente mai ai sau vei avea, în viitor, pentru mine, nu-ţi neglija învăţătura!”. Şi în încheiere, mă întreba, exact cu-aceleaşi vorbe cu care şi eu o întrebasem de curând pe Eva: „cum se vor sfârsi toate astea?“.

*

Astăzi am fost examinaţi la lucrările practice. Din comisie au făcut parte diriginta, profesorul-inginer, directorul şi delegatul inspectoratului şcolar.

Credeam că, în ce priveşte îndemânarea manuală, voi avea dificultăţi. Da' de unde? M-am descurcat cu mult mai bine decât speram.

Am lucrat la o roată dinţată. (Răutăcioşii au spus la sfârşit, că tocmai de-aceea mi-a mers ca pe roate.) Am luat, atât la partea practică, cât şi la cea teoretică, zece.

Eva a ieşit cu nouă.

— Nu-i nimic, e bun şi acesta!

Comisia, cu toată solemnitatea cuvenită, mi-a încredinţat după aceea atestatul de muncitor calificat.

Dacă nu voi reuşi la examenul de admitere, o meserie voi avea. Pâinea mi-o voi câştiga. E rău

lucrul acesta? Deloc!

Sărbătorim atestatele, participând la un concert. Ceaikovski – Anotimpurile, Mozart – Cosi fan tutte, Beethoven – uvertura la Coriolan. Un adevărat regal.

Am mai fost împreună cu Eva şi altădată la Filarmonica „Oltenia”. De data aceasta bucuria este inegalabilă.

În pauza, ne întâlnim cu profesoara Alexandra Popaziu. Drăguţă, profesoara (şi soţul ei, un cunoscut inginer) ne zărise în sală şi ne căuta.

— Ei, copii, cum vă simţiţi? Aţi început să gustaţi starea de spirit a absolvenţei?

— Încă nu!… Încă nu!… mărturiseşte Eva.

Acordurile muzicii beethoveniene m-au turburat întotdeauna. Astăzi mai mult ca oricând. Îi simt căldura corpului Evei. Muzica aceasta festivă parcă ne este dedicată nouă.

— Nu vrei să vii la mine după concert?

— Ţi-am spus… te-am rugat să mai ai doar puţină vreme răbdare… cât suntem încă elevi… Când n-o să mai fim elevi…

N-a precizat ce-o să se întâmple când n-o să mai fim elevi, dar eu am înţeles ceea ce-mi convenea cel mai mult. Şi promisiunea aceasta neprecizată a avut darul să-mi creeze un nou coşmar.

M-am zvârcolit întreaga noapte, până când ceaţa viorie a zorilor a început să mi se strecoare prin perdelele lăsate, în odaie.

Istovit adorm. Când mă trezesc, mai sunt doar zece minute până să sune de intrare în clasă. Şi este ultima zi de şcoală.

Noroc că prima oră de curs, în această ultimă zi de şcoală, este a Virginei Brăescu, o profesoară pe care toţi elevii o vor regreta.

Intru, mă scuz. Eva îmi face semne. Nu le înţeleg.

— Ce este? o întreb când mă aşez în bancă.

— Te-au căutat de la tenis…

— Cine?…

— Vor să dai un interviu pentru radio.

— Pentru ce tocmai eu?

— Se pare că tu ai obţinut cele mai bune rezultate… sau aşa ceva… nu ştiu…

Discutăm, deşi în şoaptă, atât de aprins, încât nici nu băgăm de seamă că profesoara şi-a întrerupt expunerea.

— Ssst?… Ssst!… auzim în clasă.

Observăm ce s-a întâmplat. Profesoara zâmbeşte tolerant ca întotdeauna şi îşi continuă lecţia.

Flori. Lacrimi. Emoţie. Grupuri în curte. Fotografii. La sfârşitul orelor, clopoţelul sună o dată obişnuit şi a doua oară pentru absolvenţi. O nouă promoţie de tineri părăseşte şcoala.

Se scot cocardele şi panglicile pe care ni le semnăm reciproc. Ne punem jobenele de hârtie şi, potrivit tradiţiei, cântând, elevii absolvenţi ai celor şapte clase paralele se adună în curte, unde directorul ne ţine un discurs, ne dă, totodată, instrucţiunile de rigoare în vederea apropiatului examen de bacalaureat.

Puştimea, de la ferestre, ne priveşte aplaudându-ne cu ropote lungi şi sonore. Noi îi mai tragem un „Gaudeamus igitur” şi, în grupuri mari, ieşim din şcoală. Ne îndreptăm spre dragul nostru parc, unde, prin alte cântece şi glume, ne dăm glas bucuriei de-a fi ajuns, în sfârşit, absolvenţi ai unuia dintre cele mai renumite licee ale ţării.

Închiriem bărci de la debarcader. Lacul se umple de larma şi cântecele noastre, ca şi de ale altora asemenea nouă. De pe maluri, de pe alei, trecătorii sau cei aşezaţi pe scaune, copiii din locurile lor de joacă se îngrămădesc să ne privească. Şi cei mai mulţi, gândindu-se la tinereţea noastră (ori a lor), surâd îngăduitor şi cu bunăvoinţă.

☆

Mi-a scris din nou unchiul. A schimbat direcţia. N-am bănuit eu?

„Ştii… poate că ai şi tu puţină dreptate… Pentru bătrâneţea lor… Dacă tot se desparte de Melania… Mama nici nu se gândea… Dar eu… Tu ai să pleci în lume… Să rămână singură?…“.

Uf! Ţara arde în foc şi baba… (nu mă refer la mama, şi, de bună seamă, nici la unchiul). De asta îmi arde în momentul de faţă? Am înainte bacalaureatul, admiterea. Mai este şi campionatul de tenis. O am şi pe Eva. Cum să le descurc pe toate?

Răspund:

„Am să-ncerc… Am s-aduc vorba pe departe… Şi tata are ambiţia lui… În sfârşit, o să fac ce-o să pot…”

Dar deocamdată nu fac nimic, pentru că, astăzi după-masă, are loc la liceu spectacolul cu piesa scrisă de Mircea, şi premiată la „Tinere condeie”: Eva şi surâsul ei.

Spectacolul a intrat şi în concursul festivalurilor artistice ale elevilor pe ţară. Şi toate gândurile sunt absorbite de felul cum va juca Eva.

I-am cumpărat un buchet mare de flori. Cele mai frumoase garoafe pe care le-am găsit.

☆

O cunosc pe Eva de-atâta timp, de la începutul anului şcolar! Am fost de-atâtea ori la repetiţii, dar niciodată până azi nu şi-a arătat încă adevărata măsură a talentului ei.

A jucat, în piesa destul de mediocră, ca temă, însă bine compusă, a lui Mircea, într-un chip magistral.

Pe scenă, cu corpul ei impecabil, cu picioarele lungi, cu chipul radiind îngereşte şi părul strălucitor ca un foc părea şi mai frumoasă. Părea sublimă.

Draga şi incomparabila mea Eva!

De nu mi-ar fi fost teamă că voi fi calificat drept desuet, aş fi dorit să urc la sfârşitul spectacolului pe scenă, să îngenunchez înaintea ei şi astfel să-i dau buchetul.

„Actorii” au fost rechemaţi la rampă de cinci sau şase ori. Mă pregăteam tocmai să mă duc, să-i dau florile, când l-am văzut pe Radu repezindu-se înaintea mea.

Buchetul lui de trandafiri roşii era mult mai frumos decât al meu. A sărit pe scenă. I-a dat florile şi, fără multă vorbă, a sărutat-o pe amândoi obrajii. Ea râdea mulţumită. Am crezut că se prăbuşeşte tavanul. Picioarele mi-au înţepenit. De ce s-a lăsat sărutată de Radu? De ce? Asta ar mai fi mers în urmă cu câteva luni. Dar acum?… Acum?

Eva se reîntorsese la rampă, singură. Îmbujorată, se uita după mine.

Colegii mă îndemnau:

— Nu te duci să-i dai buchetul? Te-aşteaptă!

Radu mă privea triumfător, duşmănos.

Împleticindu-mă, m-am îndreptat spre scenă.

— Urcă-te! Urcă-te! mă îndemnau colegii.

Picioarele îmi înţepeniseră. M-am oprit. I-am întins de jos florile. Eva mă privea dezolată. M-am ţinut tare şi nu m-am urcat. Radu, în cealaltă margine a scenei, le spunea nu ştiu ce unor fete din apropierea sa şi râdea. Râdea muşcător. O gelozie cum nu încercasem încă niciodată îmi frigea pieptul.

M-am întors şi-am ieşit din sală singur, deznădăjduit, copleşit de emoţie şi de ruşine, cu imboldul de-a mă întoarce – ea nu era vinovata cu nimic — de a-i cădea în genunchi şi a-i cere iertare.

— S-a sfârşit. S-a sfârşit! îmi şopteam.

Şi tot eu mă întrebam: De ce făcusem gestul acela prostesc, de ce nu fusesem firesc, să fi urcat pe scenă, să-l fi înfruntat pe Radu?

De ce s-a lăsat sărutată? reveneam. De ce? S-a sfârşit! S-a sfârşit!

Aşadar, aceasta e Eva? Pentru un succes de-o clipă s-a şi abandonat altcuiva! Ea care-mi şoptise în grădină că viaţa…

Am ieşit pe poartă năuc şi am fugit.

— Adrian! m-a strigat cineva din urmă.

Nu mi-am întors capul. Dincolo de voinţa şi gândurile ce mă îndemnau la calm, paşii mi se îndreptau spre odăiţa mea.

Am urcat treptele câte două şi am încuiat după mine uşa. M-am trântit pe pat. Mă simţeam zdrobit, dar nu de felul cum se purtase Eva, ci de ceea ce săvârşisem. Nebuneşte, eu. Ce mă apucase? Cum de am putut fi atât de nechibzuit? Şi cum de reacţionasem atât de prosteşte?

Frumos ar fi acum din partea mea numai dacă i-aş cere iertare, dar public, tot public, aşa cum am şi jignit-o. Şi, pe urmă, aş accepta să ne despărţim definitiv. Drept ar fi ca şi ea să mă jignească, la rândul ei. Tot public. Aș merita orice pe deplin. Şi ce va spune nea Petrică când va auzi, când i se va povesti ce-am făcut? La drept vorbind, i-am dat şi cea mai mare satisfacţie lui Radu. Dar şi el, mizerabilul, de ce a cumpărat un astfel de buchet? Trandafiri roşii? I-a mărturisit deschis şi în faţa tuturor că el continuă s-o iubească! A lui va fi. Sigur va fi a lui. Şi, hai să vorbim cinstit, o merită mai mult decât mine. L-am bătut la tenis. Ei, şi? Dar n-a fost el socotit unul dintre cei mai buni elevi ai liceului? Nu era el idolul puştimii? Nu are un viitor strălucit în sport? Şi nu a făcut el un sacrificiu – el care îşi ajută, muncind din greu, familia! — cumpărând un buchet atât de scump, care l-a costat desigur contravaloarea a cine ştie câtor ore de trudnică meditaţie?

Încep să-mi recâştig echilibrul. Fiecare şi-o face cu mâna lui. Mi-am făcut-o şi eu.

M-am ridicat din pat. Îmi scot haina. Mâine seară are loc banchetul absolvenţilor. Pentru banchetul acesta, ca să fiu în rând cu ceilalţi, mi-am făcut hainele.

Am terminat. Nu mă mai duc.

Îmi scot şi restul de îmbrăcăminte. Duşul. Intru la duş.

Mi-am adus aminte de Voiculescu. Ies de sub duş şi caut volumul. „Ultimele sonete închipuite ale lui Shakespeare“. Răsfoiesc. Răsfoiesc. Sonetul CCXX.

„Am scris iubire? Iartă… citeşte adorare… / Şi-ţi cere milă Timpul, hainul cerşetor; / în scârnava lui mână, tot mai nepăsător / Tu zilnic zvârli fărâme din marea-ţi frumuseţe… / Nu-s rege, nu am aur să-mprăştii, nici onoruri: / Atât: eternitatea mi-e singura unealtă. / Să nemuresc în spirit icoana, ta înaltă, / Sub ea să-ngheţe vecii cu cârdul lor de zboruri, / Să-nmărmurească lumea de o iubire, care… / Iar scriu iubire! Iartă… citeşte: disperare!“.

Închid paginile umezite ale cărţii.

— Am scris iubire? Iartă… citeşte disperare!’

Mi-am lasat pe braţe capul.

În uşă a bătut cineva. Nişte degete delicate au ciocănit.

Ridic capul cuprins de speranţă:

— Cine e? întreb fără glas.

— Maria. (Maria, femeia de serviciu). Am adus masa.

Aş vrea s-o refuz. Dar ea nu trebuie să afle prăbuşirea în care mă aflu.

— Aşteaptă!

Îmi pun peste corpul încă ud halatul. Întredeschid uşa. Am să primesc mâncarea şi am s-o azvârl. În starea în care mă găsesc, a mânca ar însemna să înghit otravă.

— Adrian!

— Eva?

Eva, cu buchetul meu mare de garoafe în mână, se azvârle în braţe. O sărut pe gură, pe ochi, pe frunte, pe gât.

— Stai. Ai puţină răbdare. Să salvez buchetul. Sunt florile triumfului.

— Aşa e!

Pun, nerăbdător şi grăbit, buchetul în chiuvetă, astup. Las să curgă puţin apă. Mă întorc la ea, care a rămas în picioare lângă uşă.

— De ce eşti atât de gravă?

— Tu nu-nţelegi?

— Nu.

— Până ieri am purtat uniforma. Am fost copii. Am avut datoria să respectăm şcoala. Acum am intrat în viaţă. Avem dreptul, fiindcă ne iubim, să fim unul al celuilalt.

— Ne vom căsători!…

Doamne! Îmi trec palma pe frunte. Nu e cu putinţă. Nu. Nu. Visez. Aiurez.

Alunecă uşoară sub aşternutul desfăcut de ea însăşi, în vreme ce eu o privesc uimit, prostit, ameţit.

Eva!

Mă vâr în pat, stângaci, alătur de ea.

Am scris iubire?... Iartă: Citeşte împlinire!

☆

La banchet. Dansăm. Nu dansăm decât împreună. A venit s-o invite Radu. Refuză:

— Iartă-mă, Radule! Nu dansez decât cu Adrian!

Radu înţelege. Văd după ochii lui de mare înfuriată, de tunete şi fulgere, că a înţeles tot. Nu mă sfiesc. Nici Eva nu se sfieşte. Ursitoarele au hotărât. A mea e! îi spun fără cuvinte.

Radu a plecat. Stăm la masă alături şi nu ne vedem decât pe noi.

Mircea trece pe-alături, dansând cu Puica. Din dans ne pune palma deasupra capetelor:

— Eros vă binecuvânteze, porumbeilor!

Versuri îi recitam şi astăzi în zori Evei, când a venit Marcheza.

A strigat-o de dincolo de uşă, încet, cu vocea parcă după plâns:

— Îmbracă-te si vino!

— Marcheza! Iartă-mă! i-a răspuns ea. Vin…

— Te-aştept în grădină.

Ne-am despărţit, nu înainte de-a mă fi îmbrăţişat pentru ultima oară.

— Eva, nici nu ştiam că poate fi atâta fericire pe lume.

— Nici eu!

Şi. Totuşi, ca şi altădată, în glasul ei suna ceva indefinibil, ciudat.

— Vii şi în noaptea asta la mine?

— În noaptea asta nu se poate! Marcheza mă aşteaptă. Dar mâine…

— Of, atât de târziu. Noi doi trebuie să ne căsătorim. Eva. Eu voi munci. M-am gândit astă-noapte temeinic. Voi da şi meditaţii. N-are să-ţi lipsească nimic. Ai să vezi!

— Dar până mâine nu mai sunt decât câteva ceasuri… mi-a răspuns Eva, fără să amintească nimic referitor la proiectele mele.

M-a sărutat uşor pe buze.

Până mâine? Mâine?

A doua zi de dimineaţă, în timp ce eram la cursurile de pregătire, a venit un camion. Hamalii ne-au luat lucrurile tatii şi pe ale mele. Tata găsise, când nici nu mai spera, o cameră într-o stradă din apropierea gării. Când m-am întors acasă, la uşă era un bilet. „Vino în strada… numărul… etajul… apartamentul… la doamna Z. Am închiriat la dânsa o cameră''.

A închiriat o cameră. Si cămăruţa mea? Fereastra ce dă spre grădină? Podelele pe care călcaseră paşii ei?

Ce este de făcut? Sigur, aş fi putut s-o rog pe Melania să-mi restituie cheia. Melania s-ar fi învoit bucuros. Îmi promisese doar să mă lase în

oaâiţa mea, să rămân cât poftesc, şi după plecarea tatii. Dar puteam? Cum puteam face asta?

O înţelegeam pe Melania. Poate că şi ea trăise şi simţise la început alături de tata, aşa cum simţisem şi eu faţă de Eva… sau Eva faţă de mine.

Cum poate cineva să-l condamne pe altul înainte de a cunoaşte exact ceea ce s-a întâmplat, într-un anumit moment, în sufletul lui?

Dar, practic, ce trebuie să fac?

Să-i las şi eu Evei un bilet pe uşă şi să-i fixez, provizoriu, un loc de întâlnire. Şi ce alt loc de întâlnire mai bun ar fi decât parcul?

Au trecut zilele… Şi n-a mai fost cu putinţă… Au venit examenele de admitere. Eva a plecat la Bucureşti. Mircea şi Radu la fel. Despre tustrei am aflat că au avut la admitere un mare succes. Stănuţa, trădătoarea Dana, Mioara, Puica, Geo şi eu am fost admişi la Universitatea din Craiova.

Pe Eva n-am mai văzut-o. De câte ori sun la telefon, mi se răspunde că încă nu s-a întors din Bucureşti.

— Pentru mine n-a lăsat nicio vorbă? N-a scris nimic?

— Nu. Scuzaţi. Şi Marcheza îmi închide telefonul.

Îmi fac fel de fel de gânduri. O fi fost bolnavă? Şi o fi cerut să nu mi se destăinuie boala, ca să nu mă îngrijoreze în timpul examenelor. Neliniştea îmi este din ce în ce mai mare. Nu pot trăi atâta vreme fără s-o văd.

Mă duc la facultate în vederea înscrierii. În faţa localului Universităţii o întâlnesc pe Stănuţa.

— Ce zici de Eva? mă întreabă.

Inima mi se strânge. Am o presimţire sinistră.

— Adineauri m-am despărţit de ea şi logodnicul ei.

Are un mic accent de triumf în glas.

— Lo-god-nic?…

— Nu ţi-a spus că s-a logodit?

Nu! Am încremenit. într-un timp aşa de scurt… de când nu ne-am văzut?

— A! Povestea este destul de veche. Noi ştiam. Un logodnic ilustru. Actorul P., care între timp a fost numit profesor la institut. S-a pregătit pentru examen cu el.

— Nu cu actriţa Z.?

— Niciodată n-a luat lecţii cu ea.

Cu fiecare cuvânt al Stănuţei simt că mă prăbuşesc din ce în ce mai în adânc.

— Eşti sigură? Absolut sigură?

— Dacă-ţi spun că adineauri, nu sunt nici cinci minute de când m-am despărţit de ei! Plecau cu maşina la Predeal.

— Numai ei doi?

— Numai ei doi, fireşte. Ca doi logodnici care se iubesc.

Nu-i mai ascult ironicele cuvinte ale Stănuței.

Mă sufoc. Nu ştiu când am ajuns. Iese Marcheza.

— Este adevărat? o întreb.

— Ce?

— Că s-a logodit!… Că vrea să se mărite?… Că m-a părăsit definitiv?

— Adevărat!

Dau buzna în casă. Alerg din încăpere în încăpere, strigând:

— Eva!… Eva!…

Marcheza vine după mine, îmbrăcată în doliu. Apare şi mama Evei, alunecând, ca în transă prin casă.

— Ce e? Ce s-a întâmplat? Cine eşti dumneata şi ce vrei?

— Nu se poate! spun, dând ca un înecat din mâini.

— Aşa este Eva! mă asigură Marcheza. N-ai ştiut?

— Ba da!… Ba da!… Şi, totuşi…

M-am întors acasă. La poartă mă aştepta nea Petrică.

— Ce facem? Reîncepem antrenamentul? Concursul final! Racheta de aur!

— Nea Petrică, nu pot, înţelege-mă, nu pot…

— Pentru o fată, Adriane! Ai să întâlneşti altele.

— Ca Eva nu va mai fi niciuna, nea Petrică.

— Eva nu merită, ascultă-mă… Eu ştiam mai de mult… Ai să te convingi şi tu într-o zi!

— Se poate, nea Petrică… În orice caz, la concursul pe ţară nu mă mai duc. Sunt obosit… Poate la anul, ca student, nea Petrică. La anul…

☆

Suntem spre sfârşitul lui iulie. Tot timpul mi-l petrec în bibliotecă, sub îndrumarea profesorului Gavriș.

— Tu trebuie să mergi mai departe decât am mers eu…

— Am să mă străduiesc, tovarăşe profesor. Vă făgăduiesc. Am să-ncerc…

Tata mă tot întreabă ce mai ştiu despre mama. Îi răspund fără chef.

Şi unchiul mi-a scris, vrând să afle dacă am stat de vorbă cu tata. Ce spune el?

Fiecare cu preocupările lui.

„Am stat. Şi tata, îl simt, ar dori…“.

O scrisoare, în sfârşit, de la Eva:

„ Adriane, îţi mulţumesc că m-ai înţeles. Singură, până astăzi, n-aş şti să-ţi spun cum s-a întâmplat. Cât te-am iubit, te-am iubit sincer. Crede-mă! Îţi voi păstra o amintire caldă. De asemenea, îţi doresc să-ţi găseşti fericirea pe care o meriţi din plin. Mă gândesc la fata aceea drăguţă, al cărei chip îl păstrai pe policioară – ce scumpă era! Te îmbrăţişez pentru ultima oară şi îţi înapoiez versurile pe care le-ai scris şi mi le-ai dedicat." Semnat: Nausicaa”.

Fac ghemotoc hârtia şi o arunc. Aş vrea să-mi smulg şi inima din piept. S-o azvârl. Dacă n-am fost în stare s-o păstrez pe Eva, ce-mi mai trebuie?

☆

Începutul lui august. Ne-am mutat în noua locuinţă. O cameră jos pentru tata şi alta la mansardă (tot o fostă cameră de servici, aşa cum mi-am dorit) pentru mine.

Mă exersez la limba elină, pe care o studiez în vacanţă cu ajutorul profesorului Gavriş, traducând din subtilul Callimachos. Nu mai îmi trebuie nimic altceva decât munca.

Traduc şi nici n-am auzit întâia bătaie în uşă. Apoi când s-a bătut a doua oară, am tresărit.

— Cine e?

Persoana de-afară tace.

Este ca atunci!… Eva. Ea e. Numai ea poate fi. S-a întors.

— Cine e? mai întreb o dată copleşit de speranţă si bucurie.

O voce slabă, slabă de tot, încearcă să-mi răspundă.

Am deschis uşa brusc:

— Eva!

Nu, nu era Eva. În faţa uşii, pierdută, Silvia.